

SZG

ONDERWIJSSTICHTING
ZELFSTANDIGE GYMNASIA

Jaarverslag

2016

van de

Onderwijsstichting

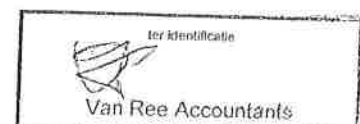
Zelfstandige Gymnasia

Goedgekeurd Raad van Toezicht: 21 juni 2017
Vastgesteld door het Bestuur: 21 juni 2017

Administratienummer: 13556

Brinnummers:

20QY	Stedelijk Gymnasium, Haarlem
20DG	Gymnasium Felisenum, Velsen
21AB	Barlaeus Gymnasium, Amsterdam
21AF	Vossius Gymnasium, Amsterdam
02DW	Gymnasium Bernrode, Heeswijk-Dinther
20AJ	Stedelijk Gymnasium, 's-Hertogenbosch

- 1. Bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht**
 - 1.1 Bestuursverslag
 - 1.2 Verslag Raad van Toezicht

- 2. Algemene informatie**
 - 2.1 Kernactiviteiten
 - 2.2 Missie
 - 2.3 Visie en Juridische structuur incl. Code voor Goed Bestuur, openbaar onderwijs
 - 2.4 Bestuur en Raad van Toezicht
 - 2.5 Bestuursbureau
 - 2.6 GMR
 - 2.7 Vertrouwenspersonen en klachten

- 3. Onderwijs**
 - 3.1 Leerlingenaantallen per school
 - 3.2 Personeelssamenstelling
 - 3.3 Internationalisering en Onderzoek

- 4. Financiële situatie op de balansdatum**
 - 4.1 Exploitatie en kengetallen
 - 4.2 Analyse exploitatie
 - 4.3 Balans en analyse balansposten
 - 4.4 Reserves en voorzieningen
 - 4.5 Kasstroom
 - 4.6 Treasury management
 - 4.7 Begroting 2016
 - 4.8 Continuïteitsparagraaf
 - 4.9 Risicoanalyse

- 5. Informatie per school**
 - 5.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem
 - 5.2 Gymnasium Felisenum
 - 5.3 Barlaeus Gymnasium
 - 5.4 Vossius Gymnasium
 - 5.5 Gymnasium Bernrode
 - 5.6 Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch
 - 5.7 Bestuursbureau OSZG

- 6. Jaarrekening**
 - 6.1 Grondslagen voor de jaarrekening (A1.0)
 - 6.2 Balans per 31 december 2016 (A1.1)
 - 6.3 Staat van Baten en lasten 2016 (A1.2)
 - 6.4 Kasstroomoverzicht over 2016 (A1.3)
 - 6.5 Toelichting op de Balans (A1.4)
 - 6.6 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (A1.5)
 - 6.7 Bezoldiging van bestuurder en toezichthouders (WNT)
 - 6.8 Verantwoording subsidies (G)
 - 6.9 Bestemming van het resultaat (C2)
 - 6.10 Verbonden partijen (E)

7. Overige gegevens

7.1 Accountantsverklaring (C1)

7.2 Ondertekening

Bijlagen

1. Balans per 31 december 2016 per school (B1)
2. Exploitatierekening 2016 per school (B2)
3. Toelichting op de balans per 31 december 2016 per school (B3)
4. Toelichting op de exploitatierekening 2016 per school (B4)
5. Gegevens over de rechtspersoon (D1)
6. Bestemming van het exploitatieresultaat per school (D3)

1. Bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht

1.1 Bestuursverslag

In dit jaarverslag presenteert de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) de resultaten van het jaar 2016. In de eerste plaats wordt het financiële resultaat gepresenteerd en toegelicht, van de stichting als geheel en van elk van de zes aangesloten scholen. Daarnaast geeft het verslag inzicht in de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, het door hen gevoerde personeelsbeleid en hun relaties met de maatschappelijke omgeving.

De structuur van de OSZG is in overeenstemming met de wettelijke eisen van scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Als lid van de VO-raad houdt de OSZG zich tevens aan de Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs.

De OSZG heeft een bestuur bestaande uit de rectoren van de aangesloten scholen. Per 1 maart 2016 zijn 2 nieuwe rectoren aangesteld, Alwin Hietbrink bij het Barlaeus Gymnasium en Marcel Kemper bij Gymnasium Felisenum. Daarmee zijn zij ook per die datum tot het bestuur toegetreden. Op beide scholen was daarvoor een interim-rector aangesteld zonder bestuursfunctie. Per 1 september 2016 is Martin Rodenburg uit dienst getreden als rector van Gymnasium Bernrode en trad daarmee ook af als bestuurder. Na zijn vertrek is een interim-rector aangesteld zonder bestuursfunctie tot 1 februari 2017.

Het bestuur kent een portefeuillevordering, die 2-jaarlijks wordt beoordeeld. Deze portefeuilles zijn Financien, Onderwijs & Kwaliteit, Personeelszaken en Bestuursbureau/Facilitaire zaken. Het voorzitterschap rouleert ook 2-jaarlijks. Deze functie werd in 2016 vervuld door Zoë Kwint, rector van Stedelijk Gymnasium Haarlem.

De Raad van Toezicht stond in 2016 onder voorzitterschap van Jindra Divis. Dit toezichtorgaan bestond verder uit nog 6 personen, die ook allen volgens een portefeuillevordering zitting hebben in een commissie. Deze commissies zijn: Auditcommissie, Commissie Remuneratie en Commissie Onderwijs & Kwaliteit.

De OSZG heeft het kalenderjaar 2016 afgesloten met een positief resultaat van € 582.571. Bij het opstellen van de begroting was nog rekening gehouden met een negatief resultaat van € 68.500.

Het Actieplan Leerkracht (functiemix en verkorting van de salarisschalen) heeft overigens ook op termijn nog steeds meer financiële impact aan de lastenkant dan bij de introductie hiervan in 2007 werd verondersteld. De onzekerheid over de reguliere bekostiging blijft verder voor de komende jaren bestaan. Zo zijn de vergoeding voor de functiemix (incl. randstadtoelage) en de prestatie-box op de langere termijn onvoorspelbaar. Voorts geeft de wijze van vaststelling van de werkgeverslasten geen vertrouwen in een stabiele toekomstige ontwikkeling- in 2016 waren deze overigens lager dan begroot. In sommige regio's is bovendien de demografische ontwikkeling een grote zorg voor de nabije toekomst.

Tenslotte blijft voldoende compensatie voor materiële prijsstijgingen en voor gestegen onderhoudskosten van de gebouwen achterwege. In dit licht bezien is er nog steeds sprake van stilzwijgende bezuinigingen van overheidswege.

De OSZG pleit er dan ook in het belang van het onderwijs voor deze bezuinigingen terug te draaien, zoals zij ook pleit voor meer voorspelbaarheid m.b.t. de vergoedingen voor de functiemix en de prestatie-box.

In ieder geval hanteert de OSZG in het licht van al het bovenstaande voor de komende jaren behoudende begrotingen en heeft zij bij een aantal onderdelen ook al de nodige voorzorgsmaatregelen genomen door structureel te bezuinigen dan wel een terughoudend uitgave-beleid te hanteren.

Het positieve resultaat over 2016 betekent overigens dat het eigen vermogen van de OSZG stijgt. De balanspositie van de OSZG blijft daarmee onverminderd goed.

De OSZG houdt in de begroting 2017 rekening met een positief resultaat van € 97.900. In de meerjarenraming 2018-2020 wordt steevast ingezet op een structureel sluitende begroting voor alle aangesloten scholen. Voor sommige scholen betekent dat dat de reeds ingezette pijnlijke keuzes onverminderd worden doorgezet.

Om een sluitende realisatie te bereiken wordt door de OSZG gewerkt met regelmatige tussentijdse rapportages, een meerjarenraming, risicoanalyse alsmede – bij het opstellen van de jaarlijkse begrotingen - met gedetailleerde prognoses van met name de personeelskosten. Bij het opstellen van de begroting 2018 zal tevens gewerkt worden met een kaderbrief.

Het onderwijs aan en de begeleiding van de leerlingen is op de OSZG-scholen onverminderd van een hoog niveau. Dat is te danken aan de enorme inzet van de OSZG-medewerkers, op de aangesloten gymnasia en op het bestuursbureau. Wij danken hen daarvoor van harte! Bestuur en Raad van Toezicht rekenen ook graag op hun steun bij het streven de kwaliteit van onderwijs en begeleiding nog verder te verhogen en daarbij een helder systeem van kwaliteitszorg te hanteren.

Zoe Kwint, voorzitter bestuur

1.2 Verslag Raad van Toezicht

De rol van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het (bestuurlijk) functioneren van de organisatie, fungeert als klankbord voor de bestuurder en oefent een aantal bevoegdheden uit zoals vastgelegd in de statuten en het bestuursreglement van de OSZG. De Raad van Toezicht is gehouden aan de Code Goed Bestuur en de gedragsregels zoals deze zijn opgenomen in het Reglement voor de Raad van Toezicht van de OSZG.

Ontwikkelingen en aandachtspunten 2016

In 2016 heeft de Raad van Toezicht zeven maal vergaderd met het bestuur. Voorafgaand aan de vergaderingen heeft de Raad een apart vooroverleg gevoerd. De Raad heeft het jaarverslag 2015, inclusief de jaarrekening, formeel goedgekeurd.

Het afgelopen jaar heeft de Raad van Toezicht met het bestuur meerdere malen gediscussieerd over de missie en de besturing van de OSZG-organisatie in de context van zes relatief zelfstandig opererende gymnasia. Een logische aanleiding hiervoor was het aantreden van een aantal nieuwe rector-bestuurders. Bovendien was er een natuurlijk moment omdat de organisatie inmiddels 2½ jaar werkt met het vigerende besturingsmodel. De discussie heeft geleid tot een geactualiseerde missie en een verdere concretisering van de wijze waarop het besturingsmodel binnen de OSZG wordt gehanteerd. Als onderdeel van de discussie heeft de Raad van Toezicht ook met het bestuur gesproken over de portefeuilleverdeling binnen het bestuur.

Ten aanzien van de kwaliteit van onderwijs heeft de Raad periodiek de (reguliere) inspectieverslagen alsmede het klachtenregister van de OSZG besproken. Ook heeft een delegatie van de Raad een schoolbezoek afgelegd aan Gymnasium Haarlem, Gymnasium Felisenum en Gymnasium 's-Hertogenbosch waar is gesproken met leerlingen, docenten, MR en schoolleiding. Op basis van deze informatie is de Raad van oordeel dat de basiskwaliteit van onderwijs binnen de OSZG-gymnasia goed is. Tezamen met het bestuur is de discussie gestart over de extra ambitie die gedefinieerd zou kunnen worden.

Vanuit financieel perspectief heeft de Raad van Toezicht de vier- en zevenmaands exploitatierapportages over 2016 besproken, inclusief de bijgestelde risico-analyse. Over het gehele jaar heeft de OSZG een batig resultaat behaald van ruim € 580.000. Ten opzichte van de begroting is dit een bescheiden resultaatverbetering als percentage van het totale budget van de organisatie. In het exploitatieresultaat zijn de effecten zichtbaar van noodzakelijke bezuinigingsplannen die een aantal scholen het afgelopen jaar heeft doorgevoerd. Het batig saldo wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van de stichting. De Raad heeft de meerjarenbegroting 2017-2020 van de organisatie besproken en de exploitatiebegroting 2017 goedgekeurd.

De Raad van Toezicht heeft met het bestuur gesproken over het reguliere adviesrapport vanuit de accountant waarmee de OSZG mede invulling geeft aan het continu verbeteren van de administratieve organisatie en interne beheersing van de organisatie. De Raad van Toezicht is tevreden over de wijze waarop het bestuur de voorgestelde maatregelen heeft opgepakt.

Naar aanleiding van de toekenning van het entreerecht voor leerkrachten heeft de Raad van Toezicht meerdere keren met het bestuur gesproken over het loopbaanbeleid van de stichting. Ten aanzien van dit beleid onderschrijft de Raad het onderwijskundige uitgangspunt van het bestuur om een doorlopende leerlijn te hanteren waarbij eerstegraads docenten, onafhankelijk van functie, les geven in de onder- en in de bovenbouw. Hiermee wordt bijgedragen aan het borgen van de gymnasiale kwaliteit van het onderwijs, en kunnen docenten die zich concentreren op het primaire proces in aanmerking komen voor een benoeming in de hoogste salarisschaal. De invoering van het entreerecht heeft weliswaar geroept tot enige aanpassingen, maar de Raad is verheugd dat het bestuur de essentie van het loopbaanbeleid van de OSZG intact heeft kunnen houden.

Vanuit werkgeversperspectief heeft de Raad van Toezicht functioneringsgesprekken gevoerd met rector-bestuurders. In de gesprekken is de professionalisering van de rector-bestuurders aan de orde geweest; daar waar van toepassing zijn concrete scholingsafspraken gemaakt. In 2016 heeft ook de werving plaatsgevonden van twee nieuwe rector-bestuurders. Daartoe heeft de Raad van Toezicht de wervingsprocedure vastgesteld en de nieuwe rector-bestuurders benoemd.

Functioneren van de Raad van Toezicht

De Raad heeft geconcludeerd dat de afgelopen jaren de bedrijfsvoering van de OSZG sterk is geprofessionaliseerd. Naar het oordeel van de Raad heeft de OSZG op dit vlak een solide fundament gevormd. De Raad wil het interne toezicht de komende jaren nadrukkelijker richten op de kwaliteit van onderwijs. Derhalve is eind 2016 besloten tot de vorming van een Commissie Onderwijs & Kwaliteit (CKO) binnen de Raad van Toezicht. De commissie adviseert de Raad van Toezicht inzake de onderwijskwaliteit binnen de scholen van de stichting. Twee leden van de Raad hebben zitting in de CKO.

Naast de Commissie Onderwijs & Kwaliteit werkte de Raad van Toezicht reeds met de Renumeratiecommissie (RC) en de Auditcommissie (AC). De Remuneratiecommissie adviseert de Raad van Toezicht op het gebied van HRM inzake de bestuurders-rectoren (werkgeversrol), de medewerkers van de OSZG (personeelsbeleid) en de Raad van Toezicht zelf. Met dit laatste wordt bedoeld op het uitwerken van de criteria inzake de aanwezige deskundigheid, als ook op het toepassen van deze criteria in het kader van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. Tevens adviseert de RC de Raad van Toezicht inzake de werving en selectie van Raad van Toezicht-leden en rectoren-bestuurders. Drie leden van de Raad hebben zitting in de RC.

De Auditcommissie adviseert de Raad van Toezicht inzake de Planning & Control en compliance met wet- en regelgeving. De Auditcommissie vergadert viermaal per jaar met de financiële geleding van het bestuur en het hoofd van het Bestuursbureau. De Auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht.

In 2016 heeft de Raad het eigen functioneren geëvalueerd. De ervaringen met het relatief nieuwe besturingsmodel van de organisatie zijn daarin meegenomen. Tijdens de bijeenkomst is gesproken over de taken, de focus van het toezicht en de samenwerking binnen de Raad alsmede met het bestuur. Een belangrijke uitkomst van de zelfevaluatie is dat de Raad wil komen tot een toezichtkader waarmee speerpunten of accenten van het toezicht voor de komende jaren worden benoemd. Ook wil de Raad het afleggen van schoolbezoeken voorzetten teneinde voldoende binding met de scholen te behouden bij de wijze waarop de Raad invulling geeft aan zijn toezichthoudersrol.

Vanuit de notitie van horizontale verantwoording heeft de Raad van Toezicht tweemaal met de GMR vergaderd.

Vergoeding

De vergoedingen die de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht in 2016 hebben ontvangen, zijn opgenomen in de WNT paragraaf 6.6 van dit jaarverslag. Wat betreft toekomstige vergoedingen zal de RvT de aanbevelingen van de VTOI, de VO-raad en een advies van het bestuur in haar besluitvorming betrekken

Samenstelling

De Raad van Toezicht bestond in 2016 uit de volgende zeven personen:

- De heer J. Divis, voorzitter, tevens lid Remuneratiecommissie;
- Mevrouw F.J. Leeflang-Cornelissen, vice-voorzitter, tevens lid Remuneratiecommissie;
- De heer H.W. van den Hende, lid, tevens voorzitter Audit Commissie;
- De heer G.M. van Wijk, lid, tevens voorzitter Remuneratiecommissie;
- De heer E.W. van Geenen, lid, tevens lid Audit Commissie;
- De heer D.C. Zijdeveld (vanaf 1 september 2016), tevens lid Commissie Onderwijs & Kwaliteit;
- Mevrouw K.S. Ali, lid (vanaf 1 september 2016), tevens lid Commissie Onderwijs & Kwaliteit.

In januari 2017 is de heer Van den Hende op eigen verzoek afgetreden als lid.

Nevenfuncties

De nevenfuncties van de voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht zijn:

J. Divis

lid van de International Advisory Board van het Amsterdam University College (AUC), onbezoldigd

E.W. van Geenen

Nevenfunctie, samenhangend met de hoofdfunctie:

Bestuurslid van de Life Sciences & Health Business Academy UMC Utrecht

Nevenfunctie, niet samenhangend met de hoofdfunctie:

lid van de Raad van Toezicht van Medèz (onbezoldigd)

F.J. Leeflang

Algemene Rekenkamer: Lid Audit Commissie;

ABN AMRO GROUP/ABN AMRO BANK: Lid Raad van Commissarissen

KWF Kankerbestrijding: Lid Raad van Toezicht;

Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ): Lid Raad van Advies;

Amsterdamdiner Foundation: Bestuurslid;

Vereniging voor Mededingingsrecht: Bestuurslid (secretaris);

Stichting Keurmerk Goede Doelen: Bestuurslid

G.M. van Wijk

Voorzitter van het bestuur van de vereniging Bartiméus Sonneheerdt
Secretaris van de Federatie van de Clubs van Past Rotarians

D.C. Zijderveld

Nevenfuncties, samenhangend met de hoofdfunctie Lid College van Bestuur (vice-voorzitter)
Lid College van Bestuur Avans Hogeschool
lid van het stichtingsbestuur Agrifood Capital
lid van het bestuur van de Juridische Hogeschool Avans-Fontys
secretaris van het bestuur van de Stichting Starterslift
penningmeester van het bestuur van de Stichting SPARK Campus
lid van de Supervisory Board Biobased Delta
lid van het bestuur van Stichting Valorisatieplan Midden- en West-Brabant
lid van de Raad van Advies van Stichting Valorisatieplan Noordoost-Brabant
lid van het bestuur van de Stichting Ondernemerslift+
lid van de Stuurgroep Bossche Energie Convenant
Nevenfuncties, niet-samenhangend met de hoofdfunctie:
lid van de Maatschappelijke Adviesraad van de faculteit Bètawetenschappen Universiteit Utrecht
voorzitter Raad van Toezicht Instituut Verbeeten

K.S. Ali

Nevenfuncties:

Lid Raad van Toezicht Stichting Swalm en Roer: lid remuneratiecommissie
Voorzitter Kamer Onderwijs Hogeschool Zuyd: compliance vraagstukken
Lid Raad van Toezicht PlatOO: lid auditcommissie
Landelijke Commissie Gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs

Keuze accountant

Voor de controle van de jaarrekening 2016 is gekozen voor dezelfde accountant als voor 2015, nl. Van
Ree Accountants.

J. Divis,

Voorzitter Raad van Toezicht

2. Algemene Informatie

2.1 Kernactiviteiten

Het bestuur van de Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia (OSZG) is het bevoegd gezag van zes zelfstandige gymnasia: het Barlaeus Gymnasium en het Vossius Gymnasium in Amsterdam, het Stedelijk Gymnasium Haarlem, het Gymnasium Felisenum in Velsen, het Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch en het Gymnasium Bernrode in Heeswijk-Dinther. De scholen verzorgen gymnasiaal onderwijs aan ruim 4.650 leerlingen.

2.2 Missie

De OSZG wil een omgeving scheppen, waarin zelfstandige gymnasia gedijen en waarin gymnasiaal onderwijs zich verder kan ontwikkelen. Daarbij past ook de belangenbehartiging van dit schooltype op diverse maatschappelijke niveaus.

De OSZG staat in principe open voor aansluiting van zelfstandige gymnasia in Nederland.

2.3 Visie en juridische structuur incl. Code voor Goed Bestuur, openbaar onderwijs

De OSZG biedt hoogwaardig gymnasiaal onderwijs op de aangesloten zelfstandige gymnasia. Daarmee levert de OSZG een belangrijke bijdrage aan de kennismaatschappij in Nederland. De gymnasia willen een leeromgeving bieden, waarin leerlingen zich cognitief, cultureel en sociaal maximaal kunnen ontplooiën. Zij nodigen de leerling uit tot leren, onderzoeken, ontdekken, vragen stellen en meningsvorming over mens en maatschappij, natuur en cultuur, lichaam en geest, verleden en toekomst.

De zelfstandige gymnasia zijn kleinschalige scholen met een veilig schoolklimaat. Ze floreren in een structuur, waarin het bestuur ruimte geeft en er een adequate doch in omvang beperkte centrale ondersteuning is. De scholen hebben dan ook een grote mate van autonomie. De scholen maken overigens volop gebruik van elkaars kennis en kunde, waarbij het een meerwaarde is dat de scholen een vergelijkbare structuur en onderwijscultuur kennen.

De vernieuwde Code Goed Onderwijsbestuur voor het Voortgezet Onderwijs zal in 2017 verder worden geïmplementeerd. Verantwoording wordt afgelegd aan OCW middels de Jaarverslaglegging. Ook aan de diverse gemeenten worden Jaarverslag (en begrotingen) ter beschikking gesteld; indien gewenst verschaft het bestuur ook toelichting aan een gemeenteraad. Ouders en leerlingen krijgen informatie door middel van de lokale medezeggenschapsinstanties, via de site van de school en/of de Schoolgids, het schoolplan en de informatie op Vensters.

Openbaar onderwijs

Vijf van de zes scholen bieden openbaar onderwijs. Alleen Gymnasium Bernrode heeft een katholieke signatuur. Daarom is de OSZG voor de wet een stichting voor bijzonder onderwijs. De scholen zijn algemeen toegankelijk, zonder onderscheid van godsdienst, levensbeschouwing of lichamelijke beperking. Leerlingen worden vertrouwd gemaakt met de waarden en normen die gelden in onze samenleving.

2.4 Bestuur en Toezicht

Het bestuur

In de eerste helft van 2015 is de nieuwe bestuursstructuur conform de nieuwe statuten van kracht geworden.

De toezichthoudende rol werd in 2016 uitgevoerd door de Raad van Toezicht bestaande uit eerst 5 en vanaf 1 september 2016 7 personen. In deze samenstelling voldoet de stichting aan de wettelijke eisen van goed bestuur voor het Voortgezet Onderwijs. In 2017 wordt het aantal leden van de Raad

blijvend teruggebracht naar 6 personen. Per 1 januari 2017 is overigens Harko van den Hende uitgetreden. Er zal nu jaarlijks uittreding en intreding van één persoon volgen.

Het bestuur heeft in 2016 13 keer met elkaar vergaderd. Daarbij zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Diverse financiële rapportages
- Het bespreken en goedkeuren van de begroting 2017 en meerjarenverwachting 2018-2020.
- Het bespreken en vaststellen van de jaarrekening 2015
- Een aantal klachten en bezwaren
- Inspectiebezoeken en –verslagen
- Het entreerecht en loopbaanbeleid
- De contacten met het 4^e Gymnasium te Amsterdam
- De werving van nieuwe rectoren
- De salarisadministratie
- Een nieuwe systeem voor de inning van de ouderbijdragen
- Het financieel statuut
- De portefeuilleverdeling binnen het bestuur
- Missie en visie OSZG
- Kwaliteitszorg en kwaliteitsontwikkeling
- Werkkostenregeling
- Functieboek
- Diverse regelingen en protocollen
- Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering

Samenstelling

Het bestuur bestond uit de volgende leden:

- Mevrouw Z. Kwint (rector Stedelijk Gymnasium Haarlem), voorzitter
- De heer J. van Muilekom ((rector Vossius Gymnasium)
- De heer M. Rodenburg (rector Gymnasium Bernrode), tot 1 september 2016
- Mevrouw E. Schoemaker (rector Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch)
- De heer M. Kemper (rector Gymnasium Felisenum), vanaf 1 maart 2016
- De heer A. Hietbrink (rector Barlaeus Gymnasium, vanaf 1 maart 2016

De rectorfuncties van het Barlaeus Gymnasium, Gymnasium Felisenum en Gymnasium Bernrode zijn tijdelijk vacant geweest en door interim-rectoren waargenomen die geen bestuursfunctie vervulden.

De volgende 3 leden van het bestuur hadden in 2016 onderstaande nevenfuncties. De overige 3 bestuursleden niet:

Zoë Kwint:

Lid van de raad van toezicht van Teylers museum (onbezoldigd)

Bestuurslid van de Toneelschuur Haarlem (onbezoldigd)

Alwin Hietbrink:

Fractievoorzitter GroenLinks Noord-Holland (bezoldigd)

Voorzitter Per Saldo (onbezoldigd)

Voorzitter GroenLinks Bergen (onbezoldigd)

Lid bestuur Stichting KanZ (onbezoldigd)

Lid RvT OVO Zaanstad (tot juni 2016) (bezoldigd)

Jan van Muilekom:

Lid Raad van Toezicht Muziekschool Amsterdam (bezoldigd)

Het bestuur heeft zich gedurende het verslagjaar ook enkele malen beraden over de voorwaarden van goed functioneren. De bestuursvorm waarvoor de OSZG heeft gekozen in 2015, werd geïmplementeerd met collectieve bestuursverantwoordelijkheid voor de zes betrokken rector-bestuurders. Die verantwoordelijkheid kan alleen gedragen worden indien elke rector transparant is over de uitdagingen en problemen binnen zijn school en er een cultuur is dat bestuursleden elkaar daadwerkelijk aanspreken wanneer daar aanleiding toe is.

Wij publiceren al onze reglementen op onze site conform de lidmaatschapseisen Code goed bestuur VO-raad. De integriteitscode is nog in voorbereiding. Er is geen sprake van tegenstrijdige belangen. De doelstellingen en de doelstellingen van de horizontale dialoog zijn geregeld met de GMR. Op alle scholen zelf hebben we goed functionerende MR, waarmee overleg wordt gevoerd over schoolplan, formatie en begroting. Ook kennen wij actieve ouderbesturen en leerlingraden. Het bestuur heeft onlangs voor de eerste keer het eigen functioneren geëvalueerd en daarover inmiddels gerapporteerd aan de Raad van Toezicht. Er is tijdens de evaluatie uitgebreid aandacht geweest voor elkaars rollen als rector en bestuurder. De portefeuillevverdeling is besproken en vastgesteld. Een roulatieschema zal worden voorbereid. Verder is aandacht geweest voor het toezichtkader in relatie tot schoolplannen en de nieuwe commissie Onderwijs en Kwaliteit. En de HRM-functie wordt beoordeeld op bestuursniveau en zal verder ontwikkeld worden.

2.5 Bestuursbureau en bestuurssecretaris

Het bestuursbureau van de OSZG regelt de centrale administratie, verzorgt de regeling ouderbijdrage voor vijf van de zes scholen en voor het 4^e Gymnasium en beheert of levert ondersteuning voor de boekenfondsen van een aantal scholen. Het bureau bestond per 31 december 2016 uit zeven medewerkers, met een totaal van 4,5 fte. De verantwoordelijkheid voor het bestuursbureau ligt in handen van het hoofd bestuursbureau, Ad Wassenaar. Het Bestuur en Raad van Toezicht werden in 2016 ondersteund door de bestuurssecretaris, Yvonne Brandenburg.

De kosten en opbrengsten van het bestuursbureau worden vanaf 2012 omgeslagen over de aangesloten scholen naar rato van het aantal leerlingen. Het bureau berekent de kosten voor het beheer van het boekenfonds en de ouderbijdragen apart door aan de scholen die van dit beheer gebruik maken.

2.6 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR bestaat uit twaalf leden en kwam in 2016 4 keer (met het bestuur) bijeen en heeft de volgende zaken besproken:

- Loopbaanbeleid docenten
- Regeling vrijwilligerswerk
- Oproepcontracten en ZZP'ers
- De werving van nieuwe rector-bestuurders
- Portefeuillevverdeling bestuur
- Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering
- Protocol informatievoorziening gescheiden ouders
- Aanpassingen functieboek
- De jaarrekening 2015
- De begroting 2017 en de meerjarenprognose 2018-2020

Er is twee keer overleg met de RvT gevoerd.

2.7 Vertrouwenspersonen OSZG en klachten

Naast de vertrouwenscontactpersonen bij de scholen zijn er ook twee vertrouwenspersonen voor de stichting. Deze functies werden in 2016 ingevuld door de heer J. Olgers en mevrouw J. Dubois

De vertrouwenspersonen zijn in 2016 10 keer benaderd met verzoek om informatie over bemiddeling of mogelijke klachtenprocedures. De verzoeken kwamen van ouders en docenten.

Klachten op stichtingsniveau

Er zijn in 2016 8 klachten op bestuursniveau ingediend. Deze 8 klachten zijn allen op bestuursniveau behandeld, waarvan uiteindelijk drie klachten ook aan de Landelijke Klachtencommissie zijn voorgelegd.

Vier klachten ontstonden als gevolg van de toelatingsprocedure in Amsterdam, waarvan één uiteindelijk ook door de LKC is behandeld. Hoewel de klacht ongegrond is verklaard heeft deze toch geleid tot een aanpassing van de bezwaar- en beroepsprocedure op het niveau van de vereniging voor Vo OSVO. Een andere klacht die door de LKC grotendeels gegrond is verklaard heeft inmiddels geleid tot een schadevergoedingsprocedure bij de Rechtbank.

Een klacht die ongegrond is verklaard door het bestuur heeft geleid tot de aanpassing van het Protocol Schorsen en verwijderen.

3 Onderwijs

3.1 Leerlingenaantallen per teldatum 1 oktober 2015

De scholen zijn sinds de vorming van de OSZG in 1998 gegroeid. Het begon destijds met 4 scholen met in totaal 2350 leerlingen. Inmiddels is het totaal aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2015 4.619. Daarnaast telde de OSZG 1 VAVO-leerling op de teldatum 1 oktober 2015.

Jaar	SGHa	GF	BG	VG	GB	SGHe	Totaal
2007	794	666	805	814	516	577	4.172
2008	796	701	823	794	535	622	4.271
2009	839	689	856	780	573	653	4.390
2010	822	658	821	767	577	687	4.332
2011	818	623	811	754	592	715	4.313
2012	824	646	797	804	609	757	4.437
2013	824	648	810	781	655	776	4.494
2014	833	661	824	801	684	794	4.597
2015	833	664	824	802	687	794	4.604
2016	832	661	829	833	666	798	4.619

3.2 Personeelssamenstelling

Aan het einde van het verslagjaar had de OSZG 487 personen in dienst. Wij verwachten een stabiel personeelsbestand voor de komende jaren. Er zijn uiteraard een paar individuele gevallen waarbij ziekte of disfunctioneren aanleiding zijn geweest tot ontslag. Er wordt in dit soort gevallen reeds alles aan gedaan om de betrokken medewerker zijn functie goed uit te voeren en te behouden. Indien daar toch uiteindelijk onvoldoende resultaat uit volgt, wordt er alles aan gedaan om deze medewerker een loopbaanvervolg te geven, waardoor de uitkeringslasten zo laag mogelijk worden gehouden. Het personeel was als volgt verdeeld over de drie geledingen:

Personeelsleden OSZG	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Directie	17	17	17	15	14	14	15	15	15	15
Onderwijzend personeel	366	384	397	387	376	359	352	362	361	359
Ondersteunend personeel	102	107	112	119	124	120	114	113	112	113
Totaal	485	508	523	521	514	493	481	490	488	487

In de schoolleiding werkten eind 2015 10 mannen en 5 vrouwen.

Verdeeld over mannen en vrouwen en over een betrekkingsomvang van 0 t/m 0,5 FTE en 0,51 t/m 1,2 FTE was het beeld in 2016:

	<= 0,5 FTE	> 0,5 FTE	Totaal
Mannen	40	197	237
Vrouwen	65	185	250
Totaal	105	382	487

De docentenformatie is als volgt over de drie schalen verdeeld:

Schalen	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
LB	119	131	126	105	80	87	83	98	86	89
LC	153	170	149	125	126	110	107	116	67	75
LD	86	79	121	157	170	162	158	146	207	194
Oude schaal	8	4	1	0	0	0	4	2	1	1
Totaal	366	384	397	387	376	359	352	362	361	359

3.3 Internationalisering en Onderzoek

De OSZG-scholen hebben internationalisering hoog in het vaandel staan.

Zo komen de belangrijkste ontwikkelingen in de wereld aan de orde tijdens de lessen aardrijkskunde, geschiedenis en economie en zeker ook het vak Maatschappijleer, als ook bij de culturele en historische lessen in het kader van de moderne vreemde talen Engels, Frans, Duits en Spaans. Bij de eerstgenoemde drie moderne vreemde talen is het bovendien op de meeste OSZG-scholen mogelijk deel te nemen aan Internationaal erkende examens als de diverse Cambridge-, Goethe- en Delf-examens. Ook wordt binnen de OSZG het vak Geo Future gedoceerd; leerlingen leren bij dit vak zich te verhouden tot grote wereldproblemen als verdroging, aantasting van het milieu, energieschaarste etc. Tevens is op een school het vak Wereldcultuur in voorbereiding. Binnen dit vak gaan leerlingen zich oriënteren op de kunstuitingen van vaak vergeten werelddelen als Afrika, van landgenoten die uit deze werelddelen afkomstig zijn en bestuderen zij hoe beelden over en weer ontstaan en in stand gehouden worden. Tenslotte bestaan er op de scholen mogelijkheden voor het leren van de beginselen van talen als Italiaans en Chinees.

Uiteraard kennen alle scholen taalreizen, naar Frankrijk, Engeland, Duitsland, Spanje en andere landen, waaronder uiteraard Italië en Griekenland, de bakermatten van de klassieke beschaving. Verder spreekt het voor zich dat de toenemende diversiteit binnen de leerlingenpopulatie ontwikkelingen als geschetst alleen nog maar verder stimuleert.

Leerlingen leren onderzoek te doen is een van de primaire opdrachten van de - in het algemeen academisch opgeleide- leraren van een categoriaal gymnasium. Op veel scholen krijgen leerlingen de eerste beginselen van onderzoek bijgebracht in lessen techniek en informatica. Vervolgens leren zij bij de natuurwetenschappen experimenten op te zetten - steeds meer ook in de vorm van simulaties op de computer- en deze vervolgens volgens een wetenschappelijk protocol te verslaan. Bij de geesteswetenschappen is de omgang met (schriftelijke) bronnen belangrijk; deze krijgt vooral in de bovenbouw vorm, bijvoorbeeld bij een vak als geschiedenis. Op alle scholen wordt hoog ingezet op de zogenaamde profielwerkstukken; daarmee worden ook geregeld door leerlingen prijzen gewonnen.

4 Financiële situatie op de balansdatum

4.1 Exploitatie en kengetallen

De financiële positie van de OSZG is mede dankzij het resultaat van 2016 goed. Dat blijkt uit de verschillende kengetallen die voor de financiële positie worden gehanteerd.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG de verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Het wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	2016	2015
Vlottende activa (A)	10.840.845	9.119.833
Kortlopende schulden (B)	6.966.244	6.798.490
Liquiditeit (=A/B)	1,56	1,34
Norm VO	0,5-1,5	0,5-1,5

De liquiditeit is op de balansdatum, 1,56, is verbeterd t.o.v. vorig jaar en ligt boven de bandbreedte die daarvoor binnen het Voortgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de OSZG in staat is om op lange termijn alle schulden te voldoen. Het wordt berekend door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van de passiva.

	2016	2015
Eigen vermogen (A)	12.916.315	12.333.743
Voorzieningen (B)	969.563	745.098
Totaal passiva (C)	20.852.121	19.877.330
Solvabiliteit $(=(A+B)/C)$	0,67	0,66
Norm VO	> 0,3	> 0,3

De solvabiliteit op de balansdatum, 0,67, is praktisch gelijk aan vorig jaar en ligt ruim boven de minimumnorm voor het Voortgezet Onderwijs.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen baten gebruikt worden voor het onderwijs. Dit kengetal kent een maximumwaarde. Een hogere waarde betekent dat de instelling het geld teveel oppot. De kapitalisatiefactor wordt berekend door de boekwaarde van de gebouwen en terreinen, minus de investeringssubsidies, in mindering te brengen op het totaal van het kapitaal (passiva) en dit bedrag vervolgens te delen door de totale baten inclusief de rentebaten. Dit kengetal wordt overigens niet meer genoemd in de nieuwe beleidsregel van de Inspectie.

	2016	2015
Totaal kapitaal (A)	20.852.121	19.877.330
Boekwaarde gebouwen en terreinen (B)	5.010.046	5.348.813
Totale baten incl. rentebaten (C)	35.909.828	35.218.934
Kapitalisatiefactor $(=(A-B)/C*100\%)$	44%	41%
Norm VO	35%	35%

De kapitalisatiefactor is 44%, tegen 41% eind 2015. Dit ligt nog steeds acceptabel dicht bij de norm die in het Voorgezet Onderwijs wordt gehanteerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft het verband aan tussen het aanwezige eigen vermogen en de totale baten van de stichting. Hiermee wordt inzichtelijk welke middelen de OSZG beschikbaar heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

	2016	2015
Eigen vermogen (A)	12.916.315	12.333.743
Totale baten incl. rentebaten (B)	35.909.828	35.218.934
Weerstandsvermogen $(=A/B*100\%)$	36%	35%
Norm OSZG	25%	25%

Het weerstandsvermogen ligt met 36% boven de norm van 25% die de OSZG daarvoor heeft gesteld. Deze norm is als volgt tot stand gekomen. De OSZG schat de risico's op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandsvermogen van $2,5*10=25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Het huidige weerstandsvermogen ligt boven deze norm.

EXPLOITATIE	Realisatie 2016		Begroot 2016		Realisatie 2015	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	32.790.246		32.325.600		32.028.881	
3.2 Overige overheidsbijdragen	453.510		493.500		350.134	
3.4 Baten werk i.o.v. derden	2.790		35.000		32.021	
3.5 Overige baten	2.590.909		2.564.400		2.708.092	
Totaal baten		35.837.455		35.418.500		35.119.128
Lasten						
4.1 Personeelslasten	27.647.951		27.918.100		27.353.098	
4.2 Afschrijvingen	1.139.501		1.284.100		1.146.354	
4.3 Huisvestingslasten	1.719.558		1.808.500		1.634.939	
4.4 Overige lasten	4.820.246		4.546.300		5.106.698	
Totaal lasten		35.327.257		35.557.000		35.241.089
Saldo baten en lasten		510.199		-138.500		-121.961
5 Financiële baten en lasten		72.373		70.000		91.606
Resultaat		<u>582.572</u>		<u>-68.500</u>		<u>-30.355</u>

Volgens de begroting zou de exploitatierekening een negatief resultaat mogen hebben van € 68.500. In werkelijkheid is er een positief resultaat van € 582.572. Een verschil van € 651.000.

4.2 Analyse exploitatie:

- De rijksbijdragen waren € 464.000 hoger dan begroot. De lumpsumbekostiging was hoger dan verwacht in verband met de compensatie van het loonakkoord. De vergoeding voor Vroegtijdig schoolverlaters was overigens niet begroot. Het bedrag is marginaal, vrij onzeker, maar gaat in totaal toch om een bedrag van € 75.000. De toelagen van de Samenwerkingsverbanden hebben daarnaast fors bijgedragen aan het hoge bedrag. De in sommige regio's opgepotte reserve is doorgesluisd naar de scholen. Verder zijn er ten behoeve van een aantal medewerkers promotiebeurzen aangevraagd en gehonoreerd.
- De overige overheidsbijdragen waren € 40.000 lager dan begroot. Een herrubricering van de inkomsten vanuit de Samenwerkingsverbanden heeft ook hier de meeste impact. Bij alle nu nog onder deze rubriek vallende bijdragen, was de vergoeding iets hoger dan verwacht..
- De opbrengst werk voor derden is € 32.000 lager dan de begroting. Dit heeft te maken met herrubricering naar overige baten.
- De overige baten zijn € 27.000 hoger dan begroot. Dit bedrag is marginaal en de middelen zijn redelijk gelijkmatig verdeeld over de scholen.

- De kosten van het personeel waren € 270.000 lager dan begroot. Op het totale bedrag aan personeelskosten is dit marginaal te noemen. De werkgeverslasten vielen in 2016 eenmalig mee. Verder is op een aantal scholen onder meer rekening gehouden met de toekomstige demografische verwachtingen, waarop bezuinigingen zijn ingezet.
- De afschrijvingen zijn € 145.000 lager dan begroot. Er is minder aangeschaft dan begroot. Dit is te wijten aan wijzigingen in de schoolleidingen, waardoor er vanzelf een pas op de plaats is gemaakt. Daarnaast is de subsidiebijdrage op activa meegevallen.
- De huisvestingslasten zijn € 89.000 lager dan begroot. Verdeeld over de scholen gaat het om marginale bedragen.
- De overige materiële lasten zijn € 274.000 hoger dan begroot. Het bedrag is redelijk gelijkmatig over de scholen verdeeld. De tegenvaller zat vooral in de wervingskosten nieuw personeel
- De financiële (rente)baten kwamen uit op € 2.000 boven de begroting. Hier spelen vooral langlopende deposito's uit het verleden een rol. Door de jaarlijkse vrijval daarvan en de huidige rentestand is er bij de rente-inkomsten sprake van een neerwaartse spiraal.

De recapitulatie van de saldi (rekening-/begroting) (x € 1.000) ziet er als volgt uit:

a. Rijksbijdragen	€	464
b. Overige overheidsbijdragen		-40
c. Opbrengst werk voor derden		-32
d. Overige baten		27
e. Personele lasten		270
f. Afschrijvingen		145
g. Huisvestingslasten		89
h. Overige lasten		-274
i. Financiële baten en lasten		2
Totaal verschil	€	651

4.3 Balans per 31 december 2016 en 2015

	2016	2015
	€	€
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	7.911.276	8.357.496
1.3 Financiële vaste activa	2.100.000	2.400.000
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	0	0
1.5 Vorderingen	885.629	1.027.410
1.7 Liquide middelen	9.955.216	8.092.423
	<u>20.852.121</u>	<u>19.877.330</u>
2.1 Eigen vermogen	12.916.315	12.333.743
2.2 Voorzieningen	969.563	745.098
2.3 Langlopende schulden	-	-
2.4 Kortlopende schulden	6.966.244	6.798.490
	<u>20.852.121</u>	<u>19.877.330</u>

Analyse balansposten

- Materiele vaste activa: Deze activa zijn afgenomen, doordat er op nieuwe investeringen subsidies zijn verkregen. Tevens zijn de afschrijvingen hoger dan de investeringen. Vervangingsinvesteringen bleken in mindere mate nodig. Verder lag er bij de gemeente Velsen nog een investeringssubsidie uit 2013 onbenut.
- Financiële vaste activa: Jaarlijks valt er momenteel € 300.000 vrij uit langlopende deposito's. In verband met de rentestand wordt er momenteel niets uitgezet.
- Vorderingen: Een forse afname van uitstaande vorderingen is het gevolg van het actief opvolgen hiervan, nadat vorig jaar in verband met nieuwe systemen onvoldoende capaciteit beschikbaar was.
- Liquide middelen: Als gevolg van de afname van uitstaande vorderingen en materiële en financiële vaste activa en het financiële resultaat van 2016 is de toename verklaarbaar.
- Eigen Vermogen en Voorzieningen wordt in het volgende hoofdstuk en detail uitgelegd.
- Kortlopende schulden: De stijging is marginaal en is het gevolg van de stand van uitstaande en in behandeling zijnde facturen rond de jaarwisseling.

4.4 Reservepositie

Algemene reserve

De algemene reserve van de OSZG bedraagt € 9.552.361. Dat is € 431.000 hoger dan vorig jaar. Het resultaat van de exploitatie is voor wat betreft het publieke deel toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

De OSZG beschikt over de volgende publieke bestemmingsreserves:

a. *Sociaal plan*

Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties. Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;

b. *ZiZo-fonds*

De scholen van de OSZG vereffenen onderling hun ziektekostenvervanging. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht. Het fonds heeft in 2016 een klein negatief resultaat laten zien van € 414. Dat maakt nu een positief saldo van € 270.753.

Verzekeringsfonds

Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem. Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

Het totale bedrag van de publieke bestemmingsreserves komt daarmee op € 759.190.

De private middelen van de OSZG zijn terug te vinden in de bestemmingsreserve Eigen middelen. Deze is in 2008 ontstaan door het private deel van de algemene reserve over te hevelen en er het exploitatieoverschot van de eigen middelen aan toe te voegen. Het gaat hierbij om bijdragen van ouders, opbrengsten uit leerlingactiviteiten of lustrumfestiviteiten en rente over het private deel van liquide middelen minus de kosten die hier tegenover staan. De omvang van de private middelen is per einde verslagjaar € 2.604.764. Het exploitatieoverschot op de private middelen bedroeg in 2015 € 151.874.

Functies van de algemene reserve

De algemene reserve heeft drie functies: de financieringsfunctie, de bufferfunctie en de inkomensfunctie:

1. *Financieringsfunctie*

De in het verleden behaalde exploitatieoverschotten staan op de balans als algemene reserve bij de passiva en als liquide middelen bij de activa. De investeringen in gebouwen en inventaris moeten betaald worden met deze liquide middelen. De OSZG heeft per 31 december 2016 € 6.219.899 geïnvesteerd in gebouwen en terreinen en € 2.900.730 in inventaris en apparatuur. Verhoudingsgewijs zijn dit zeer hoge bedragen. De oorzaak hiervan is dat de vergoedingen van de gemeenten tekortschieten om de noden van de lokale gymnasia op huisvestings- en onderhoudsgebied te dekken. De materiële vaste activa vormen hierdoor een groot deel van de algemene reserve. De conclusie is, dat de algemene reserve van de OSZG vastzit in (vooral) stenen, inventaris en apparatuur.

2. *Bufferfunctie*

De reserves dienen ook om risico's op te vangen. De OSZG loopt financiële, strategische, schade- en operationele risico's. Voorbeelden zijn: wijzigingen in de rijksbijdragen, nieuwe wet- en regelgeving, aansprakelijkheid, daling of (extreme) stijging van het aantal leerlingen, personeel dat ouder dan gemiddeld is, de kosten van ouder wordend personeel, risico van uitval personeel en onderhoud-renovatie van gebouwen.

De grootte van deze risico's valt moeilijk in te schatten. De OSZG heeft besloten de risico's te schatten op gemiddeld 2,5% van de jaaromzet van een school gedurende 10 jaar. Dat komt neer op een weerstandsvermogen van $2,5 * 10 = 25\%$ van de jaaromzet van de OSZG. Zoals eerder aangegeven zitten we hier ruim boven.

3. *Inkomensfunctie*

De rente van de liquide middelen wordt ingezet voor de exploitatie van de scholen.

Personeelsvoorziening

De personeelsvoorziening bestaat uit 4 componenten:

- a. jubileumgratificaties;
- b. ADV/LFB-spaarverlof;
- c. WW-uitkeringen ex-personeel
- d. Langdurig zieken

De omvang van component a. wordt berekend aan de hand van een onderzoek van de VOS/ABB uit 2007. Het destijds vastgestelde bedrag van € 550 is verhoogd tot € 650 per fte in verband met conjuncturele verhogingen. Het totale bedrag van deze voorziening is op 31 december 2016: € 221.992.

Voor component b. is per deelnemer bepaald, welk bedrag er nodig is voor de vervanging tijdens het verlof aan de hand van de vastgestelde CAO-bedragen of van het salaris ten tijde van het sparen. De voorziening is per 31 december 2016: € 253.952.

Voor component c. is op basis van de huidige uitkeringen onderzocht wat de aanspraaktermijn is en een schatting van mogelijkheden op herintreding. De voorziening bedraagt per 31 december 2016: € 256.742.

De medewerkers die zijn ontslagen zijn grotendeels 60 jaar of ouder en zijn niet goed in staat om hun oorspronkelijke functie uit te voeren. Wij stimuleren middels een opleidingsvergoeding in de transitievergoeding om de medewerker soepel in een passende baan te bewegen.

Voor component d. is op basis van de verwachte ziekteperiode tot aan het verkrijgen van een uitkering of ontslag een inschatting gemaakt van op basis van het individuele salaris van de zieke medewerker gemaakt. De voorziening bedraagt per 31 december 2016: € 236.877. Deze nieuwe voorziening is de oorzaak van de forse toename van de post voorzieningen in de balans.

4.5 Kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop de liquide middelen gedurende het verslagjaar zijn aangewend.

De verandering in de vlottende middelen (toename van de vorderingen + toename kortlopende schulden) is, naast het negatieve resultaat op het saldo tussen baten en lasten, grotendeels de oorzaak van de verlaging van de kasstroom uit operationele activiteiten.

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten is lager dan de afschrijvingen. De dissonant betreft de verlaging van de financiële vaste activa. Er worden minder deposito's uitgezet, in verband met de 0%-rente. De OSZG heeft geen leningen bij derden.

De verwachting voor 2017 is, dat de investeringen zullen toenemen i.v.m. verbouwings- en renovatieplannen. Daarnaast zullen de mutaties in de financiële vaste activa mutaties toenemen in verband met het minder uitzetten van langjarige deposito's. Het saldo baten en lasten zal naar verwachting dichtbij de begroting blijven. De debiteurenstand is aan de hoge kant in verband met verandering van het ouderbijdragesysteem. De kortlopende schulden zullen stabiliseren.

4.6 Treasury management

Het treasurybeleid van de OSZG is gericht op het beheersen van financiële risico's om de financiële continuïteit van de organisatie te waarborgen en secundair op het reduceren van financieringskosten. Ook wordt beoogd overtollige liquide middelen tegen een zo hoog en veilig mogelijk rendement uit te zetten.

De OSZG voert een actief kasgeldbeheer. Daarbij maakt de OSZG gebruik van integraal schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De liquide middelen van de scholen staan grotendeels op een rekening-courant bij de Staat der Nederlanden. De Staat vergoedt over het gehele saldo een rente die gelijk is aan het EONIA-tarief. Daarnaast is het mogelijk deposito's tegen het geldende EURIBOR-tarief te plaatsen.

Bij een normale rentestand wordt van de liquide middelen € 3.000.000 op deposito's met een looptijd van een jaar gezet. Maandelijks valt 8,5% vrij, zodat er direct aan een eventuele vraag naar liquide middelen voldaan kan worden. Daarnaast zou in principe € 3.000.000 op deposito's met een langere looptijd gezet kunnen worden. Er is daarbij gekozen voor spreiding van de looptijden van 2 tot 10 jaar. De overige liquide middelen staan op de rekening-courant, of worden onder normale rente-omstandigheden d.m.v. 6-maandsdeposito's van de eerste helft van het jaar naar de tweede helft verplaatst (i.v.m. het kasritme van de bekostiging).

Besluiten tot beleggen en belenen van middelen worden genomen conform het financieel statuut. Gezien de huidige rentestand vallen de deposito's vrij per aflooptdatum en worden er momenteel geen nieuwe deposito's uitgezet.

4.7 Begroting 2017

In de begroting 2017 zijn voor zover mogelijk de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de bekostiging van het ministerie van OCW meegenomen. Tevens zijn daarin de in 2016 doorgevoerde salarisverhogingen verwerkt en zijn de bezuinigingen meegenomen die diverse OSZG-scholen hebben doorgevoerd in het zicht van met name de ontwikkeling van de personele kosten (functiemix/entreerecht en inkorting salarisschalen).

Het ministerie bezuinigt weliswaar op de reguliere lumpsumvergoeding, maar daar staan de gelden tegenover die voor de jaren 2013-2017 zijn vrijgemaakt in het Begrotingsakkoord en het Nationaal Onderwijs Akkoord.

De begroting voor 2017 ziet er als volgt uit:

Bijdragen OCW lumpsum	€ 29.958.000	
Overige rijksbijdragen	2.900.900	
Samenwerkingsverbanden	402.000	
Overige overheidsbijdragen	391.800	
Contractactiviteiten	0	
Uitkering UWV	120.000	
Vergoeding Zizo-fonds	480.000	
Overige baten	<u>2.336.300</u>	
Som der baten		€ 36.589.000

Personele lasten	€ 28.628.600	
Afschrijvingen	1.271.300	
Huisvestingslasten	1.763.900	
Overige materiële lasten	<u>4.915.100</u>	
Som der lasten		<u>36.578.900</u>
		€ 10.100
Resultaat Zizo		27.800
Renteresultaat		<u>60.000</u>
Begroot resultaat		<u>€ 97.900</u>

4.8 Continuïteitsparagraaf

Voor het eind 2016 opgestelde meerjarenperspectief 2018-2020 zijn voor de inkomsten de aannames overgenomen zoals gehanteerd door de VO-Raad. Daarnaast is er een prognose van het aantal benodigde fte personeelsleden en de leerlingaantallen opgemaakt. Al met al is er op basis van de nu bekende gegevens een meerjarenverwachting gemaakt.

De prognose van het leerlingaantal geeft eerst een lichte stijging, daarna (2018/2019) een licht dalende tendens. Een oorzaak voor de schommelingen heeft vooral te maken met een extra schoolklas om de 3 jaar bij 2 van onze scholen. Daarnaast is bij de scholen in de krimpregio's rekening gehouden met behoudende aantallen. Voor het aantal fte zou er mogelijk een lichte daling te verwachten zijn.

Personeelsleden OSZG fte	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Directie	13.8	13.8	14.7	14.7	15	15
Docenten (onderwijzend personeel)	261.2	260.3	260.2	260.0	260.0	260.0
Ondersteunend personeel	75.8	76.0	74.8	74.5	74.0	74.0
Totaal	350.8	350.8	349.7	349.2	349.0	349.0

Prognose	2016	2017	2018	2019	2020
Leerlingaantal	4619	4652	4632	4632	4623

Balansontwikkelingen

De bedragen voor de verwachtingen 2017-2020 zijn ten behoeve van de meerjarenverwachtingen 2018-2020 vastgesteld aan de hand van de Realiteit 2015, de tussentijdse rapportages 2016 en de begroting 2017. Naar aanleiding van de Realisatie 2016 zijn de bedragen in gelijke mate aangepast. De bedragen zijn x €1.000:

De resultaten van de exploitatie van de afzonderlijke jaren zijn meegenomen als verandering in het Eigen Vermogen. Er zijn investeringen te verwachten i.v.m. onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen, waarbij de subsidieverstrekking nog niet geheel duidelijk is. Bij het Vossius Gymnasium worden voorbereidingen getroffen om gymzalen bij te bouwen. De voorwaarde is dat er een volledige gemeentelijke subsidie tegenover staat. De vergunningsaanvraag is in voorbereiding. Op welke termijn e.e.a. gerealiseerd zal kunnen worden wordt in de loop van dit jaar duidelijk. De Activabedragen zijn daarom oplopend en het eigen vermogen vooralsnog stabiel. Het gevolg is dat er meer liquiditeiten worden aangesproken, zodat de Vlottende Activa dalen. De voorzieningen zijn in 2015 herijkt en in 2016 is de voorziening langdurig zieken toegevoegd. De verwachting is dat een mogelijke stijging van spaarverlof gecompenseerd zal worden door een daling voorziening langdurig zieken. Zoals ook de kortlopende schulden verondersteld worden gelijk te blijven.

Overige ontwikkelingen m.b.t. de balans

Wij verwachten de komende jaren geen veranderingen in de financieringsstructuur. Voor wat betreft het huisvestingsbeleid is besloten om het in 2015 besloten plan om het een voorzieningensysteem te gaan werken, terug te draaien. De financiële consequentie bij een structuurverandering was voor sommige scholen onacceptabel. Wij blijven groot onderhoud activeren en afschrijven (componentenmethode). Verdere veranderingen in reserve en voorzieningen worden niet verwacht.

	Realiteit 2015	Realiteit 2016	Verwachting 2017	Verwachting 2018	Verwachting 2019	Verwachting 2020
Materiele vaste activa	8.357	7.911	8.000	8.100	8.200	8.300
Financiële vaste activa	2.400	2.100	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal vaste activa	10.757	10.011	9.800	9.900	10.000	10.100
Vorderingen	1.027	885	900	900	900	900
Liquide middelen	8.092	9.955	10.100	9.950	9.600	8.950
Totale vlottende activa	9.120	10.841	11.000	10.850	10.500	9.850
Totaal Activa	19.877	20.852	20.800	20.750	20.500	19.950
Algemene reserve	9.121	9.552	9.450	9.400	9.150	8.600
Bestemmingsreserves	3.213	3.364	3.360	3.360	3.360	3.360
Eigen Vermogen	12.334	12.916	12.810	12.760	12.510	11.960
Voorzieningen	745	970	990	990	990	990
Kortlopende schulden	6.798	6.966	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal passiva	19.877	20.852	20.800	20.750	20.500	19.950

De kengetallen voor de jaren 2017-2020 zullen stabiel blijven, conform bovenstaande verwachte balanswaarden.

Ontwikkelingen baten en lasten

Het opgestelde meerjarenperspectief 2018-2020 laat zien dat de OSZG voor wat betreft de financiële situatie op een nieuwe koers zit. Op een verwachte daling van het leerlingaantal bij 2 scholen zal worden geanticipeerd. Hiervoor wordt reeds vanaf 2016 beleid gemaakt om maatregelen treffen om de te verwachten resultaten bij deze scholen tijdig op order te hebben. De verwachting is dat bij aanhoudend zuinig beleid, de hiervoor vermelde maatregelen en bij consequente bekostiging de scholen jaarlijks een sluitende begroting kunnen presenteren. De bedragen zijn x €1000

De bekostigingsbedragen zijn gehanteerd conform de zogenaamde. verwachte financiële mutaties van de VO-raad. Daarin zijn de verwachtingen uit het sectorakkoord en loonakkoord meegenomen. De baten nemen toe door het fors hogere leerlingaantal, diverse docentensubsidies en door bijdragen uit het samenwerkingsverband.

Voor wat betreft de personeelskosten is rekening gehouden met de verwachte CAO-loonsverhogingen voortvloeiende uit het loonakkoord. De realisatie van 2016 was lager dan verwacht wegens de eenmalige lagere werkgeverslasten, vandaar dat de toename naar 2017 substantieel is. We hebben behoudend begroot. Met de uitstroom en instroom van personeel is rekening gehouden, alsmede de normale periodieke verhogingen.

Baten	2016	2017	2018	2019	2020
Rijksbijdrage	32.790.246	33.260.900	33.286.400	33.268.700	33.258.200
Ov. overh. bijdragen	453.510	391.800	332.800	315.800	286.800
Overige baten	2.593.699	2.936.300	2.873.000	2.843.600	2.849.100
Totaal baten	35.837.455	36.589.000	36.492.200	36.428.100	36.394.100
Lasten					
Personeel	27.647.951	28.628.600	28.795.500	28.930.700	29.215.800
Afschrijving	1.139.501	1.271.300	1.235.300	1.190.600	1.168.000
Huisvesting	1.719.558	1.763.900	1.771.100	1.784.300	1.777.300
Overige lasten	4.840.246	4.915.100	4.810.300	4.835.500	4.833.500
Totaal Lasten	35.327.257	36.578.900	36.612.200	36.741.100	36.994.600
Saldo resultaat	510.199	10.100	-120.000	-313.000	-600.500
Resultaat ZiZo	P.M.	27.800	27.800	27.800	27.800
Financiële baten	72.373	60.000	50.000	40.000	30.000
Totaal resultaat	582.572	97.900	-42.200	-245.200	-542.700

*P.M. In dit overzicht bij kolom 2016 verlaagd het gerealiseerde resultaat ZiZo de personeelslasten

4.9 Risicoanalyse

De interne risicobeheersing- en controlesystemen zijn erop gericht te waarborgen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd en dat passende beheersmaatregelen worden getroffen. Wij hanteren diverse tussentijdse rapportages. Iedere maand wordt gerapporteerd over het verloop van de personeelskosten (=80% van de exploitatie) en de personele bezetting. Daarnaast wordt in september een 7-maands rapportage van de exploitatie gepresenteerd aan bestuur en Raad van Toezicht. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting bijgesteld.

Hieruit voortvloeiende maatregelen worden bezien in het licht van het vigerende personeelsbeleid. De afgelopen jaren heeft dit inmiddels geleid tot aanpassingen in het functioneringsbeleid en mobiliteitsbeleid.

De belangrijkste risico's voor onze onderwijsstichting zijn:

A. Leerlingenaantal (daling, concurrentiepositie, PR-strategie)

Dit risico wordt in eerste instantie nog laag ingeschat. De gymnasia hebben al decennia een grote aantrekkingskracht. Het gymnasium is een sterk merk. De loting bij sommige scholen kan een negatief effect hebben, maar daar is in aanmeldingen tot nu toe niets van te merken. Wij houden wel de ontwikkelingen in de zg. krimpregio's nauwlettend in de gaten en voeren hier een actief PR-beleid. Het leerlingenaantal van de OSZG zal in de komende jaren stabiliseren rond 4.600.

B. Kwaliteit onderwijs (inspectie-oordeel, vernieuwing, diversiteit)

Dit risico wordt laag ingeschat. De gymnasia hebben een hogere doorstroom van klas 3 naar het eindexamen en betere eindexamenresultaten dan het Nederlandse vwo. De beoordelingen zijn onveranderd goed.

C. Personeel (cao, leeftijdsopbouw, ziekteverzuim, wachtgeld, WAO, kwaliteit, verloop)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. Een dure cao treft alle scholen in Nederland; de leeftijdsopbouw is evenwichtig, de OSZG heeft een normaal tot laag ziekteverzuim en een laag wachtgeldrisico t.o.v. andere scholen in het voortgezet onderwijs. Het personeelsverloop is klein en de aantrekkelijkheid van de gymnasia voor goede leraren is groot. De doorvoering van de CAO-afspraken over de functiemix en het entreerecht leiden wel tot relatief hoge kosten. Voor een aantal scholen is het terugbrengen van het functiemixgetal naar met de GMR gemaakte afspraken van groot belang.

D. Organisatie (bestuur en management, planning & control, beleidsplannen, governance, administratieve organisatie en interne controle)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De OSZG is een "lean & mean" organisatie met relatief weinig overhead, waardoor er een strakke administratieve organisatie staat. De planning & controlcyclus wordt steeds sterker neergezet in de organisatie. Het risico zal verminderen door de nieuwe governance-afspraken tussen Bestuur en Toezicht, die reeds enige tijd zijn geformaliseerd en door extra aandacht te besteden aan de control-functie, met name waar het de uitgaven voor personeel betreft.

E. Huisvesting (onderhoud, vandalisme, renterisico, lage bezettingsgraad)

Dit risico wordt laag ingeschat. Alle scholen zitten in nieuwe of gerenoveerde gebouwen of hebben vergoederde plannen deze met behulp van gemeenten of andere overheden te aan te passen/ te realiseren. De scholen hebben weinig last van vandalisme en zitten propvol; de gerenoveerde gebouwen zijn echter wel onderhoudsintensief. Voor de afdekking van het renterisico is een adequate depositostructuur uitgewerkt binnen het schatkistbankieren. De meerjarenplanning voor groot onderhoud van de gebouwen is in kaart gebracht en de scholen hebben de daarmee verbonden kosten meegenomen in hun begrotingen/meerjarenperspectief. Daar waar grote verbouwingen plaatsvinden, wordt m.b.v. externe deskundigen een goede financiële beheersstructuur ingericht. Alle verbouwingen dienen volledig gefinancierd te worden uit de gemeentelijke bijdragen.

F. Inventaris en apparatuur (ouderdom, prijsstijgingen, achterblijvende bekostiging)

Dit risico wordt laag ingeschat. Een mogelijk achterblijvende bekostiging is een risico van alle VO-scholen. Verder is er een adequaat systeem van activering en zijn er voldoende reserves om prijsstijgingen op te vangen.

G. Politiek bestuurlijke risico's (niet complementaire regelgeving)

Dit risico wordt gemiddeld ingeschat. De gymnasia onderscheiden zich hierin niet van alle andere VO-scholen.

H. Beoordelingsinstrumentarium

Bij de beoordeling van scores op vermogens- en budgetbeheer vanuit de jaarrekening 2016, valt de kapitalisatiefactor 9% boven de signaalgrens van 35%.

I. Het afdekken van de risico's

De OSZG dekt op 2 manieren risico's af:

- a. er moet snel gereageerd worden op calamiteiten;
- b. er dienen voldoende reserves te zijn om eventuele risico's te kunnen opvangen

De Raad van Toezicht onderschrijft de bovengenoemde risico's en vermeldt in haar verslag in paragraaf 1.2 haar betrokkenheid bij de instrumenten die het bestuur ten dienste staan. Door middel van de verslaglegging vanuit de auditcie denkt zij de toezichthoudende taken op een optimale manier te kunnen waarborgen.

5.1 Stedelijk Gymnasium Haarlem

1. Algemene financiële Ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2016

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.968.959	5.833.500	5.773.735
3.2 Overige overheidsbijdragen	31.299	137.500	131.607
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	645.623	656.000	684.070
Totaal baten	<u>6.645.881</u>	<u>6.627.000</u>	<u>6.589.411</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	5.151.081	5.128.600	5.043.124
4.2 Afschrijvingen	292.305	365.500	283.541
4.3 Huisvestingslasten	305.000	298.300	298.919
4.4 Overige lasten	975.703	839.600	1.055.105
Totaal lasten	<u>6.724.088</u>	<u>6.632.000</u>	<u>6.680.688</u>
Saldo baten en lasten	<u>-78.207</u>	<u>-5.000</u>	<u>-91.277</u>
5. Financiële baten en lasten	7.209	5.000	8.460
Resultaat	<u>-70.998</u>	<u>0</u>	<u>-82.817</u>

1.2 Analyse exploitatie

In 2016 zit er een gering verschil tussen de begrote en daadwerkelijk verkregen inkomsten. De opbouw van onze bekostiging wordt in de paragraaf hieronder nauwkeuriger uiteen gezet. Er zijn een paar verschuivingen te melden, met name bij de inkomsten uit subsidies lokale overheid en eigen middelen. We zullen deze verderop in deze paragraaf apart bespreken.

Aan de lastenkant hebben we door een drietal incidentele overschrijdingen meer uitgegeven dan begroot. Deze overschrijdingen waren al in september voorzien en aangekondigd. Nadien hebben zich geen substantiële wijzigingen meer voorgedaan. In de toen nog op te stellen begroting 2017 hebben we op basis van die kennis een aantal onderdelen nog aangepast. Het tekort van 70.998,- komt ten laste van de algemene reserve. Het eigen vermogen van de school neemt daarmee iets af.

Baten:

Wij krijgen jaarlijks een substantiële structurele bijdrage van het Samenwerkingsverband. In 2016 kwam daar nog een incidentele bijdrage bij voor professionalisering van medewerkers. Wij hebben deze ingezet voor het traject Leerkracht en een scholing voor mentoren. Beide trajecten waren overigens reeds in 2015 gestart. De post overige baten valt lager uit omdat er geen inkomsten meer zijn voor de kluisjes. Deze vallen nu onder de ouderbijdrage en deze is in overleg met de oudergeleding van de MR niet verhoogd. Dit is lopende 2016 besloten.

De verhuurinkomsten vallen ook lager uit dan was voorzien omdat met ingang van schooljaar 16-17 vaste afnemers minder zijn gaan huren.

Personele Lasten:

Het totaal van de personele lasten is ongeveer gelijk aan hetgeen was begroot voor 2016. Per categorie is er echter een aantal verklaarbare wijzigingen t.o.v. de begroting.

De lasten voor directie zijn nagenoeg gelijk aan de begrote lasten.

De lasten voor het OP vallen lager uit. In de begroting was overigens rekening gehouden met forse financiële effecten van een taakstelling op het OP. Door een onverwachte groei van het leerlingaantal hebben we echter iets meer formatie in moeten zetten. Daarnaast hadden we niet geplande lasten OP i.v.m. het vertrek van een werknemer (transitievergoeding in het kader van de WWZ). In het kader van het bovenstaande is de meevaller die zich begin 2016 aftekende in verband met lagere werkgeverslasten voor onze school uiteindelijk minder hoog uitgevallen.

Bij het OOP zien we een overschrijding door het in dienst nemen van een werknemer die tot dan toe als ZZP-er werkte - de post Overig Personeel valt daardoor ruim 20.000 euro lager uit dan begroot, Verder is ook bij het OOP een transitievergoeding uitgekeerd en was er wat extra tijdelijk formatie in de zomerweken nodig i.v.m. de renovatie van de buitenzijde van het gebouw Prinsenhof.

Materiële lasten:

De totale afschrijvingslast valt lager uit dan was voorzien. Dit komt hoofdzakelijk doordat de eigen bijdrage aan de renovatie gunstiger uitviel. De werkzaamheden zijn gedurende de zomervakantie strak gemonitord, hetgeen heeft geleid tot een verrekening van de kosten van het meerwerk met het bedrag van een boete i.v.m. een clause niet tijdig leveren. Dit kan nog wel consequenties hebben voor de uiteindelijke hoogte van de subsidie. In 2017 wordt de subsidie definitief aan de Provincie verantwoord. De subsidie was toegekend op basis van een hoger ingeschat bedrag, waardoor de kans bestaat dat de school een deel van het subsidiebedrag moet terug betalen. Omdat er gewerkt wordt met afschrijvingen, is het effect op de exploitatie marginaal.

De schoonmaakkosten zijn verder aanzienlijk hoger uitgevallen dan begroot; dit heeft mede te maken met een intensieve extra schoonmaak na de renovatie.

Bij de overige investeringen zijn we terughoudend geweest.

De overige lasten vallen verder hoger uit door hogere incidentele kosten bij ICT en kopiëren; wij hebben een aantal nieuwe contracten afgesloten die op termijn goedkoper zijn, maar hebben daar stond wel een tegenover.

Bij de incidentele lasten zien we een overschrijding die veroorzaakt wordt zowel door te lage begrotingsbedragen als door een onvoldoende financiële afstemming met de organisatie van het MUN, waardoor de afrekening van het schooljaar 14/15 nog in 2016 moest plaatsvinden. Nadat vorig jaar reeds voor 2 schooljaren is verantwoord, bleek schooljaar 14/15 ook nog achterstallig. De stand is nu in evenwicht zoals door beide partijen vastgesteld. De boekingsprocedure is aangepast en er zijn vaste momenten vastgelegd waarop de bedragen worden afgerekend.

1.3 Bekostiging

De lumpsum vormt veruit het grootste onderdeel van de bekostiging. Met de ouderbijdragen worden de kosten voor reizen en leerlingenactiviteiten bekostigd. Verder krijgt de school jaarlijks een schenking van de stichting Architraaf en heeft de school inkomsten uit verhuur. Van de subsidies maken ook gelden voor de Trajectgroep deel uit (rugzakgeld en een aanvulling vanuit het Samenwerkingsverband in het kader van Passend Onderwijs), alsmede bijdragen van de gemeente om voortijdig schooluitval tegen te gaan.

Inkomsten Stedelijk Gymnasium Haarlem	Omvang	Aandeel
Rijksbijdragen	€5.968.959	89.8 %
Subsidies tgv overheidsbeleid	€31.299	0.5 %
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€645.623	9.7 %
Totaal	€6.645.881	

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdrage is een voorschot en is voor 2016 vastgesteld op € 650,- per jaar en is –uiteraard- vrijwillig. Daarnaast kunnen ouders nog een vrijwillige bijdrage geven aan de stichting Architraaf van € 200; zij betalen dan € 850,- per jaar. Meer specifieke informatie over de opbouw van de ouderbijdrage is te vinden in de Schoolgids.

Het gebruik van de boeken is gratis, d.w.z. de school geeft ze gratis in bruikleen. De school geeft naast boeken ook in eigen beheer gemaakte syllabi. Ook deze syllabi worden gratis aan de leerlingen ter beschikking besteld. Een deel van de vrijwillige ouderbijdrage van € 75,- draagt bij in de kosten van het produceren van al deze materialen.

De bestemming van de schenking van Architraaf wordt jaarlijks in en overleg tussen het bestuur van Architraaf en de rector vastgesteld. Architraaf is een ANBI stichting en heeft een eigen jaarrekening. De schenking van 2016 is hoofdzakelijk besteed aan de verbouwing en de verbetering van de mediatheek.

1.5 Kengetallen

De kengetallen van de school hebben in strikt juridische zin geen waarde omdat de school onderdeel uitmaakt van een eindverantwoordelijke scholenstichting OSZG. Echter, omdat elke school in eerste instantie verantwoordelijk is voor haar eigen reilen en zeilen zeggen deze wel degelijk het een en ander over de financiële situatie van de school. De liquiditeit komt uit op waarde 0,91, dit valt binnen de norm VO (0,5-1,5). De liquiditeit is iets gedaald t.o.v. 2015. De solvabiliteit is met 0.78 meer dan voldoende. De kapitalisatiefactor komt uit op 23 % en wordt verklaard door de gebouwenlast die op onze school drukt. Het weerstandsvermogen is met 44% 1% lager dan vorig jaar.

2 Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose

Aantal leerlingen 2013-2017

Jaar	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal leerlingen	824	833	830	845	875

In de afgelopen jaren is het leerlingenaantal licht gestegen. Voor een optimaal gebruik van het gebouw is een aantal van 850 wenselijk. Om dit te realiseren laten wij eens in de drie jaar zes klassen toe. De verwachte relatief grote stijging in 2017 kan verklaard worden uit een optimale instroom in klas 1 (168 leerlingen), verhoudingsgewijs weinig tussentijdse uitstroom en enige instroom in andere leerjaren dan klas 1.

2.2 Resultaten eindexamens

Resultaten Centraal examen

Examenjaar/slagingspercentage	SGH %
2013	96
2014	99
2015	99
2016	92

Cijfer resultaten

Examenjaar	CE SGH
2013	7,0
2014	6,9
2015	7,2
2016	6,9

De resultaten zijn goed, net als in voorgaande jaren. Het opbrengstenoordeel van de Inspectie is voldoende. Het gemiddelde cijfer voor het CE was 6,9 (landelijk VWO 6.2). De afwijking tussen het CE en SE is gering. Het slagingspercentage bedroeg in 2016 92 % en was wat lager dan in voorgaande jaren. Het lag echter nog steeds ruim boven de landelijke gemiddelde.

Tussentijdse uitstroom: bevorderd en niet bevorderd maar wel de school verlaten)

Leerjaar	SGH % 13-14	SGH % 14-15	SGH % 15-16
1	2	3	1.4
2	6	5	1.4
3	4	3	1.2
4	6	1	1.4
5	2	0	0.7
gemiddeld	4	2,4	1.3

* incl. Vavo-leerlingen

2.3 Extra activiteiten leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium kent een groot aantal activiteiten die deels binnen, deels buiten het curriculum vallen. Sommige activiteiten worden met de hele jaarlaag ondernomen, schoolbreed of per vak, andere spitsen zich toe op kleinere groepjes van leerlingen. Een deel van de activiteiten vindt plaats binnen school en andere buiten school. Voor sommige activiteiten die zich op kleinere groepjes leerlingen toespitsen zijn aanvullende selectiecriteria van toepassing. In de onderbouw geldt dat bijvoorbeeld voor verbreding (aanbod voor leerlingen die meer uitdaging zoeken) en in de bovenbouw voor het HPG programma (Honoursprogramma van de SHZG) en Pre-University. Daarnaast organiseert een aantal leerlingen jaarlijks de HMUN (Haarlem Model United Nations), waarbij zo'n 600 leerlingen uit binnen- en buitenland de school bezoeken. Een groep bovenbouw-leerlingen neemt al jaren succesvol deel aan de Shell Eco Marathon.

Er zijn diverse schoolbrede culturele activiteiten en activiteiten gericht op het verbreden van de culturele kennis en belangstelling van de leerlingen. Ook proberen we aandacht te besteden aan maatschappelijk actuele thema's, bijvoorbeeld bij het project "Migratie is geen spelletje", in het kader van de vluchtelingen problematiek. Leerlingen uit de tweede klas hebben een spel ontworpen dat vervolgens is getest op spelkwaliteit (door een spelwinkel uit Haarlem) en op inhoud (door een jury bestaande uit een vertegenwoordiger van Amnesty International en een mediatheek-vrijwilliger uit Afghanistan..

Verder wordt er bewust aansluiting gezocht bij cultuur "dicht in de buurt". De stad Haarlem heeft veel te bieden en met diverse culturele instellingen hebben wij contacten (Teylers Museum, Toneelschuur, Patronaat, Frans Hals Museum en Dolhuys). Er zijn ook excursies gericht op de ruimtelijke en natuurlijke omgeving (vanuit de vakken Aardrijkskunde en Biologie).

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda en kwalitatief personeelsbeleid (Prestatiebox)

In 2016 heeft de school voor het tweede jaar gewerkt met Leerkracht en daar ook in geïnvesteerd en is een flink aantal uren besteed aan activiteiten gericht op specifieke begeleiding en ondersteuning van leerlingen (hoogbegaafden, leerlingen die deelnemen aan HPG). Ook zijn er uren ingezet voor de verdere professionalisering van de medewerkers (intervisie, coaching Leerkracht, begeleiding docenten vanuit project Eerst de Klas). Met al deze projecten is zo'n 100.000,- euro van de prestatiebox gemoeid. Er is in totaal zo'n 1140 uur ingezet. Het professionaliseringsbudget bedroeg 40.000,- euro en is met 5.000,- euro overschreden. Verder is 35.000,- euro gebruikt voor kwaliteitszorg; zie onder 3.2.

3.2 Kwaliteitszorg

De school heeft een profiel bij Scholen op de kaart, waar veel informatie te vinden is. Wij nemen tweejaarlijks tevredenheidsenquêtes af bij ouders, leerlingen en personeel. Deze enquêtes zijn ook eind 2016 weer afgenomen. Alle leerlingen en ouders kregen tevens het verzoek een extra vragenlijst in te vullen over de "identiteit"

van de school. Deze hebben we uitgezet met het oog op het nieuwe schoolplan dat wij aan het schrijven zijn en dat medio 2017 zal worden vastgesteld. De uitkomsten van de enquêtes zijn integraal gedeeld met de MR en de oudervereniging. Aan alle ouders en leerlingen is een globale terugkoppeling in de nieuwsbrief gegeven. De voornaamste aandachtspunten waren de (kwaliteit van de) ICT en de aansluiting van het onderwijs op een snel veranderende en steeds meer digitaliserende maatschappij. Deze thema's zullen hun beslag krijgen in het Schoolplan.

Ook over de schoolleiding wordt tweejaarlijks een enquête afgenomen in het kader van (zelf) evaluatie en functioneren en hetzelfde geldt voor de medewerkers; leerlingen geven een mening over de docenten. De uitkomsten van deze enquêtes spelen een rol bij de tweejaarlijkse functioneringsgesprekken. Bij het OOP wordt nu gewerkt met een (zelf)evaluatie.

3.3 Inspectierapporten

De school heeft in juni 2013 een Inspectiebezoek gehad. De school kreeg het predicaat voldoende. Ook het meest recente opbrengstenoverzicht van de Inspectie is voldoende. Wij scoren op de onderdelen onderbouw-snelheid, bovenbouwsucces en examencijfers boven de norm. Het verschil tussen CE en SE is gering. Wij scoren bij het onderdeel onderwijspositie onder de norm. Echter de referentiegroep bestaat uit scholen die ook HAVO/VWO leerlingen aannemen en wij nemen alleen leerlingen aan met een enkelvoudig VWO advies. Om die reden geeft dit criterium geen relevantie informatie over onze school, hetgeen overigens door de inspectie wordt bevestigd.

3.4 Projecten

De school neemt deel aan diverse projecten zoals Shell Eco Marathon, School on Wheels, Girls Day Arctadia, vertaalwedstrijd bij Klassieke talen, diverse Olympiades en diverse culturele projecten.

De school werkt dit jaar nog aan het traject Leerkracht (www.stichting-leerkracht.nl).

4 Personele zaken

Formatie

Formatie inzet

Personeelsleden Stedelijk Haarlem	2015	2016	2017
Aantal FTE	bruto	Netto	netto
Directie	2	2	2
Onderw. Personeel	48,6	45,4	45,5
Ondersteunend personeel	16	14,8	14,9

Personeelsleden Haarlem	Bruto FTE	Man %	Vrouw %
Directie	2	50 %	50 %
Onderw. Personeel	48,8	55 %	45 %
Ondersteunend personeel	16,6	60%	40%

Personeelsbeleid

De school heeft een tweejaarlijkse cyclus van personeelsgesprekken. In 2015 is met alle medewerkers een gesprek gevoerd en in de eerste helft van 2017 gebeurt dat weer. Incidenteel worden ook aanvullende gesprekken gevoerd over professionalisering. De school heeft de afgelopen jaren - ook in 2016 - een aantal medewerkers bevorderd naar respectievelijk LC en LD conform het beoordelingsbeleid van de OSZG. Per jaar wordt in het formatieplan vastgesteld of er voldoende financiële ruimte is. Bevordering naar een volgende

schaal geschiedt conform vastgestelde beoordelingscriteria. Een aantal medewerkers (1,6 FTE) is reeds gepensioneerd. Conform schoolbeleid zijn zij aangesteld in LB. In het licht hiervan bestaat een relatief groot deel van de formatie uit LB docenten.

4.2 Functiemix

Ontwikkeling Functiemix

Schalen	2014	2015	2016	2017
LB %	17	16	24	19
LC %	30	26	18	21
LD %	53	58	57	60
Mixgetal	136	142	133	141

De functiemixgetallen in bovenstaande tabel zijn gebaseerd op zowel vaste als tijdelijke aanstellingen. De waarde van de mix op basis van vaste aanstellingen ligt aanzienlijk hoger.

4.3 Scholing en Professionalisering

De school heeft destijds € 645,- per fte in de begroting opgenomen.

De school heeft collectief ingezet op Leerkracht en mentoraat. Deze trajecten zijn al in 2015 gestart. Bij het traject Leerkracht staan de volgende aspecten centraal:

- samenwerken aan lesontwikkeling
- het geven van feedback aan elkaar en aan leerlingen
- het systematisch werken aan concrete verbeteracties (middels een bordmethodiek)

Bij de mentortraining is gekeken naar het aanbrengen van meer differentiatie in het mentoraat. Tevens bekeken we hoe we de kwaliteit van het mentoraat minder afhankelijk kunnen maken van de persoonlijke invulling door de individuele mentor. Het traject rond het mentoraat is afgerond. De ervaringen zijn wisselend. Wel zijn er stappen gezet om te werken met een grotere standaardisering van taken. In de praktijk blijkt het echter lastig om overeenstemming te vinden over een meer uniforme aanpak. De ondersteuning van het traject Leerkracht stopt einde schooljaar 16-17. Daarmee stopt de school niet met Leerkracht. Een aantal nieuwe werkwijzen (o.a. werken met een scrumbord, arena's om vragen helder te krijgen, inzetten op intensievere leerlingparticipatie, projectmatige benadering van uitwerken beleidsthema's, onderwijslunches) zullen gecontinueerd worden.

Medewerkers maken steeds meer gebruik van de mogelijkheid zich individueel bij te scholen en worden gestimuleerd daarbij buiten de gebaande paden te denken. In overleg is het ook mogelijk om voor een duurdere opleiding het budget van meerdere jaren in te zetten. Er wordt dan wel een scholingsovereenkomst afgesloten.

5 Verbonden partijen

5.1 en 5.2 Gemeente: leerplicht, projecten en Overlegstructuren

Het Stedelijk Gymnasium Haarlem maakt deel uit van het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) Zuid Kennemerland.

Verder participeert het in een aantal gemeentelijke netwerken. Ook heeft de school via de stichting Leerkracht toegang tot een leernetwerk gericht op professionalisering. Wij hebben een aantal keer per jaar contact met andere scholen die deelnemen aan het traject en ontmoeten elkaar dan op locatie.

5.3 Samenwerkingsverbanden

De school participeert in het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland.

6 Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

De school heeft in haar Schoolplan de formulering opgenomen meer aansluiting te willen zoeken bij belangrijke maatschappelijke vraagstukken. De school steunt daarom het project Learning Across Borders (LAB), waarin profielwerkstukken een belangrijke rol spelen. Er is jaarlijks een benefietavond. Er worden verder diverse activiteiten georganiseerd die gericht zijn op het steunen van maatschappelijke initiatieven.

7 Materiële Zaken

7.1 en 7.2 Huisvesting en Meerjarenonderhoudsplan

Gebouwen

Er is een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor beide gebouwen. Op jaarbasis is daarin voorzien in een gemiddelde investering van 150.000 euro per jaar. In de zomervakantie van 2016 is een grote renovatie aan de buitenzijde van het gebouw Prinsenhof uitgevoerd en is het gehele pand aan de Jacobijnestraat aan de buitenzijde geschilderd. Met de gemeente worden gesprekken gevoerd over een grootschalig renovatie van de binnenzijde van het gebouw Prinsenhof. Begin 2017 is bekend geworden dat wij voor renovatie opgenomen worden in het nieuwe SHO van de gemeente. Het is nog niet duidelijk wanneer een eventuele renovatie plaats zal vinden. Wij hebben eind 2016 een onderzoek laten uitvoeren door BOA (advies) waarin de noodzaak tot renovatie inhoudelijk en financieel wordt gemotiveerd. De kosten voor een renovatie worden geraamd op zo'n 3,6 miljoen euro.

7.3 ICT

Bij ICT zijn naast regulier onderhoud geen grote investeringen gedaan.

7.4 Apparatuur en Inventaris

Er zijn naast noodzakelijk regulier onderhoud geen extra investeringen gedaan. Wel zijn in het kader van een ARBO risico inventarisatie de werkplekken gescreend van die medewerkers die veel uren achter een bureau zitten. Bij een aantal werkplekken zijn aanpassingen gedaan.

7.5 Leermiddelen

Op het gebied van leermiddelen zien we een stijging van de kosten door de toename van digitale methodes. Deze methodes werken met jaarlicenties.

8. Klachten

Er is één klacht ingediend die uiteindelijk geleid geeft tot behandeling door de LKC. De klacht is voor het grootste deel ongegrond en op één punt gerond verklaard. Er waren verder geen actiepunten of adviezen vanuit de LKC.

Op schoolniveau zijn er formele klachten ingediend bij de rector. De meeste opmerkingen en signalen worden opgepakt door mentoren, jaarlaagcoördinatoren en conrector en naar tevredenheid afgehandeld. De recent afgenomen enquête bij ouder- en leerlingtevredenheid geeft ook aan dat men tevreden is over de school.

5.2 Gymnasium Felisenum

1. Algemene financiële ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2016

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	4.799.876	4.720.600	4.628.540
3.2 Overige overheidsbijdragen	55.629	77.000	129.920
3.4 Baten werk i.o.v derden		35.000	32.021
3.5 Overige baten	380.893	345.400	361.693
Totaal baten	<u>5.236.398</u>	<u>5.178.000</u>	<u>5.152.173</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.237.067	4.216.000	4.208.140
4.2 Afschrijvingen	152.751	163.300	165.213
4.3 Huisvestingslasten	168.910	224.600	164.219
4.4 Overige lasten	680.326	652.600	779.678
Totaal lasten	<u>5.239.054</u>	<u>5.256.500</u>	<u>5.317.250</u>
Saldo baten en lasten	<u>-2.656</u>	<u>-78.500</u>	<u>-165.077</u>
5. Financiële baten en lasten	8.340	15.000	13.090
Resultaat	<u>5.684</u>	<u>-63.500</u>	<u>-151.987</u>

1.2 Analyse exploitatie

Het Gymnasium Felisenum sluit het jaar 2016 af met een gering overschot. Op voorhand werd een tekort van € 63.500,- verwacht.

Aan de inkomstenkant valt op dat de totale baten afwijken van de begroting. De Rijksbijdragen zijn hoger dan verwacht doordat de vergoeding die ontvangen werd van het samenwerkingsverband niet in de begroting opgenomen bleek te zijn.

Aan de uitgavenkant zijn de bezuinigingen die zijn doorgevoerd op het onderwijzend personeel zichtbaar. Ten opzichte van de begroting is € 73.000,- aan kostenreductie doorgevoerd. De lasten van de directie zijn in 2016 echter nog onverminderd hoog. Dit is het gevolg van het feit dat een deel van de loonkosten van de vorige schoolleiding ook in 2016 nog op de begroting drukken.

Aan de lastenkant valt verder op dat de afschrijvingskosten lager zijn. Dat geldt ook voor de huisvestingslasten. In het kader van de bezuinigingen waar de school voor gesteld staat, is er slechts beperkt geïnvesteerd en is er meer in het algemeen een terughoudend beleid gevoerd..

1.3 Bekostiging

De lumpsum bekostiging neemt het overgrote deel van het totale budget voor zijn rekening. De totale Rijksvergoeding bedraagt 91.6 % van de totale ontvangsten. In deze bijdrage is ook de vergoeding voor leermiddelen opgenomen. Daarnaast ontvangt de school zowel subsidies die direct voortvloeien uit overheidsbeleid, als subsidies die zijn toegekend op initiatief van de school.

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De school ontvangt als (vrijwillige) ouderbijdragen onder meer een algemene bijdrage, een vergoeding voor de huiswerkklas, het CAE examen alsmede vergoedingen voor reizen, excursies en activiteiten. Deze vergoedingen omvatten 5.9 % van de schoolbegroting. De school voert overigens een beleid dat ouders die deze lasten niet kunnen dragen kwijtschelding kunnen aanvragen. Voor de buitenlandse reizen kent de school een spaarrekening. Deze heeft als doel het benodigde bedrag geleidelijk bijeen te sparen om te voorkomen dat ouders plots worden geconfronteerd met hoge kosten.

Het boekenfonds functioneert zodanig dat de school eigenaar en beheerder van alle boeken is; deze worden om niet aan de leerlingen ter beschikking gesteld. Alleen bij beschadiging of het niet inleveren van een boek wordt een boete in rekening gebracht die dan direct gerelateerd is aan de kosten voor herstel of vervanging. De school is zeer tevreden met dit systeem.

1.5 Kengetallen

De balanspositie van het Felisenum is goed. De liquiditeit is 1,8 (en daarmee ruim boven de norm voor het VO), de solvabiliteit is 0.76 (ook ver boven de norm van 0,3). Het weerstandvermogen is 39,86% en de kapitalisatiefactor 32,41%. Dat betekent dat de post gebouwen een redelijke invloed heeft op onze cijfers.

2 Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose 2014 t/m 2019

In het verleden is sprake geweest van een behoorlijke fluctuatie in de instroom in klas 1:redelijk groot: in 2012 was de deze uitzonderlijk hoog, nl. 135. In 2013 en 2014 ging het om respectievelijk 107 en 124 leerlingen. In 2015 was de instroom 115 leerlingen, waarna deze en in 2016 107 bedroeg. In 2017 wordt een instroom van 97 verwacht. Tabel IV geeft een overzicht van de recente feitelijke instroom en de verwachte instroom in de jaren 2017-2019.

Voor de komende jaren is de omvang van de instroom een belangrijk punt van aandacht. Het aantal leerlingen dat zich aanmeldde voor het eerste leerjaar is regelmatig lager geweest dan op grond van de prognose verwacht mocht worden. In die prognose was al rekening gehouden met krimp als gevolg van demografische factoren in de regio Velsen.

Tabel: Instroom

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
# leerlingen	124	115	103	97	100	100

2.2 Resultaten eindexamens (meerjarig vanaf 2012-2016)

Examenjaar	Slagingspercentages		CE-cijfers gemiddeld	
	GF	ZG	GF	ZG
2012	92,4	n.b.	6,72	6.75
2013	94,4	n.b.	6,82	6.88
2014	95,8	91.7	6,70	6.68
2015	92,6	n.b.	6,78	6.85
2016	88,8	91,0	6,55	6,79

Het driejaarstotaal van het examencijfer van het Gymnasium Felisenum ligt ruim boven de door de inspectie gestelde norm. In 2016 was het slagingspercentage echter lager dan de school in het verleden gewend is. Dit is vooral toe te schrijven aan incidentele omstandigheden.

2.3 Tussentijdse uitstroom (meerjarig vanaf 2012)

De tussentijdse uitstroom van leerlingen bedroeg in 2015 gemiddeld 5.65%. De tussentijdse uitstroom is voor de school een blijvend punt van aandacht. De cijfers en percentages zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel *Uitstroom per leerjaar 2012-2016 in %*

	2012	2013	2014	2015	2016
klas 1	8,49%	0,88%	6,19%	6,35%	2,59%
klas 2	9,02%	4,32%	7,19%	10,70%	7,20%
klas 3	0,93%	4,26%	3,19%	2,62%	4,90%
klas 4	0,00%	3,81%	0,00%	4,40%	5,60%
klas 5	1,03%	1,92%	0,96%	2,18%	4,26%
klas 6 (afgewezen)	7,53%	5,62%	4,17%	6,65%	10,30%

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Op het Gymnasium Felisenum worden veel extra activiteiten aangeboden.

Zo organiseert de school verschillende buitenlandse reizen en excursies waaronder de Rome en Griekenland reis. Ook dichterbij huis vinden excursies plaats zoals die naar het Museon & Omniversum en het Van Gogh-museum, een Landschapsexkursie, een excursie naar het rivierengebied, een excursie rechtbank, een excursie naar Ieper, een bezoek aan Naturalis, een excursie naar het AZC in Alkmaar etc.

Daarnaast organiseert de school een veelheid aan culturele activiteiten waaronder een Poëzieproject, de Poëzerevue, activiteiten in de Toneelschuur, Rondje Cultuur en een bezoek aan het Concertgebouw. Ook deed de school mee aan de "ken je klassieken"-quiz, en aan diverse sporttoernooien, zoals een Interscholair rugby-toernooi en een Interscholair hockeytoernooi.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (Prestatiebox)

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Prestatiebox zijn veelal ingezet in de personele sfeer voor de extra activiteiten die het Gymnasium Felisenum haar leerlingen aanbiedt (€ 70.000). Het gaat daarbij dan om extra inspanningen in de sfeer van leerlingbegeleiding. Zo is de betrokkenheid van docenten bij het Honours Project van de SHZG in 2016 flink toegenomen. Tevens zijn de middelen ingezet voor coaching en begeleiding van beginnende leraren en voor de training van de betrokken interne coaches (€ 30.000). Daarnaast zijn er diverse trainingen aangeboden aan docenten op het gebied van het motiveren van leerlingen (€ 15.000). Ook voor kwaliteitszorg putten we voor zeker € 25.000 uit de Prestatiebox.

3.2 Kwaliteitszorg

De school heeft een abonnement op Kwaliteitsscholen.nl en neemt periodiek tevredenheidsenquêtes af onder leerlingen (elk jaar diverse klassen in diverse leerjaren, algemeen, per vak of per docent) als ook onder ouders (jaarlijks één of meer oudergroepen). Met de werknemers vinden periodiek functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats. De school publiceert verder vele gegevens op Vensters voor Verantwoording.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn in 2016 geen nieuwe Inspectierapporten voor het Gymnasium Felisenum verschenen. Wel is het jaarlijks overzicht van de onderwijsresultaten verschenen. Hieruit blijkt dat het Gymnasium Felisenum op alle vier de aspecten voldoende scoort. Zowel de onderwijspositie, de onderbouwsnelheid, het bovenbouwsucces als de examencijfers voldoen aan de norm. De onderbouwsnelheid, het percentage leerlingen dat vanuit leerjaar 1 en 2 is doorgestroomd naar een hoger leerjaar, voldoet weliswaar aan de norm maar niet in ruime mate. Op dit gebied is aanvullend beleid geformuleerd in het nieuwe schoolplan.

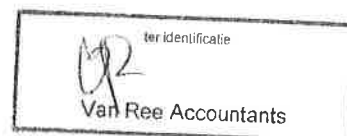
3.4 Projecten

Enkele van de hierboven beschreven activiteiten kunnen als projecten worden beschouwd. Daarnaast heeft de school jaarlijks een projectweek waarin extra-curriculaire, maar wel aan een vak gerelateerde activiteiten en excursies plaatsvinden. De school doet voorts mee aan de Maatschappelijke Stage. Regionaal doen wij verder onder andere mee aan het project Playing for Success (gericht op leerlingen met een motivatieprobleem): door het koppelen van school aan aansprekende ervaringen en een aansprekend rolmodel (professionele voetballers) pogen we ongemotiveerde leerlingen te stimuleren. Landelijk participeren we verder in het project Tech-nochallenge. De school doet daarnaast mee aan diverse projecten van de landelijke gymnasiumorganisatie SHGZ, zoals recentelijk het project rondom het opstellen van een businessplan.

4. Personele zaken

4.1 Formatie verdeeld naar man/vrouw, directie/OP/OOP, tijdelijk/vast (meerjarig vanaf 2014)

	2014	2015	2016	2017
Directie	3,00	2,6	2,6	2,0
OP	40,26	40,97	42,1	38,26
OOP	10,57	11,05	10,5	10,38
Tijdelijk	7,33	7,17	8,6	5,60
Vast	46,50	47,86	48,45	44,54
Aantal Mannen	36	37	39	34
Aantal Vrouwen	38	41	42	36

4.2 Functiemix (2014-2017 dus incl. prognose)

Onderstaande tabel laat zien dat in 2015 een functiemixgetal van 126,8 is gerealiseerd. De schoolleiding heeft de laatste jaren prioriteit gegeven aan het omhoog brengen van het functiemixgetal en wenst dat beleid te continueren, mits daartoe voldoende begrotingsruimte kan worden gevonden en mits het niet op onaanvaardbare wijze ten koste gaat van onderwijskwaliteit en werkdruk. Immers, verhoging van het functiemixgetal leidt tot meer uitgaven, terwijl er de komende jaren juist nog bezuinigd moet worden op personeelskosten (door middel van een bescheiden vermindering van de omvang van het personeel).

Tabel Functiemix

	2014	2015	2016	2017
LB	19,3	17,6	20,0	17,4
LC	37,5	36,0	28,0	30,2
LD	43,3	46,4	52,0	52,4
Functiemixgetal	124,1	128,8	131,9	135,1

4.5 Scholing

Individuele nascholingsactiviteiten vinden op verzoek dan wel voorstel van de medewerkers plaats en soms op verzoek of voorstel van de schoolleiding. Per medewerker is een budget van €500,- aangehouden, waarin inbegrepen de kosten van studiedagen en dergelijke. Dit budget wordt schoolbreed uitgeput. In functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt aandacht geschonken aan de nascholing van de betrokken medewerker. Sinds 2012 wordt van iedere werknemer gevraagd voor het komende cursusjaar een concreet nascholings- en ontwikkelingsplan op te stellen. Secties krijgen de stimulans een sectiebeleid te ontwikkelen op het vlak van professionalisering (nascholing en onderwijsvernieuwing).

5.1 Verbonden partijen

5.2 Gemeente: leerplicht, projecten

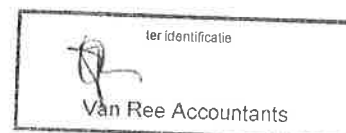
Het Gymnasium Felisenum onderhoudt actief contact met de gemeente, met name via het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg betreffende huisvesting) en het LEA (de Lokale Educatieve Agenda). Er is regelmatig overleg met de leerplichtambtenaar. Voor de maatschappelijke stage wordt samengewerkt met de gemeente, het Centrum voor Vrijwilligerswerk Velsen en de andere Velsense scholen voor VO. Voorts is er een regelmatig overleg van de directies van alle Velsense scholen voor VO en vindt er geregeld overleg plaats in het kader van het VIOS-beleid (Veiligheid In en Om de School). Hieraan doen behalve de scholen ook gemeente, bureau Halt en de politie mee.

5.3 Overlegstructuren

Samen met het Stedelijk Gymnasium Haarlem wordt op regionaal niveau deelgenomen aan het RBO, het Regionaal Bestuurlijk Overleg, over zaken als afstemming PO-VO en afspraken m.b.t. toelating en zorg. Ook het RPO (Regionaal Plannings Overleg over de vestiging van nieuwe scholen/dependances e.d.) valt hier onder.

Het Gymnasium Felisenum is actief lid van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium SHZG. De school neemt in dit kader o.a. deel aan een excellentieprogramma voor de gymnasia (Honours Programma). De school is verder actief in verschillende samenwerkingsverbanden op het gebied van de bètavakken, zoals het VO-HO netwerk Bètapartners (partners onder andere de UvA en VU te Amsterdam) en het netwerk met technische bedrijven en onderzoeksinstituten JetNet (partners onder meer Tata-staal en het Instituut voor Milieuvraagstukken, VU). In dit kader wordt ook deelgenomen aan het project Innovatie-impuls; hieraan is ook subsidie verbonden.

De secties Moderne Vreemde Talen nemen deel aan het netwerk ERK.

5.4 Samenwerkingsverband

Het Gymnasium Felisenum participeert in het Samenwerkingsverband VO Kennemerland-Zuid.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact (voor zover van toepassing, bijv. loting, urennorm, etc.)

Op dit punt zijn geen vermeldenswaardige zaken aan de orde. De school hoeft niet te loten, de urennorm wordt gerealiseerd.

7. Materiele zaken

7.1 Gebouwen investeringen en subsidies (incl. planning)

Op huisvestingsgebied is het normale onderhoud (zowel klein als groot) uitgevoerd. De complete renovatie van het biologielokaal is in 2016 afgerond.

7.2 Gebouw Meerjarenonderhoudsplan

Bij de verbouwing van het Biologielokaal is dit voorzien van een CO2 gestuurde ventilatie. De zolder boven het lokaal is geïsoleerd waardoor het lokaal in de winter aangenaam warm aanvoelt. De nieuwe LED verlichting is in sterkte en kleur instelbaar. Afronding van de verbouwing vindt plaats in juni 2017.

Ook is in 2016 gestart met de vervanging en isolatie van het platte dak van de kabinetten Biologie en Natuurkunde en aanliggende vertrekken. De lokalen 8 t/m 14 zijn geheel geschilderd. De gebruikte muurverf is afwasbaar en dus minder gevoelig voor vuil.

Het groot onderhoud van de brandmeldinstallatie en de noodverlichting heeft plaats gevonden. Beide installaties zijn op orde en voorzien van de benodigde veiligheidscertificaten. Tevens is er een controle van de brandweer geweest en is er een nieuwe gebruiksvergunning afgegeven. In oktober 2016 is een start gemaakt met de vervanging van het restant oude elektrische bekabeling en van diverse verouderde groepenkasten in de oostvleugel van de school. Om uitval van lessen en overlast te beperken heeft dit herstel zoveel mogelijk in de vakanties plaats gevonden. Afronding zal plaatsvinden in de voorjaarsvakantie 2017. Inmiddels heeft ook de veiligheidskeuring voor onze totale elektrische installatie plaats gevonden. Het gebouw voldoet nu volledig aan de eisen die in de NEN 1010 en NEN 3140 worden gesteld.

7.3 ICT

Na de grote investeringen van 2015 was 2016 een relatief rustig ICT-jaar. Op basis van oude apparatuur van het Vossius Gymnasium is eind 2015/begin 2016 een draadloos netwerk aangelegd t.b.v. het personeel. Eind 2016 is dit uitgebreid met Wifi voor de leerlingen in de aula en het auditorium. Verder zijn er in het netwerk een aantal switches vervangen om de snelheid op te voeren naar 1Gb; dit dient in 2017 te worden voortgezet zodat het hele netwerk op deze snelheid kan gaan draaien. In een aantal lokalen en in de aula is de beamer vervangen voor een modernere en lichtsterkere type. Het Biologielokaal is voorzien van een digibord/beamer alsmede netwerkbekabeling.

Er is in 2016 een start gemaakt met alle pc's te upgraden naar Windows 10, dit wordt in 2017 afgerond.

7.4 Apparatuur-Inventaris

In de lokalen, de kantine en de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten dan wel onveilig is. Het streven is om jaarlijks in één lokaal nieuw inventaris te plaatsen.

7.5 Leermiddelen

Op het Gymnasium Felisenum zijn leerboeken het belangrijkste leermiddel. Dit wordt aangevuld met extra materialen die ook wel via de ELO van Magister worden aangeboden.

8. Klachten: aard en aantal, afhandeling

De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij de leraar, mentor of leerjaarcoördinator en worden daarmee in de meeste gevallen naar tevredenheid afgehandeld. In mei 2015 is bij de landelijke Klachtencommissie Onderwijsgeschillen een klacht ingediend tegen het Felisenum waarin werd gesteld dat het Felisenum onvoldoende begeleiding heeft geboden, onzorgvuldig heeft gecommuniceerd en onvoldoende aan dossiervorming heeft gedaan in zake de gezondheidssituatie van een leerling. De Landelijke Klachtencommissie Onderwijsgeschillen heeft uitspraak gedaan op 2 december 2015. Daarin stelt de LKC dat de klacht in zoverre gegrond is dat het heeft ontbroken aan een plan van aanpak en dat de informatie en dossiervorming niet adequaat is geweest. In 2016 hebben de ouders van de leerling een schadeclaim ingediend. Uitspraak van de rechter wordt in 2017 verwacht.

5.3 BARLAEUS GYMNASIUM

1. Algemene financiële ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2016

Baten		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2016	2016	2015
3.1	Rijksbijdragen	€ 5.929.716	€ 5.866.800	€ 5.791.374
3.2	Overige overheidsbijdragen	€ 117.159	€ 76.000	€ 62.133
3.4	Baten werk i.o.v. derden	€ -	€ -	€ -
3.5	Overige baten	€ 314.598	€ 442.000	€ 452.253
Totaal baten		€ 6.361.473	€ 6.384.800	€ 6.305.760
Lasten				
4.1	Personele lasten	€ 4.987.385	€ 5.074.900	€ 4.885.729
4.2	Afschrijvingen	€ 191.133	€ 188.700	€ 165.344
4.3	Huisvestingslasten	€ 337.772	€ 311.000	€ 309.398
4.4	Overige lasten	€ 688.701	€ 825.200	€ 912.539
Totaal lasten		€ 6.204.991	€ 6.399.800	€ 6.273.010
Saldo baten en lasten		€ 156.482	€ -15.000	€ 32.749
5. Financiële baten en lasten		€ 8.833	€ 15.000	€ 11.296
Resultaat		€ 165.316	€ 0	€ 44.046

1.2 Analyse exploitatie

Het resultaat van het Barlaeus komt uit op +165K. Begroot was een resultaat van 0. De totale baten zijn 0,4 % lager dan begroot, de lasten vallen 3 % lager uit. Het resultaat laat zien dat de gewenste begrotingsdiscipline er is. Door de bezuinigingen die in 2016 zijn doorgevoerd is de begroting meerjarig in evenwicht. Dat geeft vertrouwen en rust.

Aan de inkomstenkant zijn er vorig jaar extra baten gerealiseerd door de aanvraag van landelijke en lokale subsidies. Vanuit het Lerarenontwikkelfonds is een aanvraag gehonoreerd (Rijksbijdrage). Ook hebben twee docenten van het Rijk een Promotiebeurs gekregen. De gemeente Amsterdam heeft zowel een Scholenbeurs als zeven Lerarenbeurzen toegekend. Door een aantal langdurig zieken was de vergoeding uit het Vervangingsfonds fors hoger dan begroot. De Rome reis was wel begroot voor 2016, maar vond daadwerkelijk in 2017 plaats. Vandaar het verschil bij overige baten/schoolreizen. Overigens is hier sprake van een neutraal effect op het resultaat; ook aan de lastenkant van de exploitatie (overige lasten) zijn er navenant minder uitgaven.

Aan de uitgavenkant vallen de totale personeelslasten 43K lager uit dan begroot. De reguliere personeelslasten OP zijn 162K lager dan begroot. Deels komt dit doordat ouderschapsverlof niet begroot was. Het resterende verschil is te verklaren doordat er met een ruime (en dus voorzichtige) opslagfactor is begroot en voorts door het direct invoeren van het overgrote deel van de voorgenomen bezuinigingen, nodig om een structureel tekort vanaf 2017/2018 te dekken. De dotatie voor langdurig zieken is overigens een verplichte nieuwe voorziening.

Onder overige lasten worden voor ICT intranet vanaf 2015 een aantal posten zoals internetabonnementen en licentiekosten geboekt die daarvoor elders terecht kwamen. De noodzakelijke ophoging van de post in de begroting heeft in 2016 niet plaatsgevonden. In de begroting 2017 is dat hersteld. De Schoolboeken waren aanzienlijk goedkoper dan begroot omdat er minder wensen waren vanuit de secties. De kosten die zijn gemaakt voor diverse activiteiten zoals sportdagen, excursies en theaterbezoek zijn via Lexicon G aan de ouders doorbelast

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten komt het overgrote deel, 93%, van het Rijk. In deze rijksbijdrage is ook de vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiermee bekostigt de school voor de leerlingen gratis studie- en werkboeken. Daarnaast ontvangt de school overheidssubsidies voor kwaliteitsontwikkeling en zorggelden via het Samenwerkingsverband. De gemeente Amsterdam heeft (incidenteel) middelen beschikbaar gesteld voor onder meer onderwijsontwikkeling.

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De (vrijwillige) ouderbijdragen van de school bestaan uit een algemene ouderbijdrage van 77,50 euro en voorschotten voor activiteiten en reizen. Zo wordt jaarlijks 500 euro aan ouderbijdragen in rekening gebracht. De besteding van de algemene ouderbijdrage staat vermeld in de Schoolgids en is overeengekomen met de MR. Er gaat veel geld om in het ruime aanbod aan reizen en excursies: deze lopen in de jaarrekening op een saldo 0. Er wordt niet aan verdiend en er wordt ook geen geld bijgelegd uit de Rijksmiddelen. Ook de oudervereniging van het Barlaeus ondersteunt een aantal activiteiten met middelen bekostigd uit de contributie van de vereniging.

1.5 Kengetallen

De balanspositie van het Barlaeus is goed en laat een verdere verbetering zien. De liquiditeit is met 1,79 ruim hoger dan vorig jaar en boven de bovengrens voor het VO (1,5), de solvabiliteit is verder verbeterd van 0,66 naar 0,67 (ver boven de norm van 0,3). Het weerstandvermogen is nog niet op de OSZG-nom van 25% maar wel gestegen naar 18,5% (van 16,1%). De kapitalisatiefactor tot slot, is ver beneden de landelijke norm en die van het OSZG: 27,8 % terwijl de norm 35% bedraagt. Dat betekent dat er niet teveel wordt opgepot door het Barlaeus.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose 2014 t/m 2019

2015	2016	2017	2018	2019	2020
819	829	827	830	833	837

Het leerlingaantal stabiliseert zich rond de 830, vanwege de wat ruimere toelating in de eerste klas.

2.2 Resultaten eindexamens (meerjarig 2013-2016)

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Barlaeus %	Percentiel ZG	Barlaeus	ZG
2013	96	90	7,1	6,9
2014	96	83	6,9	6,7
2015	92	36	6,8	6,9
2016	88	31	6,7	6,8

Het slagingspercentage daalt, net als de gemiddelde CE cijfers. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Dit schooljaar zijn verschillende maatregelen genomen zoals een andere herkansingsregeling, meer begeleiding en examen-training en een screening op examenstress. Die moeten de dalende trend keren.

2.3 Tussentijdse uitstroom (meerjarig vanaf 2013)

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						
	1	2	3	4	5	6	Totaal
2013-2014	9	11	5	5	2	112	144
2014-2015	4	2	5	0	8	119	138
2015-2016	7	2	1	2	3	116	131

De tussentijdse uitstroom op het Barlaeus Gymnasium is laag. De onderbouwsnelheid op het Barlaeus ligt boven de norm (97,1%, norm 93,4%), het bovenbouwsucces ver daarboven (93,4%, norm 78,7%)

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Naast door de excursies in de verschillende leerjaren kunnen leerlingen op het Barlaeus zich op veel gebieden ontwikkelen. Het schoolleven kent een breed scala aan activiteiten zoals de musical, het muziektheater en het Barlaeus jeugdparlement. Leerlingen kunnen bij de Moderne Vreemde Talen ERK-examen doen (Delf, Goethe en Cambridge). Ook buiten de school moeten leerlingen zich kunnen ontplooiën. Om die reden heeft het Barlaeus contacten met de Leidse Universiteit voor Laptop en Pre-University College. In 2014 is een eerste lichte leerlingen gestart met het Honours programma van de SHZG. Tot nu toe heeft één leerling het certificaat van het HPG in ontvangst mogen nemen.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwalitatief personeelsbeleid (Prestatiebox)

De kwalitatieve ontwikkelingen op het Barlaeus zijn gekoppeld aan de onderwijsvisie. Daarin staan aandacht voor verschillen, ontwikkeling van kritisch denken en redeneren, voorbereiding op wetenschappelijk denken en een goede presentatie centraal. Jaarlijks wordt een activiteitenplan vastgesteld waarin staat beschreven op welke manier we invulling geven aan die speerpunten. Daarnaast is er een uitgebreid auxilia-programma in de eerste klas met een uitdagend extra aanbod voor leerlingen die dat willen en ondersteuning voor degenen die dat nodig hebben. Hiervoor wordt € 80.000 benut. De extra leerlingactiviteiten bij punt 2.4 worden voor € 50.000 gefinancierd uit de prestatiebox. € 40.000 wordt gebruikt voor kwaliteitszorg.

3.2 Kwaliteitszorg

In 2011 is Vensters voor Verantwoording "live" gegaan en Schoofkompas gevuld. Voor tevredenheidsonderzoeken maakt het Barlaeus gebruik van Kwaliteitsscholen.nl. Eind 2016 is zowel onder leerlingen als ouders een tevredenheidsonderzoek afgenomen. De school neemt deel aan de gymnasiumenquête en –benchmark van de Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG). Op onderwijsprestaties scoort het Barlaeus bovengemiddeld. Jaarlijks worden de examenresultaten uitgebreid geanalyseerd en besproken.

3.3 Inspectierapporten

Er zijn geen nieuwe inspectierapporten over het Barlaeus verschenen. In het jaarlijkse prestatierapport scoort het Barlaeus op alle onderdelen (ruim) boven de norm.

3.4 Projecten

Het Barlaeus werkt intensief samen met de vier andere hoofdstedelijke gymnasia op het gebied van leerlingen met weinig sociaal kapitaal. Gezamenlijk wordt de huiskamer geëxploiteerd, aan PR gedaan en onderzoek verricht. Vorig jaar is een start gemaakt met een gezamenlijk project ouderbetrokkenheid. Daarnaast wordt door deze gymnasia jaarlijks gezamenlijk een lerarenconferentie georganiseerd.

4. Personele zaken

4.1 Formatie verdeeld naar man/vrouw, directie/OP/OOP, tijdelijk/vast (meerjarig vanaf 2014)

	2015	2016
Directie	2,1	2,9
OP	47,9	45,6
OOP	12,8	12,8
Totaal	62,9	61,3

Van het personeel is 40% vrouw, 60% man. Die verdeling is over het OOP en OP gelijk. Alleen in de directie is de situatie andersom; 67% is vrouw, 33% is man.

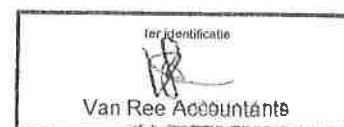
4.2 Functiemix (2015-2017 dus incl. prognose)

	2015	2016	2017 (prognose)
LB	13	16	18
LC	5	5	4
LD	82	79	78
Mixgetal	169	163	160

Door de invoering van het entreerecht is het functiemixgetal van het Barlaeus ver boven de in OSZG verband afgesproken bovengrens uitgekomen. Op dit moment is het functiemixgetal 163. Dat betekent dat de komende jaren bevorderingen van LC naar LD alleen aan de orde zijn conform het beleid dat in 2016 is vastgesteld. Het functiemixgetal zal door het vertrek van een personeelslid in 2017 licht dalen richting de 160.

4.3 Scholing

Scholing vindt merendeels plaats in individuele scholingstrajecten. Zeven docenten hebben een lerarenbeurs en er zijn twee zij-instromers op het Barlaeus.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Het Barlaeus participeert in de Vereniging van Amsterdamse Schoolbesturen OSVO. Er is een actieve relatie met Leerplicht in verband met het terugdringen van verzuim. Gemeentelijke projecten zijn er niet buiten de eerder genoemde Scholenbeurs en Lerarenbeurzen en het project Ouderbetrokkenheid.

5.2 Overlegstructuren

Het Barlaeus maakt deel uit van het schoolbestuur OSZG en participeert in de persoon van de rector in het bestuur. Binnen het bestuur vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- en financieel beleid en worden voorstellen voor de Raad van Toezicht geformuleerd. Daarnaast is de school actief lid van de VO-raad en van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium. In Amsterdam is de rector actief binnen het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia.

5.3 Samenwerkingsverbanden

De rector neemt deel aan het directeurenoverleg van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam. Hij doet dat in overleg met de zorgcoördinator, die de meer inhoudelijk gerichte bijeenkomsten bezoekt.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact (voor zover van toepassing, bijv. loting, urennorm, etc.)

In Amsterdam is veel discussie over het tekort aan plaatsen op populaire scholen. In 2015 is voor het eerst gewerkt met een systeem van matching in plaats van loting. Het was bovendien het eerste jaar waarin alleen het schooladvies en niet meer de Cito-score een rol speelde. Toen na afloop van de aanmeldprocedures de Cito-scores van de geplaatste leerlingen bekend werden, bleek dat de gemiddelde score 1,5 punt lager was dan het meerjarig gemiddelde (546,5 t.o.v. 548). In 2016 heeft de matching in gewijzigde vorm plaatsgevonden. De evaluatie van deze vernieuwde matchingsprocedure was positief. De gemiddelde CITO-score was ook dit jaar 546,5.

7. Materiële zaken

7.1 Gebouwen investeringen en subsidies (incl. planning)

Het Barlaeus gymnasium is een Rijksmonument. Het gebouw is in 1884 gebouwd en in de periode 2002/2005 geheel gerenoveerd. Het gebouw verkeert in goede staat van onderhoud. Subsidies die zijn aangevraagd zijn: subsidie van gemaakte kosten voor veiligheid (inbraak- en brandmeldinstallatie) en de jaarlijkse aanvragen huisvestingsprogramma. Er is ook een SDE+-subsidie aangevraagd voor zonnepanelen maar die is afgewezen.

7.2 Gebouwen Meerjarenonderhoudsplan

Het MJOP 2015-2054 is in 2015 geactualiseerd. Het contract onderhoud, klein-jaarlijks onderhoud als ook het planmatige onderhoud zijn conform MJOP uitgevoerd. Het schilderwerk aan de buitenzijde van het pand is in 2015 afgerond. Het binnen schilderwerk gebeurt in 2017.

7.3 ICT

Er is de achterliggende jaren heel veel geïnvesteerd in ICT. In 2015 zijn de computers in één van de computer-lokalen en op de administratie vernieuwd. Verder worden computers en beamers e.d. up-to-date gehouden op basis van de gebruikelijke afschrijvingstermijnen. Er is een uitstekend netwerk dat bijzonder stabiel is.

7.4 Apparatuur-Inventaris

Zowel in de lokalen, de kantine als de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten is.

7.5 Leermiddelen

Voor het Barlaeus zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met extra (digitale) materialen. Veel secties ontwikkelen ook zelf materiaal.

8. Klachten: aard en aantal, afhandeling

De meeste klachten komen binnen bij de leraar, mentor of conrector en worden op dat niveau naar tevredenheid afgehandeld. Er is in 2016 één klacht ingediend op schoolniveau. Deze is ongegrond verklaard. In het kader van de matchingsprocedure zijn er op bestuursniveau vier bezwaren ingediend, waarvan er twee waren gericht aan het Barlaeus. Ook deze zijn ongegrond verklaard.

5.4 Vossius Gymnasium

1. Algemene Financiële Ontwikkelingen

1.1. Exploitatie 2016

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.869.354	5.828.100	5.526.771
3.2 Overige overheidsbijdragen	105.198	73.500	122.251
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	568.879	448.300	461.989
Totaal baten	<u>6.543.431</u>	<u>6.349.900</u>	<u>6.111.012</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.766.296	4.863.900	4.718.695
4.2 Afschrijvingen	278.695	287.600	303.323
4.3 Huisvestingslasten	311.087	300.600	271.542
4.4 Overige lasten	1.067.908	902.800	939.728
Totaal lasten	<u>6.423.966</u>	<u>6.354.900</u>	<u>6.233.288</u>
Saldo baten en lasten	<u>119.445</u>	<u>-5.000</u>	<u>-122.277</u>
5. Financiële baten en lasten	10.580	5.000	11.906
Resultaat	<u>130.025</u>	<u>0</u>	<u>-110.371</u>

1.2 Analyse

Het Vossius sluit het jaar 2016 af met een positief saldo van 130.000 euro, terwijl de begroting 2016 op 0 eindigde. Aan deze beweging ligt een aantal ontwikkelingen ten grondslag.

Aan de inkomstenkant laten de Rijksbijdragen een relatief kleine verhoging zien i.v.m. een vergoeding voor gestegen CAO-kosten. De post Overige Overheidsbijdragen is hoger i.v.m. niet-begrote incidentele subsidies van met name de Gemeente Amsterdam (Lerarenbeurzen en Scholenbeurs). De Overige Baten laten een stijging zien met name door een stijging van de vergoedingen die ouders betalen voor excursies en activiteiten. Overigens kennen deze inkomsten vrijwel 1 op 1 een pendant in de kosten ondergebracht bij de post Overige lasten.

Aan de kostenkant zijn de gerealiseerde Personele Lasten fors lager dan de begrote. Hieraan liggen meevallende werkgeverslasten, een terugloop van de reserveringen voor Leef tijdsbewust Personeelsbeleid en een meevallende fte-inzet OP ten grondslag.

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten neemt het Rijk het overgrote deel voor zijn rekening, rond 90%. In deze rijksbijdrage is ook een vergoeding leermiddelen opgenomen. Hiermee bekostigt de school middels een boekenfonds, dat gedragen wordt door de OSZG, voor de leerlingen gratis studie- en werkboeken; ook krijgen de leerlingen gratis readers en kopieën alsmede werkmaterialen voor lessen techniek, beeldende vorming, scheikunde etc. uitgereikt.

Behalve door het ter beschikking stellen van het schoolgebouw draagt de Gemeentelijke Overheid enkele tienduizenden euro's bij voor de huur van externe sportvoorzieningen, de jaarlijkse bijdrage OZB en de financiering van enkele inhoudelijke projecten.

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten via onder meer (vrijwillige) bijdragen voor excursies en activiteiten alsmede een (vrijwillige) algemene schoolbijdrage en een (vrijwillige) bijdrage Schoolfonds. Op voorschotbasis betalen ouders totaal 615 euro per jaar, het equivalent van de gemiddelde kosten per leerling per leerjaar.

1.5 Financiële Kengetallen

Tussen 31 december 2015 en 31 december 2016 is mede in het licht van het positieve eindsaldo van de jaarrekening 2016 sprake van de volgende ontwikkelingen:

- Liquiditeit van 2,16 naar 2,56.
- Solvabiliteit van 0,76 naar 0,77; is meer dan voldoende
- Weerstandsvermogen van 27,02 naar 27,22; zit boven de norm van 25
- Kapitalisatiefactor van 26,69 naar 27,69; we zijn op de goede weg naar de norm van 35

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingenaantal en prognose 2015-2020

2015	2016	2017	2018	2019	2020
802,5	833	836	839	852	860

2.2 Resultaten eindexamens t/m 2016

Examenjaar	Slagingspercentage		CE-cijfers gem	
	Vossius %	ZG%	Vossius	ZG
2011	94.4	91.5	6.9	6,7
2012	99		7.14	
2013	98.6		7.2	
2014	98,0	91.7	6.73	6.68
2015	98,2		7.2	
2016	97.4		7,11	

2.3 Tussentijdse uitstroom t/m 2016

Schooljaar	Uitstroomcijfers per klas						Totaal
	1	2	3	4	5	6	
2011-12	6	14	3	3	1	98	125
2012-13	3	10	3	3	7	139	165
2013-14	10	13	2	5	6	96	132
2014-15	10	13	4	1	1	113	142
2015-16	7	4	6	3	1	111	132

NB Uitstroomcijfers incl. uitstroom naar VAVO.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Het Vossius bood zijn leerlingen naast de excursies in elk van de klassen 1 /m 5 (waaronder de Rome-reis in klas 5 en de op respectievelijk leerlingen met biologie en aardrijkskunde gerichte excursies naar Texel en Zeeland/Rotterdam in dezelfde klas 5) en een filosofie-excursie naar Terschelling in klas 6 een groot aantal extra activiteiten aan.

- Bij uitval van een reguliere les krijgen leerlingen uit de klassen 1 en 2 een –betekenisvolle- vervangende les van een andere vakdocent aangeboden..
- Leerlingen in de klassen 1 en 2 krijgen het aanbod na de reguliere schooltijd nog een les Chinees of Spaans te volgen dan wel een cursus Opnametechniek Geluid en Licht; een kleine 40 leerlingen maakt van dit aanbod gebruik. Ook is er de mogelijkheid deel te nemen aan een cursus Zelfverdediging: 50 leerlingen. Bovenbouwers kunnen deelnemen aan de Informatica-club; deze bestaat uit 15 leerlingen.
- In de onderbouw is er een Meergetalenteerden-programma, waarbinnen individuele leerlingen deels buiten de lessen onder begeleiding aan een eigen project werken. Hieraan nemen jaarlijks enkele tientallen leerlingen deel.
- De mogelijkheid tot voorbereiding op de Cambridge- Delf en Goethe-examens, op diverse niveaus. Hieraan nemen jaarlijks enkele honderden leerlingen deel. Overigens zijn bij deze examens zowel de slagingspercentages als de behaalde niveaus indrukwekkend.
- Deelname aan Olympiades en landelijke wedstrijden op het gebied van Wiskunde, Biologie, Natuurkunde, Scheikunde, Algemeen Taalbeleid en Klassieke Talen. Aan een aantal Wiskundeactiviteiten nemen hele jaarlagen deel; verder participeren enkele tientallen leerlingen.
- In de bovenbouw de mogelijkheid voor ambitieuze en begaafde leerlingen meer vakken te kiezen dan nodig voor het eindexamen; daarnaast is er de mogelijkheid tot deelname aan de Lapptop- en Pre-Universityprogramma's van de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit. Aan het eerste nemen enkele tientallen leerlingen deel; aan de Leiden-programma's en het aanbod van de VU elk 15 leerlingen.
- Ook hebben leerlingen de mogelijkheid zich aan te melden voor het onder auspiciën van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG ontwikkelde Honoursprogramma, waarbij zij een eigen project kiezen en begeleid worden door Vossius-docenten. Vanaf 2013-2014 was een eerste lichting van 7 leerlingen binnen dit programma actief; in 2014-2015 startte een nieuwe groep van 5 en vervolgens eind 2015/begin 2016 weer een nieuwe groep van 5.
- Begin 2015 zijn we gestart met het met middelen van de Europese Unie gefinancierde Geo Future-programma, een op de grote milieu- en energieproblemen van de aarde gericht interdisciplinair programma waarvan ook deel uitmaakt bedrijfsbezoek, uitwisseling met het buitenland (Barcelona en Kreta) alsmede praktische opdrachten. Ruim 25 leerlingen
- Het Vossius biedt de klassen 1 t/m 5 tijdens de Culturele/Sportweek in het voorjaar een keur aan bijzondere activiteiten aan die variëren van het ontwikkelen van optredens rond de Metamorfozen van Ovidius in klas 1, via het interdisciplinaire Goldrush-project in klas 3 en het grote Vossius-Parlement in klas 4 tot een keur aan bezoeken aan sport- en culturele instellingen en actieve kunstbeoefening in klas 5
- Deelname aan het Orkest, de Big Band, het Jazz koor, zeker 70 leerlingen. De leden van het orkest verzorgen reguliere optredens op school maar treden ook op het landelijke Orkestival; de Big Band neemt ook deel aan het Prinses Christinaconcours. De drie toneelgroepen voor respectievelijk onderbouw, klas 3 en bovenbouw trekken een kleine 50 actieve participanten en bovendien bij voorstellingen ruim 300 koppen publiek, van leerlingen, familieleden, vrienden. Het jaarlijkse Kerstconcert en het Café Chantant-

muziekfeest kennen zo'n 100 deelnemers en de geluidstechniekploeg voor de aula kent zo'n 15 deelnemers; deze activiteiten trekken in totaal een kleine 1000 man/vrouw publiek.

- De Bond- verantwoordelijk voor het organiseren van feesten, toernooien e.d.- bestaat altijd uit 5 vijf-deklassers
- Deelname aan diverse landelijke debattoernooien alsmede aan het European Youth Parliament, zeker 30 deelnemers
- Schoolmagazine Vulpes telt zo'n 10 redactieleden; het video-journaal Aloopex wordt door enkele leerlingen verzorgd
- Een drietal leerlingen maakt deel uit van de MR; de leerlingenraad heeft ruim 15 leerlingen actief.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Prestatiebox

De gelden die beschikbaar kwamen in het kader van de Prestatiebox zijn veelal in de personele sfeer ingezet bij de extra op brede vorming en verdieping gerichte activiteiten zoals hierboven vermeld bij 2.4. (schatting ruim 85.000 euro)

Daarnaast worden de gefourneerde middelen (schatting ruim 70.000 euro) ingezet voor na- en bijscholing alsmede begeleiding en coaching van (beginnende) leraren en mentoren. Zo beschikt het Vossius over zowel een begeleider nieuwe docenten als een opgeleid docentenbegeleider en krijgen nieuwe docenten ook een inhoudelijke begeleider binnen de sectie toegewezen. Zie verder ook bij 4.3.

De overige middelen (20.0000 euro) van de Prestatiebox worden benut voor kwaliteitszorg.

3.2 Kwaliteitszorg

-De school stelde in 2016 het Schoolplan 2016-2019 vast op basis van een discussie-tweedaagse van medewerkers en gesprekken met leerlingen en ouders; bij de opstelling van het Plan werden rapportages van de Inspectie, kengetallen en een visitatierapport van de landelijke gymnasiumorganisatie SHZG alsmede de rapportage van Onderwijs2032 betrokken. Het zoveel mogelijk Smart geformuleerde Schoolplan zal de komende jaren tijdens jaarlijkse Beleidsdagen, waaraan schoolleiding en vertegenwoordigers van vakgebieden participeren, worden bijgesteld/aangevuld. De rector voert voorts regelmatig overleg met de leerlingenraad/groepen leerlingen en het bestuur van de oudervereniging en treedt voorts op als gedelegeerd bestuurder in het overleg met de MR (die ongeveer 6 maal per jaar bijeenkomt).

-In 2016 kwam in aanvulling op het Schoolplan ook een Risico-inventarisatie-onderzoek tot stand om mogelijke fysieke en psychische risico's in kaart te brengen. De aanbevelingen betroffen alle het fysieke welbevinden van medewerkers en leerlingen en resulteerden in een goedgekeurd Plan van Aanpak.

-Tenminste eenmaal per twee jaar krijgt elke medewerker een functioneringsgesprek, met als basis de bevraging van twee klassen (via op de Wet BIO gerichte vragenlijsten van kwaliteitscholen.nl), bevindingen lesbezoek alsmede een zelfevaluatie op basis van aspecten genoemd in de wet BIO. De functioneringsgesprekken richten zich steeds meer op de ontwikkeling van de leraar

-Nieuwe leraren worden tegen het einde van hun eerste jaar beoordeeld op basis van een advies van de sectie, de bevraging van twee klassen alsmede lesbezoek door leden van de schoolleiding; er is voorts een uitgebreide, door de werkgeversstichting OSZG ontwikkelde, beoordelingsprocedure voor het bevorderen van medewerkers tot LD-docent.

-Aan het begin van elk schooljaar voert de schoolleiding overleg met de secties die relatief minder gescoord hebben bij de recente Centraal Examens; verder vindt zoveel mogelijk eenmaal per twee jaar een gesprek plaats tussen schoolleiding en secties over zaken als vak-ontwikkeling, nieuwe didactische concepten, ontwikkelingen in het eindexamenprogramma, bijscholing, wijze van voorbereiding PW en PTA's etc.

-De School presenteert haar prestaties op Vensters voor Verantwoording.

3.3 Inspectierapporten

Bij de jaarlijkse prestatierapporten van de Inspectie komt naar voren dat de school bij veel vakken tot de hoogstpresterende VWO-scholen van het land behoort.

Voor wat betreft de doorstroom in de onderbouw scoort de school in vergelijking met de categoriale gymnasia en alle overige Vwo-scholen in Nederland gemiddeld; met name de doorstroming vanuit klas 2 verdient zeker nog verbetering. De doorstroom in de bovenbouw is vanuit landelijk gymnasiumperspectief hoog. In 2016 bezocht de Inspectie het Vossius ook in het kader van het reguliere toezicht. Dit bezoek vond plaats op basis van een nieuw format dat inmiddels door de Inspectie is vastgesteld voor de toekomst. Het Vossius kreeg een voldoende en bleef in het zogenaamde basisarrangement. De inspectie raadde het Vossius aan meer gebruik te maken van genormeerde toetsen en de kwaliteitszorg nog verder te perfectioneren.

3.4 Projecten

Het Vossius zette ook in 2016 het landelijke project Maatschappelijke Stage voort dat onder meer derdeklas-leerlingen actief maakte bij voedselbanken, bejaardenhuizen etc. en organiseerde opnieuw in de 4^e klas een beroepsstage van een week voor alle leerlingen.

Ook nam het Vossius deel aan projecten van de Amsterdamse gymnasia om meer leerlingen uit bijzondere maatschappelijke groepen binnen te halen en binnen te houden (speciale Huiskamer t.b.v. het maken van huiswerk, werkgroepen sociaal-cultureel en taalbeleid, speciale wervingsacties).

Met de middelen uit de zogenaamde Lerarenbeurs van de Gemeente Amsterdam werd het project Lesson-Study (gezamenlijk voorbereiden en evalueren van lessen door leraren, mede met het oog op differentiatie) in 2016 versterkt doorgezet. De tien leraren die in 2015 waren begonnen werden afgelost door tien nieuwe die tot in 2017 actief zullen blijven..

Ook werd in 2016 stevig gebruik gemaakt van de Scholenbeurs van ruim 30.000 euro die het Vossius van de Gemeente Amsterdam had ontvangen voor het systematisch en breed doorontwikkelen van zijn Elektronische Leer Omgeving. Dit leidde tot een keuze voor de leeromgeving Its Learning.

Daarnaast kreeg het Vossius samen met de andere Amsterdamse gymnasia eind 2016 groen sein van de Gemeente voor een groots opgezet project Ouderbetrokkenheid en vroeg het samen met het Ignatius Gymnasium bij de landelijke overheid middelen aan voor een aanbod Lenteschool in het voorjaar van 2017.

Tenslotte heeft het Vossius een kleine projectgroep ingericht om een nieuw keuzevak Wereldcultuur voor te bereiden.

4. Personele zaken

4.1 Formatie verdeeld naar man/vrouw, directie/OP/OOP, tijdelijk/ vast

Regulier fte

	2013-14			2014-15			2015-16		
	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot	vast	tijd	tot
DIR	2,90		2,90	2,90		2,90	2,90		2,90
OP	37.63	5.37	43.00	37.9	5.74	43.66	36.69	7.98	44.67
OOP	11.37	0.24	11.61	10.92	1.29	12.21	10.92	0,6	11.52
Totaal	51.90	5.61	57.51	51.72	7.03	58.77	50.52	8.58	59.10

2016-17

	Vast	tijdelijk	totaal
DIR	2,9	0,0	2,9
OP	35,74	6,99	42,73
OOP	9,39	2,10	11,49
Totaal	48,03	9,09	57,12

Zowel bij het OP als het OOP houdt het aantal mannen en vrouwen elkaar in evenwicht; binnen de directie werken 2 mannen en 1 vrouw.

4.2 Functiemix ontwikkelingen t/m 2020

	start	2009	2010	2011	Streef 2011	2013	2014	2015	2016	2020
LB	22,1	14,7	9,1	9,3	0,0	6,0	3,11	6,8	6,2	8.0
LC	45,8	44,2	43,6	38,6	59,0	36,0	43,29	30,7	35,2	38.0
LD	32,1	41,1	47,3	52,1	41,0	58,0	53,59	62,5	58,5	54.0
Mixge- tal	110	126,4	138,2	142,8	141,0	152,0	150,5	155,7	152,3	146

Nadat het Vossius in 2011 het nagestreefde functiemixgetal net gehaald had, heeft het vanaf 2012 het pad van promotie van LB naar LC en LC naar LD verder vervolgd, en wel op basis van de richtlijnen van de op OSZG-niveau vastgestelde beleidsnotitie (beoordeling voor promotie bij respectievelijk LB6 en LC10). In de loop van 2013 werd echter steeds duidelijker dat de voor 2014 te behalen targets door het Ministerie zouden worden bijgesteld, mede in het licht van de mogelijkheid de onderhavige promoties ook daadwerkelijk te financieren. Mogelijke bijstelling en verwachte financiële krapte maakten dat de doorgroei naar LD begin 2014 werd bevroren. Toen de landelijke sociale partners in het voorjaar van 2014 overeenstemming bereikten over het nog 1 jaar verlengen van het Entreerecht, herbevestigden bestuur en GMR nog eens het eerder ontwikkelde eigen OSZG-bevorderingsbeleid en werden voor de functiemix onder- en bovengrenzen vastgesteld (voor het Vossius gold 141 als nieuw na te streven functiemixgetal).

Intussen bleef boven de markt hangen of het OSZG-beleid inzake LD-bevordering houdbaar zou zijn in het kader van het afgesproken CAO-Beleid. Begin 2015 sommeerden de landelijke sociale partners de OSZG het CAO-beleid onverkort uit te voeren- een pleidooi van de OSZG om een eigen beleid te kunnen blijven voeren werd daarmee afgewezen. Een rechterlijke uitspraak in de loop van 2015 zou de OSZG uiteindelijk dwingen het Entreerecht alsnog met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2014 ten uitvoer te brengen.

Dit leidde tot het opnieuw stijgen van het functiemixgetal tot 155,7, 14 punten boven het eerder voor het Vossius vastgestelde maximum. In 2016 daalde het functiemixgetal licht tot 152,3.

Voor het opstellen van een prognose van het functiemixgetal in 2020 zijn uiteraard de bewegingen binnen het OP-personeelsbestand van belang. Daarbij speelt dat een verschuiving van 1 fte LD naar 1 fte LC tot een daling van het functiemixgetal met ruim 2,0 leidt; het omgekeerde leidt tot een groei van het getal met een net iets hoger percentage. Inmiddels is binnen de OSZG de afspraak gemaakt dat indien door pensionering de hoeveelheid fte LD met x daalt, er een bevordering vanuit LC met 0,5x kan plaatsvinden. In het kader van deze afspraak zal het functiemixgetal naar verwachting licht dalen in het zicht van 2020.

4.3 Scholing

Het Vossius heeft ook in 2016 het begrote bedrag voor materiële kosten bij- en nascholing meer dan opgebruikt. Daarnaast stelt de school in voorkomende gevallen haar medewerkers in staat tijdens lestijd belangrijke bijscholingsactiviteiten te volgen, bijvoorbeeld die van landelijke beroepsverenigingen en de Universiteiten.

De school financierde voor enkele van haar (nieuwe) medewerkers de kosten van het halen van een officiële bevoegdheid alsmede (voor andere medewerkers) enkele persoonlijke coachingstrajecten. Vanuit de schoolleiding kregen medewerkers in 2016 voorts een uitnodiging voor bijscholingen (op school) op bijvoorbeeld het uitoefenen van het mentoraat, bedrijfshulpverlening, belangrijke stoornissen bij leerlingen, verslaving, vakdidactiek en pedagogiek, gespreksvoering etc. Ook participeerde de school aan de jaarlijkse door de Amsterdamse gymnasia georganiseerde Amsterdamse Gymnasiumdag.

Leden van de schoolleiding schoolden zich onder meer bij op het vlak van coaching en bezochten algemene studiedagen van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG en de VO-Raad.

5. Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht, projecten

Het Vossius heeft een goed regulier contact met het Bureau Leerplicht Plus; een medewerker van die organisatie participeert ook vast in het ZAT. Het Vossius hanteert de regels van het Bureau m.b.t. het noteren van absenties ten volle. Naar aanleiding van het bezoek van het Bureau in 2015 heeft de school de documentatieplicht voor ouders bij verzoeken om langduriger absentie aangescherpt alsmede de interne afspraken m.b.t. zogenaamde LAS-meldingen bij langdurig verzuim nog eens herbevestigd.

De contacten met de Dienst Onderwijshuisvesting van de Gemeente Amsterdam zijn goed. Ook in 2016 ontving het Vossius een subsidie voor het huren van sportterreinen en sportaccommodatie.

In 2016 vond ook veelvuldig vervolgoverleg met de Dienst plaats over de a.s. aanpassing van het gebouw van het Vossius naar aanleiding van een haalbaarheidsstudie van architectenbureau Marlies Rohmer. In het voorjaar van 2016 werd duidelijk dat het Vossius zou kunnen rekenen op het volledige door hem aangevraagde bedrag van ruim 5 miljoen euro; aan dit bedrag werd eind 2016 nog een bedrag voor luchtbehandeling van de lokalen toegevoegd. Begin 2017 zou nog een aanvraag voor een additioneel bedrag aan de Gemeente worden voorgelegd. In het voorjaar van 2016 vond de definitieve keuze van onder meer een architect plaats en werd onder leiding van bureau HEVO een traject tot een Voorlopig Ontwerp in gang gezet. Een en ander zou moeten leiden tot een start van de aanpassing van het schoolgebouw in de zomer van 2017.

5.2 Overlegstructuren

Het Vossius maakt deel uit van de scholenstichting OSZG en participeert in de persoon van rector-bestuurder J. van Mullekom in haar bestuur. Binnen het Bestuur vindt uitwisseling en besluitvorming plaats op het gebied van onder meer personeels- en financieel beleid en worden voorstellen voor de RvT van de OSZG geformuleerd.

Daarnaast is de school actief binnen de SHZG, de landelijke vereniging van categoriale gymnasia. De rector van de school was betrokken bij het Gymnasiale Honours-project en het Collegiaal Waarderend Onderzoek. Rector en conrectoren participeerden aan de landelijke studiedagen van de SHZG..

Binnen het Amsterdamse zijn de conrector ob en de rector actief binnen het samenwerkingsverband van 5 Amsterdamse gymnasia. Binnen dat verband worden afspraken gemaakt over gezamenlijk toelatingsbeleid voor 8^e-groepers; ook vallen daar besluiten over de gezamenlijke besteding van de zogenaamde Leerplusgeldten (aantrekken en behouden leerlingen uit bijzondere groepen en gezamenlijk Taalbeleid).

Ook zijn er enkele keren per jaar ontmoetingen tussen de rectoren van scholen in Amsterdam-Zuid; deze worden regelmatig bezocht.

De rector neemt verder namens het bestuur van de OSZG deel aan de ledenvergaderingen en werkgroepen van het OSVO, de vereniging van Amsterdamse schoolbesturen, onder andere als het gaat over het voor het aannemen van leerlingen ontwikkelde matchingsysteem.

5.3 Samenwerkingsverband

Het Vossius is actief in het plaatselijke samenwerkingsverband SWV.(Zorg). De conrector onderbouw en de Zorgcoördinator bezoeken de meer inhoudelijk gerichte bijeenkomsten en de rector neemt namens de OSZG deel aan het bestuur van het SWV. Het Vossius formuleerde binnen de SWV een Profiel Passend Onderwijs en een Zorg-Ondersteuningsplan en ontvangt elk jaar gelden voor het gericht ondersteunen van leerlingen met bijzondere behoeften, het doen van scholing alsmede het financieren van een zorgcoördinator en een gespecialiseerde begeleider.

6. Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Het tekort, in Amsterdam, aan gymnasiumplekken/plaatsen op goede en relatief kleine scholen blijft een thema dat de gemoederen van ouders en soms ook de plaatselijke politiek bezighoudt. Om een einde te helpen maken aan de jaarlijkse lotingsperikelen in de stad heeft het OSZG/het Vossius opnieuw steun gegeven aan het besluit van de plaatselijke vereniging OSVO tot een centraal digitaal systeem van matching en plaatsing. In 2016 vond opnieuw een aanmeldprocedure plaats waarin alleen het schooladvies en niet meer de Cito-score een rol speelde.

7. Materiele zaken

7.1 Gebouw Investerings/Subsidies

Het Vossius heeft in de zomers van respectievelijk 2009 en 2010 het gehele gebouw- een Rijksmonument met veel kwetsbaar hout- en steenwerk- van binnen en buiten laten repareren en vervolgens schilderen. De financiële last hiervan werkt sterk door in de Realisatie 2016. Voorts zijn er in 2016 investeringen gedaan in energiezuiniger lichtvoorzieningen, uitbreiding en reparatie van de brandmeldinstallatie en vervanging van verouderde verwarmingselementen. Ook de strijd tegen de muizen heeft in 2016 de nodige investeringen gevergd. Zie verder ook 5.1 voor de geplande verbouwing.

7.2 Gebouw Meerjarenonderhoudsplan

In het licht van de aanstaande verbouwing vinden op dit moment alleen die vervangingsinvesteringen plaats die noodzakelijk zijn voor een normaal gebruik van een verantwoord veiligheidsniveau binnen het gebouw. Het Meerjarenonderhoudsplan laat met name voor het jaar 2017 een grote groei in de voor onderhoud benodigde meerjareninvesteringen zien: onderhoud vloeren, buitenafwerking zoals waterafvoer en bedekking (plat)daken, grootscheeps schilderwerk etc. Dan gaat het om investeringen van ruim 200.000 euro. Deze zullen om efficiency- en effectiviteitsredenen zoveel mogelijk synchroon met de a.s. grote verbouwing worden uitgevoerd.

7.3 ICT

In 2016 heeft de school een nieuwe klassenset chromebooks in gebruik kunnen nemen, en wel dankzij de Vrienden van het Vossius.. Deze worden nu onder meer bij schrijflessen moderne talen gebruikt Ook is – opnieuw op verzoek van gemotiveerde leraren- een aantal digitale schoolborden bijgeplaatst. Voor het overige werden computers en beamers e.d. up-to-date gehouden op basis van gebruikelijke afschrijvingstermijnen, overigens met de aantekening dat in 2014 het beleid is gestart om het jaar in het computerlokaal 309 waar de informatica- en informatiekunde lessen worden gegeven, nieuwe pc's neer te zetten en de eerder aangeschafte de school te verspreiden .

De WIFI-infrastructuur is ook in 2016 in de gehele school uitgebreid en verbreed om up-to-date te blijven in het zicht van het toenemende gebruik door leraren en leerlingen.

In 2016 is daarnaast een project tot het moderniseren van de website gestart;

7.4 Apparatuur-Inventaris

Zowel in de lokalen, de kantine als de gymzalen wordt de inventaris vernieuwd wanneer deze versleten dan wel onveilig is. Van een echte vernieuwing van het interieur van de school is (nog) geen sprake.

Met name in de ruimtes voor de staf worden regelmatig met name stoelen e.d. om Arbo-technische redenen vervangen.

7.5 Leermiddelen

Voor het Vossius zijn leerboeken nog steeds de belangrijkste leermiddelen, aangevuld met (al dan niet op de elektronische leeromgeving geplaatste) extra (digitale) materialen, gemaakt door de docenten zelf dan wel verkregen van collegae in de stad/het land . Het Vossius schaft overigens steeds meer licenties aan voor oefenstof, het digitaal afnemen van toetsen etc.

8. Klachten/incidenten: Aard en aantal/afhandeling

De meeste klachten/opmerkingen komen binnen bij leraar, mentor, coördinator of conrector en worden op dat niveau (naar behoren en in overgrote meerderheid naar tevredenheid) afgehandeld.

Een commissie van rectoren uit het bestuur van de OSZG heeft zich gebogen over een beroep van een Vossius-medewerker die op basis van het entreerecht was toegelaten tot LD doch op basis van een beoordeling was teruggezet naar LC. Het beroep werd afgewezen.

Bij het bestuur van de OSZG kwamen twee klachten terecht van ouders die van mening waren dat het Vossius ten onrechte de uitkomsten van de plaatselijke matching had gevolgd met als consequentie dat hun kind zich niet op de school kon inschrijven.. Deze klachten werden afgewezen. Een van de twee klachten is vervolgens terechtgekomen bij de Landelijke Klachtencommissie en ook daar afgewezen.

Bij de rector zijn in zijn functie van voorzitter van de eindexamencommissie diverse kwesties terechtgekomen die te maken hebben met het eindexamen. Gelukkig was er in 2016 slechts een enkel geval van onregelmatigheid bij het schoolexamen. Wel heeft de rector een petitie ontvangen van een groep leerlingen met het verzoek om een extra herkansing voor een bepaald schoolexamenwerk; deze herkansing is toegestaan.

5.5 GYMNASIUM BERNRODE

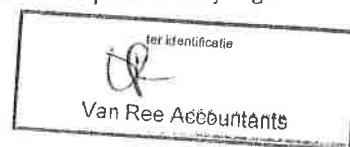
1 Algemene Financiële Ontwikkelingen

1.1 Overzicht exploitatie 2016

Baten		Werkelijk	Begroot	Werkelijk	
		2016	2016	2015	
3.1	Rijksbijdragen	€ 4.670.600	€ 4.610.300	€ 4.667.843	
3.2	Overige overheidsbijdragen	€ 28.411	€ 26.000	€ 51.972	
3.4	Baten werk i.o.v derden	€ 2.790	€ -	€ -	
3.5	Overige baten	€ 295.872	€ 303.200	€ 363.980	
Totaal baten		€ 4.997.673	€ 4.939.500	€ 5.083.794	
Lasten					
4.1	Personele lasten	€ 3.854.935	€ 3.955.500	€ 3.990.173	
4.2	Afschrijvingen	€ 107.062	€ 136.300	€ 106.311	
4.3	Huisvestingslasten	€ 196.110	€ 242.500	€ 205.365	
4.4	Overige lasten	€ 606.259	€ 610.200	€ 657.154	
Totaal lasten		€ 4.764.366	€ 4.944.500	€ 4.959.003	
Saldo baten en lasten		€ 233.307	€ -5.000	€ 124.791	
5. Financiële baten en lasten		€ 8.204	€ 5.000	€ 8.041	
Resultaat		€ 241.511	€ 0	€ 132.832	

1.2 Analyse exploitatie

Er is een positief resultaat gerealiseerd van € 241.511. Beduidend positiever dan begroot. Er was immers een sluitend behoudend resultaat van "0" voorzien. Het verschil kan met name verklaard worden door de verlaging van de personele lasten t.g.v. de FTE reductie die in het voorjaar van 2015 is doorgevoerd. Dit heeft zijn doorwerking gehad in 2016. Daarnaast zijn er éénmalige meevallers. De éénmalige verlaging van de werkgeverslasten is ook in het algemene gedeelte van het jaarverslag al genoemd. Daarnaast is het vertrek van de rector per 1 september opgevangen door een conrector tijdelijk met 0.2 FTE uit te breiden. Gezamenlijk heeft dit geleid tot een besparing van 100k aan personeelslasten. De Rijksbijdragen vielen € 60.000 hoger uit dan begroot. Dit is grotendeels toe te schrijven aan de vergoeding van het Samenwerkingsverband. Door zuinig om te gaan met de beschikbare financiële middelen én een onderscheid te maken tussen *need to have* en *nice to have* heeft Gymnasium Bernrode op zowel de post huisvestingslasten als de post afschrijvingen minder uitgegeven dan voorzien.

1.3 Bekostiging

84% van de bekostiging bestaat uit de lumpsum. Dit is gelijk aan 2015. In 2014 was dat aandeel 82%. De toename is met name toe te schrijven aan de stijging van de personele baten in de Rijksbijdragen. Het percentage ouderbijdragen en andere eigen middelen is t.o.v. 2014 gedaald van 8,25% naar 7,16% in 2015 naar 5,97% in 2016.

Inkomsten Bernrode	Omvang	Aandeel
Lumpsum	€ 4.235.064	84,74%
Subsidies tgv overheidsbeleid	€ 435.537	8,72%
Regionale subsidies	€ 28.411	0,57%
Ouderbijdragen en andere eigen middelen	€ 298.662	5,97%
Totaal baten	€ 4.997.674	100%

1.4 Ouderbijdragen en boekenfonds

De ouderbijdrage (in totaal €520,-) bestaat uit twee componenten:

1. een voorschotregeling waarbij een verrekening plaatsvindt met de werkelijk (vrijwillig) gemaakte kosten
2. een overige vrijwillige bijdrage.

Het voorschot is opgebouwd uit de componenten:

- Boeken en leermiddelen die door meer kinderen in het gezin gebruikt kunnen worden (zoals Bosatlas, woordenboeken, GRM, boete) -- €100
- Rome-reis en andere meerdaagse excursies -- €120

De overige vrijwillige bijdrage bestaat uit de componenten:

- Algemene ouderbijdrage t.b.v. extra activiteiten naast het reguliere lesprogramma waarvoor de vergoeding van het rijk ontoereikend is (mediatheek, toneel, sport, cultuur, extra excursies, internationalisering, schoolkrant, bedrag van €1750,- aan ouderraad). De medezeggenschapsraad geeft instemming op de besteding. -- €60
- Korte excursies en activiteiten -- €165
- Ouderbijdrage t.b.v. Hermes-activiteiten (het uitgebreide programma van extra activiteiten en lessen voor speciaal getalenteerde of geïnteresseerde leerlingen) en steunfonds voor ouders voor wie de kosten voor deelname aan het Hermes-programma en andere activiteiten (incl. Rome-reis) een probleem zijn en investeringen t.b.v. ICT die niet uit de rijksbekostiging betaald kunnen worden -- €75

Ouders kunnen er zelf voor kiezen om de voorschotbedragen aan te passen. Zo kan de bijdrage voor niet-gratis leermiddelen vervallen indien de ouders er voor kiezen om die zelf aan te schaffen. Met deze voorschotten wordt het daadwerkelijk bestede bedrag aan het einde van de schoolcarrière van de leerling verrekend en in rekening gebracht c.q. teruggestort.

Naast deze bijdragen leverde de ouders een bijdrage aan reizen als naar Londen, Parijs en Berlijn. De reis naar Rome en Griekenland zit in de voorschotregeling. Ook wordt aan ouders nog een aparte bijdrage gevraagd als de leerling wil deelnemen aan programma's als Cambridge of Delf.

1.5 Kengetallen

Bernrode	31-12-2016	31-12-2015	OSZG 31-12-2016	Norm
Liquiditeit	2,80	1,94	1,56	0,5 - 1,5 (VO)
Solvabiliteit	0,72	0,67	0,66	0,3
Weerstandsvermogen	17,07%	12,04%	35%	25% (OSZG)
Kapitalisatiefactor	29,86%	20,61%	41%	35% (OCW)

Voor zowel het weerstandsvermogen als de kapitalisatiefactor is een stijgende lijn te zien. Het doel en de verwachting is dat die op termijn de gestelde normen zullen bereiken.

2 Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingaantal en prognose

Op grond van een analyse van de demografische ontwikkelingen, was de prognose van het leerlingaantal in 2015 naar beneden bijgesteld. Een afname van de uitstroom alsmede positievere resultaten bij de aanmeldingen dan geprognoseerd hebben echter in het voorjaar van 2017 tot een bijstelling naar boven geleid. Wel wordt nog steeds uitgegaan van een daling van het totaal van het aantal leerlingen in de nabije toekomst. Ten behoeve van de meerjarenraming, wordt uitgegaan van de volgende aantallen:

Gymnasium Bernrode		PROGNOSE LEERLINGEN AANTALLEN PER KLAS T.B.V. MEERJARENBEGROTI						
Schooljaar:	14--15	15--16	16--17	17--18	18--19	19--20	20--21	
jaar:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
PEILDATUM	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	
klas 1	121	120	121	121	113	108	108	
klas 2	143	124	120	124	125	117	112	
klas 3	108	121	108	105	108	109	103	
klas 4	104	96	121	101	98	100	101	
klas 5	107	106	85	118	102	98	99	
klas 6	100	99	103	86	115	102	98	
totaal klas 1-2	264	244	241	245	238	225	220	
totaal klas 3-6	419	422	417	410	423	409	401	
totaal school	683	666	658	655	661	634	621	
	klas 1	klas 2	klas 3	klas 4	klas 5	klas 6		
Uitstroompercentages:	3,4	7,9	6,5	2,5	1,8	3,7		
Perc. bevorderd:	93,9	83,2	88,5	92,9	91,6	90,3		
dus doubleren:	2,7	8,9	5,0	4,6	6,6	6,0		
aanmelding 2014-2015:	116							
aanmelding 2015-2016:	117							
aanmelding 2016-2017:	116							
aanmelding 2017-2018:	118	bijgesteld 21 mrt 2017						
aanmelding 2018-2019:	110	idem						
aanmelding 2019-2020:	105	idem						

2.2 Resultaten eindexamens

Diplomarendement	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bernrode	87,1%	91,4%	91,9%	89,9%	88,4%	88,9%	94,9%
Landelijk VWO							91,18%

Gemiddeld cijfer CE	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bernrode	6,7	7,0	6,6	6,6	6,56	6,76
Landelijk VWO						6,52

Het gemiddeld CE cijfer ligt in 2016 op Bernrode hoger dan het landelijk VWO cijfer. Dat past ook bij de ambitie van de school om bij de 25% best presterende scholen van Nederland te horen. Om het geheel inzichtelijker te maken is ook gekeken naar de resultaten op vakniveau.

De vakken Engels, Nederlands, wiskunde B en C, aardrijkskunde, biologie, Duits, Frans, kunst en scheikunde vallen positief op. Zij behoren tot de groep van 25% best presterenden van Nederland. Daarnaast valt op dat wij in 2016 geen vak hebben bij de slechtste 25%.

De secties zijn gevraagd om, volgens een vastgesteld format, sectieplannen op te stellen. Deze moeten bijdragen aan hogere leeropbrengsten doordat er meer bewustzijn bij de docenten over de opbouw en doorlopende leerlijnen van hun vak zal ontstaan. De gesprekken hierover met de secties zijn voor 2017 gepland.

2.3 Doorstroom en tussentijdse uitstroom

Het verbeteren van de onderwijsprestaties blijft een aandachtspunt. Docenten worden gestimuleerd aandacht te blijven besteden aan het onderwijskundig klimaat. Aanvragen voor scholing t.b.v. didactische vaardigheden worden door de schoolleiding gehonoreerd.

De conclusie is getrokken dat de manier van bespreken van de leerlingen in de rapportvergadering mede de reden was voor de relatief hoge uitstroom in de onderbouw (terug te vinden in het *onderbouw rendement* zoals deze vast is gesteld door de inspectie op het onderwijs). In de rapportvergadering en bij de begeleiding van onze leerlingen moet het principe zijn dat in principe alle leerlingen met succes hun opleiding aan Bernrode afronden. Bij tegenvallende resultaten krijgen leerlingen de vraag: wat hebben zij nodig om alsnog succesvol dit schooljaar af te ronden.

Het aantal FTE in het zorgteam is uitgebreid met 0.5. Dit om meer aandacht te besteden aan de eisen van en aanvragen aan het *Samenwerkingsverband* en het effectief inzetten van de beschikbare middelen ten gunste van onze leerlingen. De opbrengsten in leerresultaten moeten inzichtelijk worden aan het einde van het schooljaar 2016 – 2017.

Ten slotte is er om de doorstroom te verbeteren en de tussentijdse uitstroom te beperken een *Onderwijs Werkgroep* opgericht. Deze doet onderzoek naar en bekijkt ons huidige onderwijsaanbod (pedagogisch, didactisch, curriculum) met als doel te komen tot aanbevelingen om ons onderwijs beter aan te laten sluiten bij de wensen en behoeftes van onze leerlingen.

Doorstroom per leerjaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Van 1 naar 2	93,6%	87,7%	95,9%	97,3%	95,5%	94,4%	95,0%	91,7%
van 2 naar 3	86,3%	79,0%	84,3%	84,0%	81,1%	87,2%	82,5%	83,7%
van 3 naar 4	93,7%	85,9%	92,1%	91,4%	83,4%	87,5%	88,6%	90,9%
van 4 naar 5	92,0%	93,9%	94,5%	97,4%	91,8%	92,1%	94,2%	86,5%
van 5 naar 6	91,3%	83,1%	98,6%	97,1%	83,3%	96,0%	87,9%	95,3%

Uitstroom per leerjaar	klas 1	klas 2	klas 3	klas 4	klas 5	klas 6
2010-2011	2,1%	8,7%	3,7%	1,4%	0,0%	2,6%
2011-2012	1,8%	6,7%	2,9%	1,3%	0,0%	2,7%
2012-2013	2,7%	8,1%	7,6%	5,1%	2,6%	1,4%
2013-2014	2,1%	6,8%	9,7%	1,8%	2,0%	5,8%
2014-2015	6,6%	10,5%	8,4%	3,8%	3,7%	7,0%
2015-2016	5,0%	7,5%	6,5%	1,7%	2,4%	2,9%
langjarig gemiddelde	3,4%	7,9%	6,5%	2,5%	1,8%	3,7%

Het uitstroompercentage daalde in 2016 t.o.v. voorgaande jaren in nagenoeg alle leerjaren. De ingeslagen weg werpt op dit moment zijn vruchten af. Het ingezette beleid wordt verder doorgezet en daar waar nodig bijgesteld conform de PDCA-cyclus.

Overigens werkt de school met tutoren: dat zijn leerlingen uit klas 5 die de nieuwe eersteklassers in de eerste schoolweken begeleiden zodat zij zich sneller thuis voelen op Bernrode.

Het ondersteuningsteam begeleidt voorts leerlingen met faalangstreductietraining, sova-training en een cursus Ieren Leren. Er zijn ook andere vormen van extra (individuele) ondersteuning.

Gymnasium Bernrode heeft daarnaast een uitgebreid programma voor ondersteuning van leerlingen op het gebied van huiswerk maken en leren in de vorm van huiswerkbegeleiding en hulplessen binnen de school.

2.4 Extra activiteiten leerlingen

Evenals in voorgaande jaren is in 2016 voor én door leerlingen een groot aantal activiteiten georganiseerd. Als de 5e klas in het najaar op Rome-reis is, wordt voor de overige klassen een "Activiteitenweek" georganiseerd met een dagelijks wisselend programma. Verder namen ca. 200 leerlingen verspreid over het jaar deel aan één of meer Hermes-activiteiten, een programma bedoeld voor extra gemotiveerde en getalenteerde leerlingen. Verder kent ook het regulier curriculum een veelheid aan extra's, zoals excursies, museum-, kunst- en theaterbezoek.

Operatie Injectie (O.I.) is een organisatie die bestaat uit leerlingen van gymnasium Bernrode. Voor de leerlingen van de school wordt door O.I. activiteiten georganiseerd waarmee geld kan worden ingezameld. Met dit geld wordt 'Stichting Medisch Werk Mumbai' (stichtingmumbai.nl) gesteund. Deze stichting, die opgericht is door twee ex-huisartsen uit Heeswijk-Dinther, biedt hulp aan mensen met HIV/Aids in India. Voorbeelden van activiteiten die door leerlingen georganiseerd zijn: OI-kamp, musical, kerstgala, pepernotenactie, Valentijnsactie. Ook de door school georganiseerde driejaarlijkse Ronde van Bernrode (sponsorfietstocht) draagt haar opbrengst af aan OI : dat was in 2016 ongeveer €26.500. De totale opbrengst van alle acties van O.I. bedroeg ruim 30.000,-.

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Kwaliteitsagenda en prestatiebox

Met het actief oppakken van kwaliteitsbeleid (zie ook 3.2) is de deskundigheidsbevordering (zie ook: scholing) als onderwerp weer nadrukkelijker op de agenda gekomen. De kwaliteitsagenda en daarmee de aan te wenden middelen uit de prestatiebox vinden elkaar binnen Bernrode in het verder ontwikkelen van de pedagogische en didactische competenties van docenten en medewerkers. Dit heeft zich vertaald in een 60% hogere uitgave aan deskundigheidsbevordering in 2016 t.o.v. 2015 (van € 17.848 naar € 28.634). Met een begrotingspost van € 35.000 is er nog ruimte voor verdere ontwikkeling.

Het budget voor (na)scholing is conform de bepalingen in de CAO 2015-2016.

De middelen van de prestatiebox zijn verder aangewend voor extra activiteiten voor leerlingen € 50.000. Daarnaast is € 50.000 gebruikt voor kwaliteitszorg.

3.2 Kwaliteitszorg

Gymnasium Bernrode maakt gebruik van de rapportages van de inspectie op het onderwijs (zie: 3.3). Verder neemt Bernrode deel aan Vensters voor Verantwoording en de Gymnasiumenquête en –benchmark van de Stichting het Zelfstandig Gymnasium (SHZG) Tevens wordt gebruik gemaakt van Kwaliteitscholen.nl voor tevredenheidsonderzoeken. Door middel van leerling- en ouderpanels wordt feedback georganiseerd op de prestaties van de organisatie en medewerkers. Ook de leerlingenraad en de oudervereniging geven waardevolle suggesties aan de schoolleiding. De resultaten van de leerlingen- en ouderpanels worden besproken met de betreffende docenten.

In 2016 is de tevredenheid onderzocht onder alle leerlingen.
Hieronder de scores voor algemene tevredenheid per jaarlaag.

klas 1: 98,3 %
klas 2: 94,7 %
klas 3: 85,1 %
klas 4: 85,7 %
klas 5: 82,4 %
klas 6: 97,3 %

3.3 Inspectierapporten

Er zijn in 2016 geen nieuwe inspectierapporten over Bernrode verschenen. De school zit in het basisarrangement. De meest recente opbrengstenkaart 2017 benadrukt nog eens het belang van het verbeteren van de onderbouwsnelheid. Het schooljaar 2015 – 2016 laat overigens een opwaartse ontwikkeling zien. Dit geeft vertrouwen in de ingeslagen weg. Zie ook 2.3.

3.4 Projecten

Zoals eerder gemeld organiseert Bernrode activiteiten in het kader van Operatie Injectie. Hermes is daarnaast voor Gymnasium Bernrode een doorlopend project. Zie ook verder 2.4

4 Personele zaken

Formatie peildatum september		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dir	M	2,5	2,5	2	2	2	2	2	1,0
	V							1	1,2
OP	M	20,72	20,55	20,42	19,85	18,99	18,17	16,27	15,32
	V	13,2	14,56	15,29	13,68	14,58	15,22	13,28	14,98
Tijdelijk	M	0,27	0	0,24	0,35	0,47	1,35	1,98	1,68
	V	0,7	0	0,23	2,33	3,06	2,74	1	1,86
Totaal OP		34,89	35,11	36,18	36,2	37,1	37,21	32,53	33,84
OOP	M	4,6	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7	4,95
	V	4,95	5,1	5,03	5	5,03	6,85*	6,97	7,47
Totaal OOP		9,55	9,7	9,63	9,7	9,73	11,55	11,67	12,42
Totaal		46,31	47,31	47,81	47,9	48,83	50,76	47,2	48,46

* Het hoger aantal wordt verklaard doordat in de jaren daarvoor schoonmaakpersoneel niet is meegerekend (4x 0,32=1,28 fte).

4.1 Functiemix (2014-2017)

Vanwege de juridische procedure in 2015 m.b.t. de toepassing van het Entreerecht is het promotiebeleid LC-LD stilgezet. Wel is de reguliere bevordering LB-LC doorgezet.

De functiemixwaarde van 156 (2015, na toepassing entreerecht) is ruim boven de gehanteerde OSZG-norm van maximaal 124. In de komende jaren zal deze factor teruglopen door natuurlijk verloop; daarbij zal het aanname- en promotiebeleid van de OSZG gehanteerd worden.

Schalen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*	Streefgetal conform rekentool	Norm OSZG (bandbreedte)
LB	21%	15%	13%	17%	17%	voor/na claim 18 / 15%	16%	15	9,60%	
LC	45%	23%	22%	20%	18%	20 / 13%	17%	19	47,60%	
LD	35%	62%	65%	63%	64%	62 / 72%	68%	66	42,90%	
Mixgetal	114	147	151	145	146	144 / 156	153	150	133	112- 124

Het percentage LD-ers blijft met 68% te hoog. Er is sinds 2015 wel een daling ingezet (van 72% toen naar 68% nu). Eén van de strategische keuzes die de school gemaakt heeft is om in principe geen docenten in LD- functies te benoemen totdat het streefgetal van 42.9%, conform de vastgestelde streefwaarde, gerealiseerd is. Uitzondering op deze strategie betreffen de tekortvakken indien blijkt dat wij anders niet in staat zijn om een vacature in te vullen.

De komende jaren (tot het schooljaar 2021 – 2022) zal een aanzienlijk deel van de huidige LD-ers met pensioen gaan.

4.3 Scholing

T.g.v. de bezuiniging was er voorgaande jaren minder financiële ruimte en tijd voor medewerkers om scholing te volgen. Daar waar mogelijk heeft de schoolleiding medewerkers gestimuleerd zich te blijven ontwikkelen en scholen. Gevolg van de verminderde aandacht was wel dat de beschikbare ruimte voor scholing onvoldoende werd benut. Dit werd zichtbaar in de gesprekkencyclus en in het onvolledig benutten van het beschikbare budget voor deskundigheidsbevordering.

Wat wel is gerealiseerd is dat enkele collega's cursussen volgden op het gebied van differentiatie en groepsdynamica en er geëxperimenteerd wordt met (digitale) toetsing.

De opbrengsten van de scholing en experimenten zullen onderwerp worden van zogenaamde "themacafés", zodat onderlinge kennisdeling wordt bevorderd.

Bernrode voert een actief beleid om stagiairs aan te trekken, omdat zij samen met de docenten die hen begeleiden zorgen voor (jeugdige) vernieuwing.

Zie ook 3.1

5 Verbonden partijen

5.1 Gemeente: leerplicht en projecten

Bernrode ontvangt, evenals andere scholen, van de gemeente Bernheze € 12,50 per leerling per jaar om te besteden aan culturele en maatschappelijke doelen.

Met de leerplichtambtenaar (RBL-NBO) is verder regelmatig contact over de juiste handhaving van de wet op het vlak van leerplicht en geoorloofd verzuim.

5.2 Overlegstructuren en Samenwerkingsverbanden

Sinds eind 2013 is Bernrode in het kader van Passend Onderwijs lid van het Samenwerkingsverband in de regio rond Oss (SWV 30.06). Het Samenwerkingsverband kent een bestuurlijk overleg (waar de rector bij aanwezig is) en een directeurenoverleg (dat de conrector bezoekt). Vanuit het Samenwerkingsverband wordt op aanvraag ondersteuning verleend, naast de basisondersteuning die elke school geacht wordt zelf te bieden.

In 2016 hebben directie en bestuur van het Samenwerkingsverband besloten tot een synergetische aanpak van passend onderwijs.

Dit moet er toe leiden dat er meer sprake is van aanbod van zorg en begeleiding op de school van herkomst.

In de praktijk betekent dit dat er meer sprake zal zijn van *het geld volgt de leerling*. Voor Bernrode een gunstige ontwikkeling. Dit is mede de reden geweest om het zorgcoördinaat uit te breiden met 0,4 fte (zie: 3.5)

6 Zaken met behoorlijke politieke en maatschappelijke impact

Er zijn voor het jaar 2015 geen zaken te melden met een grote politieke of maatschappelijke impact. De regio verwacht een krimp van de bevolking, hetgeen op de middellange termijn ook zal leiden tot een verminderde instroom op Bernrode. De schoolleiding bezoekt de bijeenkomsten die de gemeente organiseert rondom "maatschappelijk vastgoed" (met onder meer toekomstscenario's voor het geval leegstand zich voordoet).

7 Investerings

7.1 En 7.2 Huisvesting en meerjarenonderhoudsplan

Het leerlingaantal van Bernrode is op sommige momenten te groot voor het aantal beschikbare lokalen. Er worden daarom twee lokalen gehuurd in de Abdij van Berne.

In 2015 is de klimaatbeheersing opnieuw onderzocht, omdat deze niet goed functioneerde. De gemeente heeft de problemen ten dele kunnen verhelpen. Met de huidige apparatuur en regeling is verdere verbetering niet te verwachten. In 2016 heeft dit probleem onvoldoende aandacht gekregen, mede als gevolg van een onderbezetting in de schoolleiding door het vertrek van de rector. In 2017 zal dit weer actief opgepakt worden.

Om kosten te reduceren en/of het milieu te sparen is geëxperimenteerd met gescheiden afvalinzameling bij zowel leerlingen als medewerkers. De afvalkosten zijn zoals verwacht gedaald. Het meerjarenonderhoudsplan wordt samen met de Gemeente Bernheze opgesteld en uitgevoerd. Hier wordt nauwgezet de hand aan gehouden, middels periodiek overleg.

7.2 Apparatuur

Er is in 2016 40k geïnvesteerd in hardware. 31k daarvan betrof uitbreiding (desk- en laptops, laptopkarren, beeldschermen). Dit in lijn met het beleid tot meer digitale werkplekken voor leerlingen te komen. In 2017 zal het ICT-beleidsplan (2015) een verdere uitrol krijgen binnen Bernrode.

7.3 Leermiddelen

Het boekenfonds heeft een taakstellend budget gekregen (ca. 100.000,-). Deze taakstelling is gerealiseerd. Overschrijdingen, zoals in voorgaande jaren, zijn daarmee voorkomen. Side effect was dat er door het personeel meer gekopieerd ging worden. Door dat expliciet aan de orde te stellen zijn de kopieerkosten inmiddels weer sterk afgenomen.

8 Klachten

In 2016 zijn er bij de rector geen klachten ingediend.

5.6 STEDELIJK GYMNASIUM 'S-HERTOGENBOSCH

1. Algemene financiële ontwikkelingen

1.1 Exploitatie 2016

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	5.551.740	5.466.300	5.367.486
3.2 Overige overheidsbijdragen	115.815	103.500	125.385
3.4 Baten werk i.o.v derden			
3.5 Overige baten	360.346	359.500	358.514
Totaal baten	<u>6.027.901</u>	<u>5.929.300</u>	<u>5.851.384</u>
Lasten			
4.1 Personele lasten	4.630.775	4.657.200	4.567.561
4.2 Afschrijvingen	115.277	141.200	120.537
4.3 Huisvestingslasten	355.973	381.500	341.556
4.4 Overige lasten	839.787	774.400	802.368
Totaal lasten	<u>5.941.812</u>	<u>5.954.300</u>	<u>5.832.022</u>
Saldo baten en lasten	86.089	-25.000	19.362
5. Financiële baten en lasten	25.359	25.000	33.881
Resultaat	<u>111.448</u>	<u>0</u>	<u>53.243</u>

1.2 Analyse

De begroting van 2016 was sluitend. De jaarrekening sluit af met een resultaat van € 111.448.

Analyse en verklaring:

- De baten in 2016 waren bijna € 100.000 hoger dan begroot. De rijksbijdragen zijn hoger uitgevallen dan oorspronkelijk verwacht. Er zijn meer inkomsten van het samenwerkingsverband. Verder is er subsidie voor een Promotiebeurs ontvangen
- De som der lasten was in 2016 ca. € 12.500 lager dan begroot. Personele lasten, afschrijvingen en huisvestingslasten vielen in totaal zo'n € 75.000 lager uit dan begroot (telkens ca. € 25.000). De overige lasten waren ca. € 65.000 hoger dan begroot, veroorzaakt vooral door de realisatie bij leer-/hulpmiddelen, inventaris, boekenfonds en overige lasten. Het begrote nascholingsbudget werd nagenoeg compleet besteed.
- In de begroting 2016 is uitgegaan van een tijdelijke verhoging van de personele lasten in verband met in gang gezette activiteiten op het terrein van onderwijsontwikkeling (ontwikkelgroepen). In school-

jaar '16/'17 zijn deze ontwikkelgroepen nog grotendeels gefaciliteerd uit een deel van het urenbudget deskundigheidsbevordering. (Voor schooljaar '17/'18 en volgende is een uitbreiding van de facilitering van onderwijsontwikkeling voorzien. Daarnaast worden meer taken uitgezet, onder andere op het gebied van kwaliteitszorg, (collegiale) coaching/intervisie, begeleiding meer-/hoogbegaafde leerlingen, organisatorische ondersteuning coördinatoren, coördinatie begeleiding studenten lerarenopleiding (LIO's).

1.3 Bekostiging

Van de totale inkomsten neemt het Rijk het overgrote deel voor zijn rekening, zo'n 92%; daarnaast zijn er de overige overheids- (met name gemeentelijke) bijdragen (zo'n 2%); ca. 6% van de bekostiging valt onder de noemer Overige Baten (met name gaat het dan om de vrijwillige ouderbijdrage en de bijdragen schoolreizen, excursies en dergelijke).

1.4 Ouderbijdragen

De ouders van de leerlingen staan garant voor het grootste deel van de overige baten via onder meer (vrijwillige) bijdragen voor excursies en activiteiten alsmede een (vrijwillige) algemene schoolbijdrage. Op voorschotbasis betalen ouders in principe € 420 per jaar, wat tevens de gemiddelde kosten per leerling zijn.

1.5 Kengetallen

Onze kengetallen zijn als volgt:

Liquiditeit 8,21 is erg hoog.

Solvabiliteit 0,90 is meer dan voldoende

Weerstandvermogen 62,64 is erg hoog

Kapitalisatiefactor 63,60 is te hoog. Het streven is deze te verlagen; zie hiervoor de toelichting over toekomstige uitgaven bij 1.2 Analyse.

2. Onderwijsprestaties

2.1 Leerlingenaantal en –prognoses

2016	2017	2018	2019	2020
798	815	805	805	800

2.2 en 2.3 Doorstroomgegevens en examenresultaat

	1 naar 2	2 naar 3	3 naar 4	4 naar 5	5 naar 6	Gemiddeld	CE gemiddeld
2012	93,7%	89,7%	88,1%	89%	92,7%	90,7%	6,7
2013	96%	89%	92%	91%	95%	92%	6,9
2014	93%	89%	94%	95%	95%	93%	6,4
2015	93%	87%	90%	89%	95%	90,8%	6,7
2016	95,1	93,1%	97,7%	98,3%	97,6%	96,4%	6,6

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Geslaagd	93%	96%	93%	95%	86,7%
Uitstroom	4,2%	5%	5%	4,7%	2,4%
Inspectie	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende

Na een globale analyse zijn we geneigd de tegenvallende slagingspercentages van 2015/2016 als een incident te beschouwen. Het merendeel van de gezakte leerlingen doet in mei 2017 voor de tweede maal examen op het SGHE. Voor schooljaar 2017/2018 willen we ons "terugnamebeleid" tegen het licht houden. De

inschatting is dat voor een deel van de gezakte leerlingen het behalen van een diploma via deelcertificaten op het VAVO een betere weg is.

2.3 Extra activiteiten voor leerlingen

Het Stedelijk Gymnasium van 's-Hertogenbosch organiseert voor en met leerlingen diverse extra activiteiten; een aantal voorbeelden:

- Leerlingen hebben de mogelijkheid twee in plaats van één keuzevak te kiezen in de bovenbouw; daarnaast kunnen leerlingen zogenaamde meerpresteedersvakken kiezen.
- De school biedt excellente leerlingen in de onderbouw verbreding aan in de vorm van het Atlasproject; in de bovenbouw bieden we het Honours Programma aan.
- De school neemt deel aan Olympiades voor verschillende vakken.
- Een flink aantal leerlingen (zowel onder- als bovenbouw) neemt deel aan verschillende debattoernooien (MEP, intergymnasiaal debattoernooi, UNICEF).
- Leerlingen hebben de mogelijkheid te kiezen voor Cambridge-Engels en hierin ook examen te doen.
- Jaarlijks nemen veel leerlingen deel aan culturele activiteiten als: de musical, de muziekavond, een voordrachtavond Spraakwater, het filmgala; de school heeft verder een schoolorkest en een schrijfclub.
- Leerlingen nemen deel aan diverse interscholair sporttoernooien; er wordt geschaakt.
- De school heeft een uitgebreid excursieprogramma: in klas 5 de klassieke reizen (Rome/Griekenland); in klas 6 de talenreizen: Berlijn, Londen, Parijs; in klas 3 Trier. Daarnaast zijn er diverse eendaagse, vakgebonden excursies.
- In het kader van de leerlingenbegeleiding bieden we leerlingen ondersteuning, onder andere in de vorm van: faalangstreductietraining, SOVA, huiswerkklas; oudere leerlingen geven "bijles" aan jongerejaars; zesdeklassers bieden we in verschillende vakken examentraining.

3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Prestatiebox en Kwaliteitsagenda

De gelden van de Prestatiebox zijn ingezet voor ontwikkelingen op de door de overheid bedoelde terreinen:

- Aandacht voor rekenen en taal: rekenlessen ter voorbereiding op de Rekentoets en lessen TIO (ter bevordering van de schrijfvaardigheid); € 35.000
- Uitdagend onderwijs, meer uitdaging voor toptalent en een brede vorming van alle leerlingen: Atlasproject, deelname HPG (honours programma), mogelijkheid tweede keuzevak en het kiezen van extra of meerpresteedersvakken, aanbod Cambridge Engels, deelname aan Olympiades; € 25.000; zie ook hierboven
- De lerende organisatie (of de school als learning community): inrichting van ontwikkelgroepen rond vijf thema's: Differentiatie met behulp van ICT, Versterking W van VWO (opzet doorlopende leerlijn (onderzoeks)vaardigheden), Motivatie (deelname aan actie-onderzoek motivatie van SHZG), Differentiatie schoolbreed (meer mogelijkheden voor extra getalenteerde leerlingen, o.a. door flexibilisering: versneld examen doen in vakken, buitenschools leren, ...), Versterking bovenbouwmentoraat met aandacht voor persoons- en burgerschapsvorming en LOB; € 25.000
- Professionalisering en deskundigheidsbevordering docenten en schoolleiders: ophoging (én besteding) van budget nascholing, MD-(management development)-traject, externe ondersteuning ontwikkelgroepen; € 40.000.
- De overige gelden zijn gebruikt voor kwaliteitszorg.

3.2 Kwaliteitszorg

Jaarlijks worden alle gegevens betreffende kwaliteit gemonitord en vervolgens in school (sectievoorzitters/MR) teruggekoppeld. Het gaat dan om doorstroomgegevens, uitstroom, (examen)resultaten en tevredenheid van leerlingen, De gesprekken geven input voor verbetering.

Daarnaast bezoekt de schoolleiding lessen van docenten (alle docenten komen in een cyclus van twee jaar aan bod). Met de leerlingenevaluaties vormt de lesobservatie de basis voor het functioneringsgesprek dat weer als doel heeft de kwaliteit van het onderwijs te verhogen.

Eens per drie jaar worden de docenten beoordeeld aan de hand van het door de OSZG ontwikkeld model. Een positieve beoordeling is voorwaarde voor promotie naar een hogere functie. Nieuwe docenten worden in hun eerste jaar gecoacht en begeleid. Aan het einde van hun tijdelijke contract (één jaar) worden zij beoordeeld op basis van lesobservaties, leerlingenenquêtes, resultaten.

Elke vier jaar wordt het schoolplan geëvalueerd en vernieuwd. Het dient na instemming van de MR als richtinggevend beleidskader.

Ook de inspectierapporten leveren input voor plannen ter kwaliteitsverbetering.

De Inspectie beoordeelde in het Kwaliteitsonderzoek in het kader van de staat van het onderwijs 2016/2017 dat de kwaliteitszorg op het SGHE nog niet geborgd is door procedures en evaluaties. Mede met het oog hierop wordt een Kwaliteitszorgplan gemaakt waarin opgenomen een overzicht van onderzoeken en enquêtes waarmee (twee)jaarlijks de kwaliteit van en tevredenheid over diverse schoolonderwerpen gemeten wordt met als uiteindelijke bedoeling verbetering van de kwaliteit van onze onderwijsresultaten.

Het SGHE is aangemeld voor deelname aan het Collegiaal Waarderend Onderzoek van de SHZG in het voorjaar van 2018.

3.3 Inspectierapporten

De Inspectie beoordeelt onze kwaliteit als voldoende. Enkele verbeterpunten zijn aangegeven: differentiatie en activerende didactiek, opbrengstgericht werken. Onze doorstroomgegevens en (examen)resultaten voldoen aan de vastgestelde norm. Verschil SE en CE ligt binnen de vastgestelde bandbreedte. Voor onze school is het basistoezicht toegekend.

In het Kwaliteitsonderzoek 2016/2017 beoordeelt de Inspectie de wijze waarop het SGHE de resultaten van de school monitort en bewaakt, als niet uitgekristalliseerd. Ofschoon zichtbaar is dat de schoolleiding hier oog voor heeft, is de kwaliteitszorg nog onvoldoende geborgd door procedures en evaluaties. Door consequent opbrengsten te analyseren en te betrekken in opzet van lesprogramma en lessen, kunnen de resultaten verbeteren en leerlingen meer leren.

4 Personele zaken

4.1 en 4.2 Formatie en Functiemix

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
SL	2	2	2	2	2
OP vast	40	39,2	39,56	42,3	43,40
OP tijdelijk	3,69	3,56	6,32	3,99	4,59
OOP	9,2	9,5	9,66	8,48	8,59
Functiemix	114	112	127	131	126
	LB 29,4%	LB 30,2%	LB 23,7%	LB 28,9%	LB 32,1%
	LC 26,9%	LC 27,2%	LC 25,9%	LC 10,8%	LC 9,8%
	LD 43,7%	LD 42,6%	LD 50,4%	LD 60,3%	LD 58,1%

N.B. de aantallen Fte's in de kolom '16/'17 OP vast en OP tijdelijk zijn bruto; 2,6 FTE gaat op aan verlof, "Bapo", detachering, OSV. Het aantal Fte's bij OOP is bruto.

De functiemixgetallen in bovenstaande tabel zijn gebaseerd op zowel vaste als tijdelijke aanstellingen.

Naar verwachting is er de komende jaren, onder andere door pensionering van enkele LD-docenten, ruimte voor bevordering naar LC- en/of LD-functies. Dit is ook in lijn met de afspraken die in het verleden met de PMR gemaakt zijn.

Verdeling vrouw/man in directie: 50%/50%; in middenmanagement: 66,7%/33,3%; in OP: 55,1%/44,9% en in OOP: 55,7%/44,3%.

4.3 Scholing

Het begrote scholingsbudget is in 2016 nagenoeg compleet besteed. Externe expertise- ingezet bij de ontwikkelgroepen Motivatie, Differentiatie m.b.v. ICT en Versterking bovenbouwmentoraat- is hiermee bekostigd. Het hele team nam deel aan een scholing "Op naar effectieve leerlingbesprekingen"; de bovenbouwmentoren volgden een mentortraining. Verder is er individueel nageschoold (vakinhoudelijk en onderwijskundig/vakdidactisch). MT en SL zijn een MD-traject ingestapt waarin thema's als managementdrives en gedeeld/gespreid leiderschap aan de orde komen.

5 Verbonden partijen

5.1 Gemeente, Leerplicht, Projecten

In een samenwerking van de gemeente 's-Hertogenbosch, kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs is in 2016 de BEA (Bossche Educatieve Agenda (0-18)) tot stand gekomen.

Met de afdeling leerplicht van de gemeente worden nauwe contacten onderhouden waardoor schoolverzuim tijdig gesignaleerd en aangepakt kan worden.

5.2 Overlegstructuren

Het Stedelijk Gymnasium participeert in diverse overlegstructuren/netwerken: DOVO (directeurenoverleg-VO-Den Bosch), POVO (overleg PO-VO Den Bosch), het rectorenconvent van de regio en het Veiligheidsoverleg. De school werkt ook samen met andere categoriale gymnasia, o.a. binnen de SHZG.

5.3 Samenwerkingsverbanden

De school participeert in het Samenwerkingsverband De Meierij; de stichting Juvans verzorgt op school het schoolmaatschappelijk werk

6 Zaken met behoorlijke maatschappelijke impact

De school wil een maximale grootte behouden van ca. 800 leerlingen (kleinschaligheid, veiligheid, waarborgen van kwaliteit). De huisvesting voldoet voor dit maximale leerlingenaantal. De school heeft in dit verband gekozen voor een maximale instroom van 150 leerlingen in leerjaar 1. Bij overaanmelding vindt in de gemeente Den Bosch centrale toewijzing plaats. Voor schooljaar '16/'17 konden 25 groepachters niet geplaatst worden op het Stedelijk Gymnasium. Zij werden in de meeste gevallen toegewezen aan de school van tweede keuze. De centrale toewijzing heeft grote impact op afgewezen groepachters en hun ouders. De nasleep van deze procedure neemt dan ook veel aandacht en tijd in beslag van de coördinator van klas 1 en de schoolleiding.

7 Materiële zaken

7.1 en 7.2 Huisvesting en Meerjarenonderhoudsplan

Sinds mei 2013 huren we, naast hoofd- en bijgebouw, drie externe lokalen met overblijfruimte en fietsenstalling (kosten op jaarbasis € 95.000, waarvan de gemeente de helft voor zijn rekening neemt).

De school heeft een MJOP dat tot dusver "zuinig" werd ingevuld (urgentie nog niet hoog; betrekkelijk nieuw gebouw). In de komende jaren is wat inhaalwerk/achterstallig onderhoud voorzien.

7.3.ICT

In 2014 en daarvoor is fors geïnvesteerd in ICT; in 2016 was er vooral sprake van het up-to-date- houden en hier en daar vervangen van PC's en laptops. Voor het MT werden zes nieuwe notebooks aangeschaft.

7.4. Apparatuur en Inventaris

Het schoolmeubilair is op korte termijn (voor het aflopen van de afschrijvingstermijn) aan vervanging toe. Het voornemen is in het najaar van 2017 (een groot deel van) het schoolmeubilair in het hoofdgebouw te vervangen.

7.5. Leermiddelen

Ook met leermiddelen is de school voorzichtig en zuinig omgesprongen. Verschillende methodes hebben inmiddels de afschrijvingsperiode royaal overschreden. Ook investeringen in digitale methodes/licenties hebben de lasten van het boekenfonds verhoogd.

8 Klachten

In 2016 zijn er geen formele klachten geweest die extern door de LKC zijn afgehandeld. Incidenteel is bezwaar aangetekend tegen bijv. de beoordeling van een SE of is er geklaagd over verstoring van de rust tijdens de afname van een toets. Deze zaken konden in goed overleg schoolintern worden opgelost.

A.1.0 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriele Richtlijn jaarverslaglegging onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van jaarverslaglegging waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats tegen de nominale waarde, wat in ons geval gelijk is aan de historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen staan in hele euro's vermeld.

VERGELIJKENDE CIJFERS

Ter vergelijking zijn de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en de direct toewijsbare investeringssubsidies, conform de stelselwijziging. Door de subsidies gelijk in mindering te brengen op de activa die met subsidies zijn aangeschaft, is beter inzichtelijk welke lasten over een langere periode uitgesmeerd moeten worden. Daarnaast hebben de subsidies nu een langlopend karakter, waar ze bij de overlopende passiva een kortlopend karakter hadden.

De kengetallen met betrekking tot solvabiliteit en liquiditeit geven hierdoor een beter beeld van de werkelijkheid.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De gehanteerde activeringsgrens is per medio 2015 aangepast naar € 1000 (was € 500).

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur. Uitzonderingen voor een deel van het gebouwencomplex zijn Stedelijk Gymnasium Haarlem, Gymnasium Felisenum en Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch. Zij zijn voor dat deel ook economisch eigenaar.

Kosten van periodiek groot onderhoud worden geactiveerd onder de materiële vaste activa op het moment dat deze zich voordoen(componentenmethode).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat geheel uit deposito's en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves zijn grotendeels uit publieke middelen opgebouwd. In de toelichting op de balans wordt de splitsing van publieke en private reserves weergegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Deze reserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag.

Voorzieningen

De voorziening spaarverlof en leeftijdsfase bewust personeelsbeleid is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het gespaarde verlof opnemen. De voorziening is berekend op basis van de werkelijk gespaarde uren tegen de genormeerde bedragen uit de CAO VO resp. de salarisschaal en trede ten tijde van het sparen.

De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van de jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. De voorziening ambtsjubilea wordt geschat conform het onderzoek van de VOS/ABB uit 2007. Het destijds berekende gemiddelde van € 550, is in 2015 verhoogd naar € 650 in verband met ontwikkelingen in salaris en leeftijden van personeel.

De voorziening WW-uitkeringen oud personeel is gevormd ter dekking van verwachte uitkeringen aan oud personeelsleden en bepaald middels een reïntegratieperspectief op basis van leeftijd en werkloosheidsduur.

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van salariskosten bij ziekte en waarbij deze de eerste twee jaar voor rekening van de werkgever zijn en zijn bepaald tot aan de UWV-uitkeringsdatum van de WIA of IVA. De voorziening is gebaseerd op een inschatting op re-integratie en herstel.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Hieronder valt ook het saldo van de rekening-courant ouderbijdrage. Dit is een samentelling van alle uitstaande saldi van ouders van leerlingen. Dit wordt opgebouwd door het contract ouderbijdrage, waarbij jaarlijks een vast bedrag door de ouders/verzorgers van leerlingen wordt betaald. Daartegenover staan uitgaven die de school doet t.b.v. de reizen en activiteiten van leerlingen. Bij het verlaten van de school vindt eindafrekening plaats.

Investeringsubsidies

Subsidies in verband met de aanschaf van materiële vaste activa worden gepasseerd onder de materiële vaste activa. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de hiermee verbonden lasten. Beide worden toegerekend aan de daarop betrekking hebbende verslagperiode. De desinvesteringen voorzover deze betrekking hebben op reeds geheel afgeschreven activa, die nog dienstbaar zijn aan de instelling, zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

Rijksbijdragen OCW

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage. De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. De vrijwillige ouderbijdragen worden opgenomen op basis van een toerekening aan verslagjaar, waarbij de baten over het schooljaar verdeelt worden over het schooljaar op basis van 5/12 en 7/12. De ouderbijdragen uit activiteiten wordt toegerekend op basis van de daadwerkelijke gemaakte kosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Direct na ingebruikneming wordt gestart met afschrijvingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- gebouwen, grote aanpassing/verbouwing	2,5- 5 %	(20-40 jaar)
- gebouwen, kleine aanpassing/verbouwing	10-20 %	(5-10 jaar)
- meubilair en inventaris	5 %	(20 jaar)
- stoffering en apparatuur	10 %	(10 jaar)
- computerapparatuur	20-33 %	(3 - 5 jaar)

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van en toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

GRONDSLAGEN T.B.V. KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.
Zowel ontvangen als betaalde rente zijn opgenomen als operationele activiteiten.

A.1.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2016

	2016		2015	
	€	€	€	€
Vaste activa				
1.1	Immateriële vaste activa			
1.2	Materiële vaste activa	7.911.276	8.357.496	
1.3	Financiële vaste activa	<u>2.100.000</u>	<u>2.400.000</u>	
		10.011.276		10.757.496
Vlottende activa				
1.4	Vorraden			
1.5	Vorderingen	885.629	1.027.410	
1.7	Liquide middelen	<u>9.955.216</u>	<u>8.092.423</u>	
		10.840.845		9.119.833
		<u>20.852.121</u>		<u>19.877.330</u>
2.1	Eigen vermogen	12.916.315		12.333.743
2.2	Voorzieningen	969.563		745.098
2.3	Langlopende schulden	-		-
2.4	Kortlopende schulden	6.966.244		6.798.490
		<u>20.852.121</u>		<u>19.877.330</u>

A1.2 Staat van baten en lasten over 2016

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	32.790.246		32.325.600		32.028.881	
3.2 Overige overheidsbijdragen	453.510		493.500		350.134	
3.4 Baten werk i.o.v derden	2.790		35.000		32.021	
3.5 Overige baten	2.590.909		2.564.400		2.708.092	
Totaal baten		35.837.455		35.418.500		35.119.128
Lasten						
4.1 Personeelslasten	27.647.951		27.918.100		27.353.098	
4.2 Afschrijvingen	1.139.501		1.284.100		1.146.354	
4.3 Huisvestingslasten	1.719.558		1.808.500		1.634.939	
4.4 Overige lasten	4.820.246		4.546.300		5.106.698	
Totaal lasten		35.327.257		35.557.000		35.241.089
Saldo baten en lasten		510.199		-138.500		-121.961
5 Financiële baten en lasten		72.373		70.000		91.606
Resultaat		582.572		-68.500		-30.355
Nettoresultaat		<u>582.572</u>		<u>-68.500</u>		<u>-30.355</u>

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2016

	2016	2015
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	510.199	-121.961
Aanpassingen voor		
- afschrijvingen	1.139.501	1.155.172
- mutaties voorzieningen	<u>224.465</u>	<u>113.499</u>
	1.363.966	1.268.671
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden		
- vorderingen	141.781	-277.993
- schulden	<u>167.754</u>	<u>589.081</u>
	309.535	311.088
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>2.183.699</u>	<u>1.457.798</u>
Ontvangen interest	72.373	91.606
Betaalde interest		
Buitengewoon resultaat	<u>72.373</u>	<u>91.606</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2.256.072</u>	<u>1.549.404</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	-693.281	-842.180
Desinvesteringen materiële vaste activa		27.696
Investeringen immateriële vaste activa		
Desinvesteringen immateriële vaste activa		
Investeringen in samenwerkingsverbanden		
Mutaties leningen		
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
	-393.281	-514.484
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-393.281</u>	<u>-514.484</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden		
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutaties liquide middelen	<u>1.862.791</u>	<u>1.034.920</u>

* de desinvesteringen betreffen geheel afgeschreven activa en zijn niet opgenomen in het kasstroomoverzicht.

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin- deringen	Boekwaarde 1 januari 2016	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december 2016
	€	€	€	€	€	€	€
1.1 Immateriële vaste activa							
1.2 Materiële vaste activa							
1.2.1 Gebouwen en terreinen	10.748.146	4.631.825	6.116.321	676.353		572.775	6.219.899
1.2.2 Inventaris en apparatuur	6.337.587	3.328.904	3.008.683	530.771		638.724	2.900.730
1.3.1 Investeringsubsidies	-1.098.403	-330.895	-767.508	-513.843		-71.998	-1.209.353
	15.987.331	7.629.835	8.357.496	693.281		1.139.501	7.911.276

N.B. De desinvesteringen betreft geheel afgeschreven activa, die niet meer dienstbaar zijn.

OZB waarde gebouwen en terreinen

OZB-waarde gebouwen en terreinen				Bedrag	Peildatum
Stedelijk Gymnasium	Prinsenhof 3	2011 TR	Haarlem	1.648.000	01-01-2016
	Jacobijnestraat 20/24	2011 TH	Haarlem	3.874.000	01-01-2016
	Jacobijnestraat 28a	2011 TH	Haarlem	780.000	01-01-2016
Gymnasium Felisenum	Van Hogendorpstraat 2	1981 EE	Velsen-Zuid	2.977.000	01-01-2016
	Barlaeusgymnasium	Weteringschans 29-31	1017 RV	Amsterdam	2.620.000
Vossiusgymnasium	Messchaertstraat 1	1077 WS	Amsterdam	3.913.500	01-01-2016
	Herman Heijermansweg 12	1077 WL	Amsterdam	706.500	01-01-2016
Gymnasium Bernrode	Abdijstraat 36	5473 AG	Heeswijk-Dinther	9.108.000	01-01-2016
	Stedelijk Gymnasium	Mercatorplein 2	's-Hertogenbosch	5.899.000	01-01-2016
	Onderwijsboulevard 140	5223 DH	's-Hertogenbosch	669.000	01-01-2016
	Boekwaarde 1 januari 2016	Investerings	Des- investerings	Boekwaarde 31 december 2016	
	€	€	€	€	

1.3 Financiële vaste activa

1.3.6 Effecten			
1.3.7 Overige vorderingen	2.400.000	300.000	2.100.000
	2.400.000	300.000	2.100.000

De overige vorderingen betreffen deposito's met een looptijd van langer dan 1 jaar (schatkistbankieren)

	2016		2015	
	€	€	€	€
1.5 Vorderingen				
1 5 1 Debiteuren		186 982		447 849
1 5 2 OCW				
1 5 5 Ouderbijdragen				
1 5 6 Overige overheden				
Personeel				
Overige		<u>5 368</u>		<u>2 470</u>
1 5 7 Overige vorderingen		5 368		2 470
Vooruitbetaalde kosten		480 333		524 218
Verstrekte voorschotten				
Overige		<u>219.655</u>		<u>60 802</u>
1 5 8 Overlopende activa		699 989		585 020
1 5 9 Af: voorziening wegens oninbaarheid		<u>6.709</u>		<u>7 929</u>
		<u>885.629</u>		<u>1.027.410</u>

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is:

	2016	2015
Stand per 1 januari	7.929	7.481
Onttrekking	-2.088	-2.130
Dotatie/Vrijval	<u>868</u>	<u>2 578</u>
1 5.9 Stand per 31 december	<u>6 709</u>	<u>7.929</u>

1.7 Liquide middelen

1.7.1 Kas	7 458	6 527
1.7.2 Bank	6.647.758	2 635 897
1 7 3 Deposito's	<u>3.300.000</u>	<u>5.450 000</u>
	<u>9.955.216</u>	<u>8.092.423</u>

De deposito's in liquide middelen hebben een looptijd korter dan 1 jaar (schalkistbankieren)

2.1 Eigen vermogen

	Stand per		Resultaat	Overige mutaties	Stand per	
	januari 2016	1			december 2016	31
	€	€	€	€	€	€
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve		9 121 249	431.112			9 552 361
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan (ter dekking krimp/reorganisaties)	455 000				455 000	
ZiZo (ter dekking van vervanging personeel)	271 167		-414		270 753	
Hercules (ter ondersteuning nieuwe gymnasia)						
Verzekeringsfonds (ter dekking eigen risico)	33 437				33 437	
		759.604				759 190
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen		2 452 889	151 874			2 604 764
		<u>12.333.743</u>	<u>582 572</u>			<u>12.916.315</u>

N.B. T.a.v. de bestemmingsreserves verwijzen we naar de toelichting in het bestuursverslag.

2.2 Voorzieningen

	Stand per	Dotatie	Onttrekkingen	Dotatie	Rente mutatie	Stand per	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
	1 januari 2016				(bij contante waarde)	31 december 2016		
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	745 098		-147 132	371 597		969 563	304 155	665 408
2.2.3 Overige voorzieningen								
	<u>745.098</u>		<u>-147.132</u>	<u>371.597</u>		<u>969.563</u>	<u>304.155</u>	<u>665.408</u>

2.3 Langlopende schulden

	Stand per	Aangegane leningen 2015	Aflossingen 2015	Stand per	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 6 jaar	Rentevoet
	1 januari 2015			31 december 2015			
	€	€	€	€	€	€	€
2.3.5 Overige langlopende schulden	-			-			

2.4 Kortlopende schulden

	2016	2015
	€	€
2.4.3 Crediteuren		527 910
2.4.4 Ministerie van OCW		
Loonheffing	1 280 820	1.198 904
Premies sociale verzekeringen		
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	1 280 820	1 198.904
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen		310 759
Overige	<u>3 280 432</u>	<u>2 792 100</u>
2.4.9 Overige kortlopende schulden	3 280 432	2.792 100
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	34.738	25.052
Vooruitontvangen subsidies OCW niet geoormerkt	50.000	234 327
Vooruitontvangen investeringsubsidies		
Vakantiegeld	1 045 399	1 014 853
Overige	<u>436 187</u>	<u>669 764</u>
2.4.10 Overlopende passiva	1 566 324	1 943 996
	<u>6.966.244</u>	<u>6.798.489</u>

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2016		Begroting 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo		29.699.550		29.644.900		29.146.072
Geoordeelde subsidies OCW						
Niet-geoordeelde subsidies OCW	2.679.151		2.880.700		2.609.676	
Toerekening investeringssubsidies OCW						
3.1.2 Overige subsidies OCW		2.679.151		2.680.700		2.609.676
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen		411.545				273.133
		32.790.246		32.325.600		32.028.881
3.2 Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	453.510		483.500		350.134	
3.4 Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige	2.790		35.000		32.021	
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur	71.344		88.500		78.784	
3.5.2 Detachering personeel	127.682		171.600		175.525	
3.5.4 Sponsoring	7.375		12.000		7.175	
3.5.5 Ouderbijdragen	2.260.276		1.910.300		2.219.541	
3.5.6 Overige	124.232		382.000		227.007	
	2.590.909		2.564.400		2.708.092	

	2016	Begroting 2016	2015
	€	€	€
4.1 Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	21 798 204		21 124 864
Sociale lasten	2 585 505		2 479 903
Pensioenpremies	2 676 343		3 076 882
4.1.1 Lonen en salarissen	27 060 051		27 502 400
Dotatie personele voorzieningen	198 025	11 500	113 699
Personeel niet in loondienst	161 332	174 000	355 902
Overige	314 345	350 200	319 128
4.1.2 Overige personele lasten	673 703		535 700
4.1.3 Af: uitkeringen	-85 803		120 000
	27.647.951		27.918.100
Het aantal werknemers bedroeg ultimo 2016 487 (ultimo 2015 488)			
Het gemiddels aantal fte in 2016 is 359 (in 2015 360,5)			
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Gebouwen	514 523	598 100	530 393
4.2.3 Inventaris en apparatuur	624 978	686 000	615 961
	1.139.501	1.284.100	1.146.354
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	274.794	299.000	286.855
4.3.3 Onderhoud	337.656	432.600	344.740
4.3.4 Energie en water	379.318	388.500	323.833
4.3.5 Schoonmaakkosten	604.269	564.800	562.237
4.3.6 Heffingen	118.208	116.100	112.063
4.3.7 Overige	5.314	7.500	5.210
	1.719.559	1.808.500	1.634.939
4.4 Overige materiële lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	979 951	965 000	983 800
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	530.896	474 700	540 201
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen			
4.4.4 Overige	3 309 399	3.106 600	3 582 697
	4.820.246	4.546.300	5.106.698
Uitsplitsing			
4.4.1.1 Honorarium controle jaarrekening	30.220		31.775
4.4.1.2 Honorarium andere controle opdrachten	545		3.000
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen	878		
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controle opdrachten	120		
Accountantskosten incl. BTW	31.763		34.775
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Baten	72.373	70 000	91 606
5.5 Lasten			
	72.373	70.000	91.606

A1.5 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op de Minister van OCW

Conform Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs."

De vordering bedraagt ultimo boekjaar 7,5% van € 26.185.000 € 1.963.875.

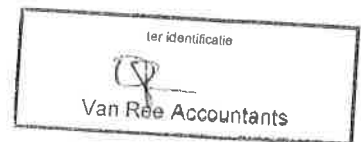
Contractuele verplichtingen

School	Type contract	looptijd	jaarlijkse verplichting
Bestuur	Electriciteit	1/1/15-31/12/20	70.000
Bestuur	Gas	1/1/15-1/1/21	75.000
Bestuur	Dienstverlening	1/11/13-1/11/18	75.700
Bestuur	Leermiddelen	1/4/14-31/3/17	830.000
VG	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	90.700
VG	Kopieer	1/6/11-1/6/17	33.800
GB	Schoonmaak	1/1/12-open	37.000
GB	Kopieer	1/1/12-1/1/18	20.040
SGHE	Schoonmaak	1/9/16-1/9/17	63.900
SGHE	Kopieer	84 maanden	28.800
SGHA	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	81.600
BG	Schoonmaak	1/3/14-28/2/18	91.500
GF	Schoonmaak	1/1/17-1/1/18	57.200

WNT-verantwoording 2016 Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor OSZG is € 140.000 en is gebaseerd op 10 complexiteitspunten, bestaande uit Gemiddelde totale baten 6, Gemiddeld aantal leerlingen 3 en Onderwijssoorten 1. Het waargesloten individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor toefunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

functie	P E J									
	A Hietbrink	M Kemper	K S Kits	J W H van Muliekkor	Schoemaker-Konings	A E M de Kleijn	M Rodenburg	Z Kwint	M F Elkerbout	
duur DV 2016	1/3-31/12	1/3-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/8-31/8	1/1-31/12		
omvang DV	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		
gewezen toefunctionaris	nee	nee	ja	nee	nee	ja	nee	nee		
echte dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja		
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Ind Bezoldigingsmaximum	116.667	116.667	140.000	140.000	140.000	140.000	93.333	140.000		
Beloning	68.463	68.463	43.913	96.120	93.124	23.931	62.441	85.863		
Belastbare onkostenvergoedingen	9.572	9.572	13.220	13.249	12.729	13.300	8.144	11.484		
Beloningen betaalbaar op termijn	78.026	78.026	57.133	109.369	105.854	37.231	70.585	97.357		
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0	0		
-/- onverschuldigd betaald bedrag	78.026	78.026	57.133	109.369	105.854	37.231	70.585	97.357		
Totaal bezoldiging										
Gegevens 2015										
Duur dienstverband in 2015			23/3-31/12	23/3-31/12	1/8-31/12	23/3-31/12	1/8-31/12	23/3-31/12	1/1-31/12	
Omvang dienstverband 2015 (fte)			1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1	
Bezoldiging 2015			72.345	67.373	35.490	61.479	31.211	60.231	64.173	
Beloning			10.421	10.757	5.552	10.734	4.845	8.570	12.714	
Belastbare onkostenvergoedingen			82.765	78.130	41.042	72.213	36.056	66.801	76.887	
Beloningen betaalbaar op termijn			138.285	138.285	74.167	138.285	74.167	138.285	103.853	
Totaal bezoldiging 2015										
Ind Bezoldigingsmaximum										

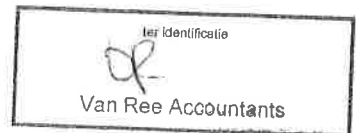

WNT-verantwoording 2016 Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Bezoldiging Leidingsgevende topfunctionarissen

functie	J Divis voorzitter	F J Leeflang lid	H van den Hendek lid	G M van Wijk lid	E W, van Geenen J W H van Zijl lid	K S Ali lid	D C Zijdeveld lid
duur DV 2015	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/9-31/12	1/9-31/12
ind WNT maximum	21 000	14 000	14 000	14 000	14 000	4 667	4 667
Beloning	3 750	2 750	2 750	2 750	2 750	917	667
Belaatbare onkostenvergoedingen							
Beloningen betaalbaar op termijn	3 750	2 750	2 750	2 750	2 750	917	667
Subtotaal	0	0	0	0	0	0	0
-/- onverschuldigd betaald bedrag	3 750	2 750	2 750	2 750	2 750	917	667
Totaal bezoldiging							
Gegevens 2015	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-15/11	
Duur dienstverband in 2015							
Bezoldiging 2015	3 750	2 750	2 750	2 750	2 750	2 407	
Beloning							
Belaatbare onkostenvergoedingen							
Beloningen betaalbaar op termijn							
Totaal bezoldiging 2015	3 750	2 750	2 750	2 750	2 750	2 407	
Individueel bezoldigingsmaximum 2015	26 700	17 800	17 800	17 800	17 800	17 058	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
 Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige
 functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-
 maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontsluitingen
 betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te
 worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de
 WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

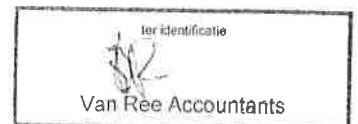
Model G voor Jaarrekening 2016

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

School	Binn	Omschrijving	Jaar	Beknr.	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Totale kosten t/m 2016	Prestatie afgerond
GF	20DG	Lerarenbeurs	2015-2016	804AO-52453	4.035	4.035	4.035	j
GF	20DG	Lerarenbeurs	2016-2017	776982-1	4.928	4.928	1.971	n
BG	21AB	LerarenOntwikkel Fonds	2016-2017	LOF15-0004	18.000	18.000	9.000	n
BG	21AB	LerarenOntwikkel Fonds	2016-2018	LOF15-0474	27.060	27.060	5.638	n
BG	21AB	Zij-instromers	2014-2016	645582-1	20.000	20.000	20.000	j
BG	21AB	Zij-instromers	2015-2017	804AO-52747	20.000	20.000	20.000	j
GF	20DG	Zij-instromers	2015-2017	804AO-50037	20.000	20.000	18.640	n
SGHA	20QY	Zij-instromers	2015-2017	804AO-50179	20.000	20.000	20.000	j
SGHA	20QY	Zij-instromers	2015-2017	804AO-50179	20.000	20.000	20.000	j

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

Er zijn geen subsidies aanwezig met een verrekeningsclausule

C2. BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het totaalresultaat wordt volgens onderstaand overzicht verdeeld over de reserves.

	<u>2016</u>		<u>2015</u>	
	€	€	€	€
Algemene reserve	431.112		-137.477	
Bestemmingsreserve	151.460		107.121	
Totaal resultaat		<u>582.572</u>		<u>-30.356</u>

Nadere uitsplitsing van het resultaat bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan				
- Reserve nieuwbouw				
- Eigen middelen	151.874		22.422	
- ZiZofonds	-414		84.698	
- Herculesfonds				
- Verzekeringsfonds				
Totaal bestemmingsreserves		<u>151.460</u>		<u>107.120</u>

Het staat het bestuur en raad van toezicht vrij een beslissing te nemen over de bestemming van het resultaat.

Model E voor Jaarrekening 2016

Verbonden Partijen, meerderheidsdeelneming

n.v.t.

Verbonden Partijen, minderheidsdeelneming

Samenwerkingsverbanden	aangesloten scholen	juridische vorm	statutaire zetel
Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennermerland	20QY Stedelijk Gymnasium Haarlem 20DG Gymnasium Felisenum	vereniging	Haarlem
Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen	21AB Barlaeus Gymnasium 21AF Vossius Gymnasium	vereniging	Amsterdam
Samenwerkingsverband VO De Meerij	20AJ Stedelijk Gymnasium Den Bosch	stichting	Den Bosch
Samenwerkingsverband VO 30.06 (Oss e.o.)	02DW Gymnasium Bernrode	stichting	Oss

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

Aan de Raad van Toezicht van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

T (0172) 78 21 30
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op

grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Alphen aan den Rijn, 1 juni 2017

Van Ree Accountants

Was getekend

drs. J. Bergman RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Rapport van feitelijke bevindingen inzake de jaarrekening 2016

Aan de Raad van Toezicht van Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening over 2016 van uw stichting gecontroleerd. Op 1 juni 2017 hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening die sluit met een balanstotaal van € 20.852.121 en een positief resultaat van € 582.572. Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel over de jaarrekening hebben wij enkele bevindingen geconstateerd. Deze rapportage bevat de bevindingen uit de jaarrekeningcontrole waarvoor in het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2016 een specifieke rapportagetolerantie is opgenomen. Het is de bedoeling dat u zelf een oordeel vormt over de in dit rapport weergegeven bevindingen en op basis daarvan uw eigen conclusie trekt.

Aard en reikwijdte van de verrichte werkzaamheden

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2016.

Beschrijving specifieke bevindingen

Europees Aanbesteden

In overeenstemming met de regelgeving voor Europees Aanbesteden dient een onderwijsinstelling contracten voor leveringen en diensten met een contractwaarde groter dan € 209.000 exclusief omzetbelasting Europees aan te besteden. Bij de controle van het boekjaar 2016 hebben wij vastgesteld dat door de stichting de volgende contracten zijn afgesloten of stilzwijgend zijn verlengd:

Facilitaire dienstverlening	- 109.953
Dienstverlening op het gebied van systeembeheer	- 73.437
Dienstverlening op het gebied van touringcars	- 339.348

De contractwaarde genomen over een periode van vier jaar overschrijden de Europese aanbestedingsgrenzen. Derhalve zijn de jaarlijkse kosten zoals hierboven aangegeven onrechtmatig omdat voor deze contracten geen Europese aanbesteding heeft plaatsgevonden.

Overige aspecten - beperking in verspreidingskring en het gebruik

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor uw instelling, DUO en het Ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap en kan derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Alphen aan den Rijn, 1 juni 2017

Van Ree Accountants

drs. J. Bergman RA

Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia

Ondertekening van de Jaarrekening

Vaststellen van de Jaarrekening

Bestuurders:

Z. Kwint

P.E.J.M. Schoemaker-Konings

J.W.H. van Muilekom

A. Hietbrink

M. Kemper

Plaats en datum: Haarlem, 21 juni 2017

Goedkeuren van de jaarrekening

Raad van Toezicht

J. Divis

K.S. Ali

F.J. Leeflang

E.W. van Geenen

G.M. van Wijk

D.C. Zijdeveld

Plaats en datum: Haarlem, 21 juni 2017

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2016
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeusgymnasium	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1 1 Immateriële vaste activa						
1 2 Materiële vaste activa	3 165 474	3 174 101	1 629 997	1 784 648	821.653	896 954
1 3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>3 165 474</u>	<u>3 174 101</u>	<u>1 629 997</u>	<u>1 784 648</u>	<u>821 653</u>	<u>896 954</u>
Vlottende activa						
1 5 Vorderingen	165 585	276 191	322 464	88 634	162 519	123 432
1 7 Liquide middelen	636 083	599 398	907.909	1 034 139	1 026.417	647 100
Totaal vlottende activa	<u>801 668</u>	<u>875 589</u>	<u>1 230 373</u>	<u>1 122 773</u>	<u>1 188 936</u>	<u>770 532</u>
Totaal activa	<u>3 967 142</u>	<u>4 049 690</u>	<u>2 860 370</u>	<u>2 907 422</u>	<u>2 010 589</u>	<u>1 667 486</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	2 948.170	3 019 169	2 090.784	2.085.100	1 178 982	1.013 666
2.3 Voorzieningen	141 330	131.146	84.951	104.640	166 462	78 658
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	877 641	899 375	684.635	717.682	665.145	575 162
Totaal passiva	<u>3 967 142</u>	<u>4 049 690</u>	<u>2 860 370</u>	<u>2 907 422</u>	<u>2 010 589</u>	<u>1 667 486</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2016
per school

	Vossiusgymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1.1 Immateriële vaste activa						
1.2 Materiële vaste activa	1 011 637	1 150 282			353 379	419 918
1.3 Financiële vaste activa						
Totaal vaste activa	<u>1 011 637</u>	<u>1 150 282</u>			<u>353 379</u>	<u>419 918</u>
Vlottende activa						
1.5 Vorderingen	66 966	220 351	7 300	36 414	56 654	89 162
1.7 Liquide middelen	1 384 659	982 643	637 833	581 384	1 133 422	631 476
Totaal vlottende activa	<u>1 451 625</u>	<u>1 202 994</u>	<u>645 133</u>	<u>617 798</u>	<u>1 190 076</u>	<u>720 638</u>
Totaal activa	<u>2 463 262</u>	<u>2 353 275</u>	<u>645 133</u>	<u>617 798</u>	<u>1 543 455</u>	<u>1 140 556</u>
2. PASSIVA						
2.1 Eigen vermogen	1 781 171	1 651 147			854 531	613 019
2.3 Voorzieningen	115 295	144 447			263 763	155 702
2.4 Langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden	566 796	557 682	645 133	617 798	425 161	371 836
Totaal passiva	<u>2 463 262</u>	<u>2 353 275</u>	<u>645 133</u>	<u>617 798</u>	<u>1 543 455</u>	<u>1 140 556</u>

B1. BALANS PER 31 DECEMBER 2016
per school

	Stedelijk Gymnasium s-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
	€	€	€	€	€	€
1. Activa						
Vaste activa						
1 1 Immateriële vaste activa						
1 2 Materiële vaste activa	921.217	923.205	7.919	8.387	7.911.276	8.357.496
1 3 Financiële vaste activa			2.100.000	2.400.000	2.100.000	2.400.000
Totaal vaste activa	<u>921.217</u>	<u>923.205</u>	<u>2.107.919</u>	<u>2.408.387</u>	<u>10.011.276</u>	<u>10.757.496</u>
Vlottende activa						
1 5 Vorderingen	58.181	142.368	45.959	50.858	885.629	1.027.410
1 7 Liquide middelen	3.423.687	3.255.821	805.206	360.464	9.955.216	8.092.424
Totaal vlottende activa	<u>3.481.868</u>	<u>3.398.189</u>	<u>851.165</u>	<u>411.321</u>	<u>10.840.845</u>	<u>9.119.834</u>
Totaal activa	<u>4.403.086</u>	<u>4.321.394</u>	<u>2.959.084</u>	<u>2.819.708</u>	<u>20.852.121</u>	<u>19.877.330</u>
2. PASSIVA						
2 1 Eigen vermogen	3.791.923	3.680.476	270.753	271.167	12.916.315	12.333.743
2 3 Voorzieningen	186.862	123.690	10.900	6.815	969.563	745.098
2 4 Langlopende schulden						
2 5 Kortlopende schulden	424.301	517.228	2.677.431	2.541.726	6.966.244	6.798.489
Totaal passiva	<u>4.403.086</u>	<u>4.321.394</u>	<u>2.959.084</u>	<u>2.819.708</u>	<u>20.852.121</u>	<u>19.877.330</u>

B2 Staat van baten en lasten over 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium			Gymnasium Felisenum			Barlaeusgymnasium			
	Haarlem	Velsen-Zuid		Amsterdam						
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	
	2016	2016	2015	2016	2016	2015	2016	2016	2015	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Baten										
3.1	Rijksbijdragen	5.968.959	5.833.500	5.773.735	4.799.876	4.720.600	4.628.540	5.929.716	5.865.800	5.791.374
3.2	Overige overheidsbijdragen	31.299	137.500	131.607	55.629	77.000	129.920	117.159	76.000	62.133
3.4	Baten werk lo v derden					35.000	32.021			
3.5	Overige baten	645.623	556.000	664.070	380.893	345.400	361.693	314.598	442.000	452.253
	Totaal baten	6.645.881	6.627.000	6.569.411	5.236.398	5.178.000	5.152.173	6.361.473	6.384.800	6.305.760
Lasten										
4.1	Personele lasten	5.151.081	5.128.600	5.043.124	4.237.067	4.216.000	4.208.140	4.987.365	5.074.900	4.885.729
4.2	Afschrijvingen	292.305	365.500	283.541	152.751	163.300	165.213	191.133	188.700	165.344
4.3	Huisvestingslasten	305.000	298.300	298.919	168.910	224.600	164.219	337.772	311.000	309.398
4.4	Overige lasten	975.703	839.600	1.055.105	680.326	652.600	779.678	688.701	825.200	912.539
	Totaal lasten	6.724.089	6.632.000	6.680.689	5.239.054	5.256.500	5.317.250	6.204.971	6.399.800	6.273.010
	Saldo baten en lasten	-78.207	-5.000	-91.277	-2.656	-78.500	-165.077	156.482	-15.000	32.749
	5 Financiële baten en lasten	7.209	5.000	8.460	8.340	15.000	13.090	8.833	15.000	11.296
	Resultaat	-70.998	-0	-82.817	5.684	-63.500	-151.987	165.316	-0	44.046
	Netto resultaat	-70.998	-0	-82.817	5.684	-63.500	-151.987	165.316	-0	44.046

Ier identificatie

 Van Ree Accountants

B2 Staat van baten en lasten over 2016 per school

		Vosslusgymnasium			4e Gymnasium			Gymnasium Bernrode		
		Amsterdam		Werkelijk 2015	Amsterdam		Werkelijk 2015	Heeswijk-Dinther		Werkelijk 2015
		Werkelijk 2016	Begrool 2016		Werkelijk 2016	Begrool 2016		Werkelijk 2016	Begrool 2016	
€	€	€	€	€	€	€	€	€		
Baten										
3 1	Rijksbijdragen	5 069 354	5 828 100	5 526 771				4 670 600	4 610 300	4 667 843
3 2	Overige overheidsbijdragen	105 198	73 500	122 251				28 411	26 000	51 972
3 4	Baten werk i o v derden				11 609			2 790		
3 5	Overige baten	560 879	448 300	461 989			13 094	295 872	303 200	363 980
	Totaal baten	6 543 431	6 349 900	6 111 012	11 609		13 094	4 997 673	4 939 500	5 083 794
Lasten										
4 1	Personele lasten	4 766 296	4 863 900	4 718 695	10 000		12 500	3 854 935	3 955 500	3 990 173
4 2	Afschrijvingen	276 695	287 600	303 323				107 062	136 300	106 311
4 3	Huisvestingslasten	311 087	300 600	271 542				196 110	242 500	205 365
4 4	Overige lasten	1 067 908	902 800	939 726	5 457		5 525	606 259	610 200	657 154
	Totaal lasten	6 423 986	6 354 900	6 233 286	15 457		18 025	4 764 366	4 944 500	4 959 003
	Saldo baten en lasten	119 445	-5 000	-122 277	-3 848		-4 931	233 307	-5 000	124 791
5	Financiële baten en lasten	10 580	5 000	11 906	3 848		4 931	8 204	5 000	8 041
	Resultaat	130 025	0	-110 371	-0		0	241 511	-5 000	132 832
	Netto resultaat	130 025	0	-110 371	-0		0	241 511	-5 000	132 832

B2 Staat van baten en lasten over 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium			Bestuursbureau			Totaal OSZG			
	's-Hertogenbosch		Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	
	Werkelijk 2016	Begroot 2016								€
Baten										
3 1	Rijksbijdragen	5 551 740	5 466 300	5 367 486				32 790 246	32 325 600	31 755 748
3 2	Overige overheidsbijdragen	115 815	103 500	125 385				453 510	493 500	623 267
3 4	Baten werk i o v derden							2 790	35 000	32 021
3 5	Overige baten	360 346	359 500	358 514	13 089	10 000	12 500	2 590 909	2 564 400	2 708 092
	Totaal baten	5 027 901	5 929 300	5 851 384	13 089	10 000	12 500	35 837 455	35 418 500	35 119 128
Lasten										
4 1	Personele lasten	4 630 775	4 657 200	4 567 561	10 414	22 000	-72 824	27 647 952	27 918 100	27 353 098
4 2	Afschrijvingen	115 277	141 200	120 537	2 277	1 500	2 085	1 139 501	1 284 100	1 146 354
4 3	Huisvestingslasten	355 973	381 500	341 556	44 707	50 000	43 940	1 719 558	1 808 500	1 634 939
4 4	Overige lasten	839 787	774 400	802 368	-43 894	-58 500	-45 399	4 820 246	4 546 300	5 106 698
	Totaal lasten	5 941 812	5 954 300	5 832 022	13 504	15 000	72 198	35 327 258	35 557 000	35 241 089
	Saldo baten en lasten	86 089	-25 000	19 362	-414	-5 000	84 698	510 198	-138 500	-121 961
	5 Financiële baten en lasten	25 359	25 000	33 881	0		-0	72 373	70 000	91 606
	Resultaat	111 448	0	53 243	-414	-5 000	84 698	582 571	-68 500	-30 355
	Netto resultaat	111 448	0	53 243	-414	-5 000	84 698	582 571	-68 500	-30 355

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016 per school

	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2015	Waardever- minderingen en afschrij- vingen t/m 2015	Bookwaarde 31-12-2015	investe- ringen 2016	Overige mutaties en degra- deringen 2016	Afschrij- vingen	Afschrijvings- desinves- teringen 2016	Verkrijgings- prijs (vervaar- digingsprijs) t/m 2016	Waardever- minderingen en afschrijvingen t/m 2016	Bookwaarde 31-12-2016	Gehanteerd afschrijvings percentage
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	%
1.1. Immateriële vaste activa											
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Felisenum											10 - 33
Barlaeusgymnasium											10 - 33
Vossiusgymnasium											10 - 33
4e Gymnasium											10 - 33
Gymnasium Bernrode											10 - 33
Stedelijk Gymnasium											10 - 33
OSZG bestuursbureau											10 - 33
1.2. Materiële vaste activa											
1.2.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	4.932.259	1.959.642	2.972.617	509.555	4.284	223.307	4.284	5.437.530	2.178.664	3.258.865,45	25 - 20
Gymnasium Felisenum	2.053.531	603.030	1.450.501	61.638	17.850	89.002	17.850	2.097.319	674.182	1.423.137,82	25 - 20
Barlaeusgymnasium	457.753	182.887	274.865		15.633	37.917	15.633	442.120	205.171	236.948,96	25 - 20
Vossiusgymnasium	2.043.313	1.324.447	718.866	83.137	30.394	153.292	30.394	2.096.056	1.447.346	648.710,69	25 - 20
4e Gymnasium											25 - 20
Gymnasium Bernrode	505.550	359.928	145.621			46.332		505.550	406.261	99.288,96	25 - 20
Stedelijk Gymnasium D B	755.741	201.891	553.850	22.022		22.925		777.763	224.816	552.946,85	25 - 20
OSZG bestuursbureau											25 - 20
	10.748.146	4.631.825	6.116.321	676.353	68.162	572.775	68.162	11.386.337	5.136.438	6.219.898,73	
1.2.2 Inventaris en apparatuur											
Stedelijk Gymnasium H	1.468.351	693.312	775.039	75.503	118.566	116.850	118.566	1.425.288	691.597	733.691,48	5 - 33
Gymnasium Felisenum	856.115	382.615	473.500	79.652	60.737	83.695	60.737	875.030	405.574	469.456,41	5 - 33
Barlaeusgymnasium	1.059.366	437.277	622.089	115.832	135.276	153.216	135.276	1.039.921	455.217	584.704,43	5 - 33
Vossiusgymnasium	1.014.239	582.823	431.416	126.188	174.557	125.403	174.557	965.867	533.668	432.199,06	5 - 33
4e Gymnasium											5 - 33
Gymnasium Bernrode	924.800	595.903	328.897	40.523	20.177	64.930	20.177	945.146	640.656	304.489,83	5 - 33
Stedelijk Gymnasium D.B.	996.510	627.154	369.356	91.267	138.998	92.352	138.998	948.779	580.508	368.270,49	5 - 33
OSZG bestuursbureau	18.207	9.820	8.387	1.809	5.188	2.277	5.188	14.828	6.909	7.918,74	5 - 33
	6.337.587	3.328.904	3.008.683	539.771	653.500	638.724	653.500	6.214.859	3.314.129	2.900.730,44	
1.3. Investeringsubsidies											
1.3.1 Gebouwen en terreinen											
Stedelijk Gymnasium H	806.403	232.848	573.555	301.380		47.852		1.107.783	280.700	827.083,30	25 - 20
Gymnasium Felisenum	208.000	68.647	139.353	143.190		19.946		351.190	88.593	262.597,40	25 - 20
Vossiusgymnasium				69.273				69.273		69.272,50	25 - 20
Gymnasium Bernrode	84.000	29.400	54.600			4.200		84.000	33.600	50.400,00	25 - 20
	1.098.403	330.895	767.508	513.843		71.998		1.612.246	402.893	1.209.353,20	

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school**

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
1.3. Financiële vaste activa						
1 3 5 Langlopende deposito's						
1 3 6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1 5 1 Debiteuren	25 991	109 188	75 646	12 500	30 570	82 955
1 5 2 OCW						
1 5 5 Ouderbijdragen						
1 5 6 Overige overheden						
Personeel						
Overige	350	1.970	500		50	
1 5 7 Overige vorderingen	350	1 970	500		50	
Vooruitbetaalde kosten	138.606	164.888	92 207	76 134	105 828	33 109
Verstreckte voorschotten						
Overige	638	145	154 111		26 440	9 095
1 5 8 Overlopende activa	139 244	165 033	246.318	76 134	132 268	42 204
1 5 9 Af. voorziening wegens oninbaarheid					369	1 728
Totaal vorderingen	<u>165.585</u>	<u>276.191</u>	<u>322.464</u>	<u>88.634</u>	<u>162.519</u>	<u>123.432</u>
1.7 Liquide middelen						
1 7 1 Kas	196	1 161	1.389	191	3 355	1 689
1 7 2 Bank	635.887	598.237	906.520	1 033 948	1.023 062	645 411
1 7 3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	<u>636.083</u>	<u>599.398</u>	<u>907.909</u>	<u>1.034.139</u>	<u>1.026.417</u>	<u>647.100</u>

B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem		Gymnasium Felisenum		Barlaeus Gymnasium	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve	1 875 728	1 952 826	1 577 617	1 578 260	694 359	567 139
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	85 000	85 000	70 000	70 000	90 000	90 000
ZiZo						
Hercules						
Verzekeringsfonds	33 437	33 437				
	<u>118.437</u>	<u>118 437</u>	<u>70 000</u>	<u>70.000</u>	<u>90 000</u>	<u>90 000</u>
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	954 006	947 906	443 167	436 840	394 623	356.527
Totaal eigen vermogen	<u>2.948.170</u>	<u>3.019.169</u>	<u>2.090.784</u>	<u>2.085.100</u>	<u>1.178.982</u>	<u>1.013.666</u>
2.3. Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	141 330	131 146	84 951	104 640	166 462	78.658
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 Nadere specificatie personeelsvoorzieningen						
Jubilea/Spaarverlof	103 280	131 146	37 410	76 162	84.798	78.658
Langdurig zieken	13 601				79 612	
WW ex-personeel	24 449		47 541	28 478	2 052	
	<u>141.330</u>	<u>131 146</u>	<u>84.951</u>	<u>104 640</u>	<u>166.462</u>	<u>78.658</u>
Totaal voorzieningen	<u>141.330</u>	<u>131.146</u>	<u>84.951</u>	<u>104.640</u>	<u>166.462</u>	<u>78.658</u>
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	150 270	173.736	92 619	67 936	80 102	85 630
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing						
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen						
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	622 221	472 706	57 522	-126	458 660	277 086
Schuld aan derden			125 000	150 000	19 184	11.469
Interne groeperingen	91.307	100 781	381 324	441.663	12.357	12.879
Overige	13.843	10 191			8 360	10.179
2.5.9 Overige kortlopende schulden	<u>727 372</u>	<u>583 679</u>	<u>563 846</u>	<u>591 537</u>	<u>498 560</u>	<u>311 612</u>
Vooruitontv subsidies OCW geoormerkt			4.316	16 942	30 422	8 110
Vooruitontv subsidies OCW niet geoormerkt		45 176		14 233	50 000	121.877
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage						
Overige		96 784	23.855	27 035	6 061	47 933
2.5.10 Overlopende passiva		<u>141 960</u>	<u>28 171</u>	<u>58 210</u>	<u>86 483</u>	<u>177.920</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>877.641</u>	<u>899.375</u>	<u>604.635</u>	<u>717.682</u>	<u>665.145</u>	<u>575.162</u>

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school**

	Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's						
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten						
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	25 525	119 305	7 300	36 414	6 578	32 242
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						
1.5.6 Overige overheden						
Personeel						
Overige		500				
1.5.7 Overige vorderingen		500				
Vooruitbetaalde kosten	47 781	106 018			50 076	56 920
Verstreckte voorschotten						
Overige						
1.5.8 Overlopende activa	47 781	106 018			50 076	56 920
1.5.9 Af: voorziening wegens oninbaarheid	6 340	5 472				
Totaal vorderingen	66.966	220.351	7.300	36.414	56.654	89.162
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas	1 824	1 300			695	414
1.7.2 Bank	1.382.835	981.342	637.833	581.384	1.132.727	631 062
1.7.3 Deposito's						
Totaal liquide middelen	1.384.659	982.643	637.833	581.384	1.133.422	631.476

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school**

	Vossius Gymnasium		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve						
Algemene reserve	1 195 359	1 112 009			682 451	486 165
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	80 000	80 000			60 000	60 000
ZiZo						
Hercules						
Verzekeringsfonds	80 000	80 000			60 000	60 000
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	505 812	459 138			112 080	66 854
Totaal eigen vermogen	1.781.171	1.651.147			854.531	613.019
2.3 Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	115.295	144.447			263.763	155.702
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 <i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
<i>Jubilea/Spaarverlof</i>	93.666	127.419			67.515	59.682
<i>Langdurig zieken</i>					91.248	
<i>WW ex-personeel</i>	21.629	17.028			105.000	96.020
	115.295	144.447			263.763	155.702
Totaal voorzieningen	115.295	144.447			263.763	155.702
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	114 971	82 587			8 321	19 991
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing						
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen						
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen						
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	240 227	196.418	267.940	237 525	261.231	156 467
Schuld aan derden	105.047	36.294				
Interne groeperingen	1.686	1.670	137.383	159.086	93.406	56 361
Overige	5 779	75 157				
2.5.9 Overige kortlopende schulden	352 738	309.539	405.323	396 611	354 637	212 828
Vooruitontv subsidies OCW geoormerkt						
Vooruitontv subsidies OCW niet geoormerkt		22 460				16 639
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage						
Overige	99.088	143.095	239.810	221 187	62 203	122 377
2.5.10 Overlopende passiva	99 088	165.555	239 810	221.187	62 203	139.017
Totaal kortlopende schulden	566.796	557.682	645.133	617.798	425.161	371.836

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school**

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
1.3. Financiële vaste activa						
1.3.5 Langlopende deposito's			2 100 000	2 400 000	2 100 000	2 400 000
1.3.6 Overige effecten						
Totaal effecten			<u>2.100.000</u>	<u>2.400.000</u>	<u>2.100.000</u>	<u>2.400.000</u>
1.5. Vorderingen						
1.5.1 Debiteuren	15 371	54 177		1 068	186 982	447.849
1.5.2 OCW						
1.5.5 Ouderbijdragen						
1.5.6 Overige overheden						
Personeel						
Overige			4 468		5 368	2 470
1.5.7 Overige vorderingen			<u>4 468</u>		<u>5 368</u>	<u>2 470</u>
Vooruitbetaalde kosten	42 810	84 124	3 025	3 025	480 333	524.218
Verstreckte voorschotten						
Overige		4 797	38 467	46 765	219 655	60 802
1.5.8 Overlopende activa	<u>42.810</u>	<u>88.920</u>	<u>41 492</u>	<u>49.790</u>	<u>699 989</u>	<u>585 020</u>
1.5.9 Af. voorziening wegens oninbaarheid		729			6 709	7.929
Totaal vorderingen	<u>58.181</u>	<u>142.368</u>	<u>45.959</u>	<u>50.858</u>	<u>885.629</u>	<u>1.027.410</u>
1.7 Liquide middelen						
1.7.1 Kas		1.772			7 458	6.527
1.7.2 Bank	3.423 687	3.254.049	-2 494 794	-5 089 536	6.647 758	2.635.897
1.7.3 Deposito's			3.300 000	5 450 000	3.300.000	5.450.000
Totaal liquide middelen	<u>3.423.687</u>	<u>3.255.821</u>	<u>805.206</u>	<u>360.464</u>	<u>9.955.216</u>	<u>8.092.424</u>

**B3 Toelichting op de balans per 31 december 2016
per school**

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch		Bestuursbureau		OSZG	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
2.1 Eigen vermogen						
2.1.1 Algemene reserve	3 526 847	3 424 852			9 552 361	9 121 249
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)						
Sociaal plan	70 000	70 000			455 000	455 000
ZiZo			270.753	271 167	270 753	271 167
Hercules						
Verzekeringsfonds					33 437	33 437
	70 000	70 000	270.753	271.167	759 190	759 604
2.1.3 Bestemmingsreserve (privaat)						
Eigen middelen	195 076	185 624			2.604.764	2 452 889
Totaal eigen vermogen	3.791.923	3.680.476	270.753	271.167	12.916.315	12.333.743
2.3. Voorzieningen						
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	186 862	123 690	10.900	6.815	969.563	745.098
2.3.3 Overige voorzieningen						
2.3.1 <i>Nadere specificatie personeelsvoorzieningen</i>						
<i>Jubilea/Spaarverlof</i>	78 375	77.612	10.900	6.815	475.944	557 494
<i>Langdurig ziekten</i>	52 416				236.877	
<i>WW ex-personeel</i>	56 071	46.078			256 742	187.604
	186 862	123 690	10.900	6 815	969 563	745 098
Totaal voorzieningen	186.862	123.690	10.900	6.815	969.563	745.098
2.4 Langlopende schulden						
2.4.5 Overige langlopende schulden						
Totaal langlopende schulden						
2.5 Kortlopende schulden						
2.5.3 Crediteuren	42 641	110 272	38 986	18.007	527.910	558 158
2.5.4 Ministerie van OCW						
Loonheffing			1 280 820	1.198.904	1 280.820	1 198 904
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen			1 280.820	1 198.904	1 280.820	1 198 904
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen			310.759	305.332	310.759	305 332
Borg boeken/r/c ouderbijdrage/kluisjes	370 836	304 220			2.278.638	1 644 297
Schuld aan derden					249.230	197 763
Interne groeperingen	3 901	13 127			721.364	785 567
Overige	1 750	64 316	1.468	4.631	31.200	164 474
2.5.9 Overige kortlopende schulden	376 488	381.663	1.468	4 631	3.280.432	2 792 100
Vooruitontv subsidies OCW geoormerkt					34.738	25 052
Vooruitontv subsidies OCW niet geoormerkt		13 940			50.000	234 327
Vooruitontvangen investeringssubsidies						
Aanspraak Vakantiegeld/Bindingstoelage			1.045.399	1 014.853	1 045 399	1 014 853
Overige	5 171	11 353			436.187	669 764
2.5.10 Overlopende passiva	5 171	25 293	1.045 399	1 014.853	1.566 324	1 943 996
Totaal kortlopende schulden	424.301	517.228	2.677.431	2.541.726	6.966.244	6.798.489

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem 20QY			Gymnasium Felisenum 20DG		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3 1 1 Rijksbijdrage sector vo	5 361 965	5 355 400	5 310 579	4 315 922	4 305 900	4 257 345
3 1 2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt	485 880	478 100	463 155	384 956	414 700	371 194
3 1 3 Doorbetaalde rijksmiddelen	121 114			98 998		
	<u>5 968 959</u>	<u>5 833 500</u>	<u>5 773 735</u>	<u>4 799 876</u>	<u>4 720 600</u>	<u>4 628 540</u>
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3 2 1 Gemeentelijke bijdragen	31 299	137 500	131 607	55 629	77 000	129 920
3 2 1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw		500				
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	31 299	27 000	30.323	12 351	17 000	12 202
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen		10 000	101 284	10 730		45 885
- Lokale/regionale Zorgbijdragen		100 000			60 000	71 833
- Subsidies tbv docenten				32.547		
	<u>31 299</u>	<u>137 500</u>	<u>131 607</u>	<u>55 629</u>	<u>77 000</u>	<u>129 920</u>
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3,4.3 Overige					35.000	32.021
3.5. Overige baten						
3 5 1 Verhuur	35 282	48 000	34 928			
3 5 2 Detachering personeel	15 097	18 000	15.196	10 351	10.200	32 583
3,5,4 Sponsoring						
3 5 5 Ouderbijdragen	436.008	422.000	431.991	320 391	296 700	283 336
3 5 6 Overige	159.235	168.000	201.955	50 151	38 500	45 774
	<u>645.623</u>	<u>656.000</u>	<u>684.070</u>	<u>380.893</u>	<u>345.400</u>	<u>361.693</u>
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	66 235	77.000	76.047	85.870	64 900	68 837
- Boekenfonds	20 253	25 000	19.523	13.021	10 500	12 001
- Schoolreizen	349 520	320.000	336.421	221.501	221 300	202 499
	<u>436 008</u>	<u>422 000</u>	<u>431 991</u>	<u>320 391</u>	<u>296 700</u>	<u>283 336</u>
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	1 858	5 000	3 516			
- Overige	157 377	163 000	198.439	50 151	38 500	45 774
	<u>159 235</u>	<u>168 000</u>	<u>201 955</u>	<u>50 151</u>	<u>38 500</u>	<u>45 774</u>
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	4 048 920		3 865 841	3 367 871		3 257 215
Sociale lasten	476.031		442.498	409 582		381.772
Pensioenpremies	477 163		557 710	410.483		465.318
4 1 1 Lonen en salarissen	<u>5 002 114</u>	<u>4 985 500</u>	<u>4 866 049</u>	<u>4 187 736</u>	<u>4 167.000</u>	<u>4 104.305</u>
Dotatie personele voorzieningen	10.184		-33 840	-19 689	-21.000	16 999
Personeel niet in loondienst	37 590	60.000	170.719	18 200	7 000	15 138
4 1 2 Overige personele lasten	<u>192 922</u>	<u>183.100</u>	<u>155.627</u>	<u>163.480</u>	<u>163.000</u>	<u>161 172</u>
	<u>5 242 809</u>	<u>5 228 600</u>	<u>5 158 555</u>	<u>4 349 728</u>	<u>4 316.000</u>	<u>4 297 614</u>
4 1 3 Af: uitkeringen	-91 729	-100 000	-115 431	-112.662	-100 000	-89 474
	<u>5 151 081</u>	<u>5 128 600</u>	<u>5 043 124</u>	<u>4 237 067</u>	<u>4 216 000</u>	<u>4 208 140</u>
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-91 729	-80 000	-94.837	-72.854	-80 000	-54 812
- Overige uitkeringen		-20 000	-20.594	-39.808	-20 000	-34 661
	<u>-91 729</u>	<u>-100.000</u>	<u>-115.431</u>	<u>-112.662</u>	<u>-100.000</u>	<u>-89 474</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium Haarlem 20QY			Gymnasium Felisenum 20DG		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	175.455	226.000	163.367	78.602	85.400	78.270
4.2.3 Inventaris en apparatuur	116.850	139.500	120.174	74.149	77.900	86.943
	<u>292.305</u>	<u>365.500</u>	<u>283.541</u>	<u>152.751</u>	<u>163.300</u>	<u>165.213</u>
4.3 Hulsvestingslasten						
4.3.1 Huur	20.113	30.000	29.831	17.075	25.500	21.614
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	54.645	60.000	61.959	26.093	39.000	27.160
4.3.4 Energie en water	73.701	75.000	64.636	28.035	59.500	19.553
4.3.5 Schoonmaakkosten	122.644	104.300	109.683	84.469	81.000	81.629
4.3.6 Heffingen	33.897	29.000	32.809	13.239	19.600	14.263
4.3.7 Overige						
	<u>305.000</u>	<u>298.300</u>	<u>298.919</u>	<u>168.910</u>	<u>224.600</u>	<u>164.219</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	151.214	134.600	157.233	94.792	99.400	107.903
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	100.112	90.500	120.005	104.806	90.700	105.399
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	724.376	614.500	777.867	480.728	462.500	566.375
	<u>975.703</u>	<u>839.600</u>	<u>1.055.105</u>	<u>680.326</u>	<u>652.600</u>	<u>779.678</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	42.954	40.000	37.904	38.011	41.500	38.282
- Leermiddelen	57.158	50.500	82.101	66.795	49.200	67.117
	<u>100.112</u>	<u>90.500</u>	<u>120.005</u>	<u>104.806</u>	<u>90.700</u>	<u>105.399</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	45.635	40.000	67.090	37.080	38.600	26.961
- Boekenfonds	183.058	171.000	172.990	100.878	135.500	147.396
- Kantine	16.320	24.000	34.760	11.009	11.500	9.954
- Schoolreizen/excursies	344.237	320.000	343.912	209.287	221.300	230.238
- Overige lasten	135.128	59.500	159.115	122.474	55.600	151.826
	<u>724.376</u>	<u>614.500</u>	<u>777.867</u>	<u>480.728</u>	<u>462.500</u>	<u>566.375</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	7.209	5.000	8.460	8.340	15.000	13.090
5.5 Lasten						
	<u>7.209</u>	<u>5.000</u>	<u>8.460</u>	<u>8.340</u>	<u>15.000</u>	<u>13.090</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Barlaeus Gymnasium 21AB			Vossius Gymnasium 21AF		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo	5 362 220	5 347 600	5 246 611	5 372 954	5 360 000	5 096 713
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt	534 398	519 200	544 763	463 679	468 100	430 058
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen	33 099			32 721		
	5 929 716	5 866 800	5 791 374	5 869 354	5 828 100	5 526 771
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	117 159	76 000	62 133	105 198	73 500	122 251
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw	11 666	11 500	10 432			
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding			-80	2 506		
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc	11 056	18 000	11 056	20 289	21 000	23 741
- OZB	8 482	9 500	8 507	12 940	14 500	12 937
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen			4 000	1 500	10 000	60 609
- Lokale/regionale Zorgbijdragen	3 000	37 000	28 218		28 000	24 964
- Subsidies tbv docenten	82 955			67 963		
	117.159	76.000	62.133	105.198	73.500	122.251
3.4. Opbrengst werk voor dorden						
3.4.3 Overige						
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur	15 323	10 000	10 796	19 408	29 000	31 240
3.5.2 Detachering personeel	41 748	75 000	64 881			
3.5.4 Sponsoring	7 375	8 000	7 175		4 000	
3.5.5 Ouderbijdragen	208 619	317 500	291 118	472 149	385 300	379 335
3.5.6 Overige	41 533	31 500	78 283	77 322	30 000	51 414
	314 598	442 000	452 263	568 879	448 300	461 989
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	55 847	60 000	61 635	65 453	55 500	60 914
- Boekenfonds	11 310	15 000	9 899	8 430	10 500	10 812
- Schoolreizen	141 462	242 500	219 584	398 265	319 300	307 609
	208 619	317 500	291 118	472 149	385 300	379 335
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine						
- Overige	41 533	31 500	78 283	77 322	30 000	51 414
	41 533	31 500	78 283	77 322	30 000	51 414
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3 883 303		3 758 001	3 681 213		3 563 468
Sociale lasten	454 960		442 621	443 146		428 437
Pensioenpremies	482 175		552 545	452 594		520 235
4.1.1 Lonen en salarissen	4 820 438	4 932 700	4 753 167	4 576 953	4 712 000	4 512 140
Dotatie personele voorzieningen	61 364		-18 574	-29 152	17 500	58 545
Personeel niet in loondienst	70 756	70 000	102 238	27 704	32 000	34 140
4.1.2 Overige personele lasten	179 479	172 200	158 691	221 921	202 400	198 659
	5 132 038	5 174 900	4 995 523	4 797 426	4 963 900	4 803 484
4.1.3 Af: uitkeringen	-144 653	-100 000	-109 794	-31 130	-100 000	-84 789
	4 987 385	5 074 900	4 885 729	4 766 296	4 863 900	4 718 695
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-144 653	-80 000	-98 209	-28 975	-80 000	-54 547
- Overige uitkeringen		-20 000	-11 585	-2 155	-20 000	-30 242
	-144 653	-100 000	-109 794	-31 130	-100 000	-84 789

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Barlaeus Gymnasium 21AB			Vossius Gymnasium 21AF		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	37.917	38.000	39.950	153.292	160.000	179.682
4.2.3 Inventaris en apparatuur	153.216	150.700	125.394	125.403	127.600	123.641
	<u>191.133</u>	<u>188.700</u>	<u>165.344</u>	<u>278.695</u>	<u>287.600</u>	<u>303.323</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	20.565	18.000	19.993	20.182	26.000	24.652
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	89.500	107.000	77.733	52.354	45.600	43.352
4.3.4 Energie en water	79.815	57.500	66.464	87.625	84.500	72.648
4.3.5 Schoonmaakkosten	136.067	116.500	133.211	134.738	129.000	115.325
4.3.6 Heffingen	11.825	12.000	11.997	16.189	15.500	15.566
4.3.7 Overige						
	<u>337.772</u>	<u>311.000</u>	<u>309.398</u>	<u>311.087</u>	<u>300.600</u>	<u>271.542</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	185.930	199.700	204.038	207.852	196.100	193.073
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	70.832	59.000	76.938	89.882	91.200	86.647
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	431.940	566.500	631.563	770.174	615.500	660.008
	<u>688.701</u>	<u>825.200</u>	<u>912.539</u>	<u>1.067.908</u>	<u>902.800</u>	<u>939.728</u>
4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- Inventaris en apparatuur	5.043	4.300	1.927	44.820	52.000	38.566
- Leermiddelen	65.789	54.700	75.011	45.062	39.200	48.081
	<u>70.832</u>	<u>59.000</u>	<u>76.938</u>	<u>89.882</u>	<u>91.200</u>	<u>86.647</u>
4.4.4 Nadere specificatie overige						
- Projecten	54.251	55.000	67.705	56.810	40.500	55.341
- Boekenfonds	120.572	144.500	144.130	158.597	160.000	166.762
- Kantine				9.720	10.000	8.347
- Schoolreizen/excursies	139.742	242.500	206.754	369.359	319.300	307.717
- Overige lasten	117.374	124.500	212.974	175.688	85.700	121.841
	<u>431.940</u>	<u>566.500</u>	<u>631.563</u>	<u>770.174</u>	<u>615.500</u>	<u>660.008</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	8.833	15.000	11.296	10.580	5.000	11.906
5.5 Lasten						
	<u>8.833</u>	<u>15.000</u>	<u>11.296</u>	<u>10.580</u>	<u>5.000</u>	<u>11.906</u>

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	hel 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage sector vo				4 235 064	4 241 000	4 287 021
3.1.2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt				372 487	369 300	380 822
3.1.3 Doorbetaalde rijksmiddelen				63 050		
				4 670 600	4 610 300	4 667 843
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen				28 411	26 000	51 972
3.2.1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw				12.531	16 000	16 288
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB						
- I/D-banen				14.880	10.000	17.183
- Overige lokale/regionale bijdragen						18.500
- Lokale/regionale Zorgbijdragen						
- Subsidies tbv docenten				1.000		
				28.411	26.000	51 972
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3.4.3 Overige				2 790		
3.5. Overige baten						
3.5.1 Verhuur				332		471
3.5.2 Detachering personeel				18 549	18 000	18 273
3.5.4 Sponsoring						
3.5.5 Ouderbijdragen	354 218		317 467	194 427	206 200	225 349
3.5.6 Overige	-342 609		-304 374	82 564	79 000	119 887
	11.609		13.094	295.872	303.200	363.980
3.5.5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	33 917		36,752	47 869	50,200	57 347
- Boekenfonds	5 142		14,900	25,909	16 000	22 390
- Schoolreizen	315 158		265,815	120 650	140,000	145 612
	354 218		317,467	194,427	206,200	225 349
3.5.6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine				32 745	38 000	43,218
- Overige	-342 609		-304 374	49 819	41,000	76 669
	-342 609		-304 374	82 564	79,000	119,887
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen				2 943 640		2 965 828
Sociale lasten				346 280		356 885
Pensioenpremies				367 412		462 408
4.1.1 Lonen en salarissen				3 657 332	3 865 500	3 785 121
Dotatie personele voorzieningen				108 061		63 407
Personeel niet in loondienst				5 771	5 000	10 193
4.1.2 Overige personele lasten	10 000		12 500	164 433	185 000	184 198
	10 000		12 500	3 935 597	4 055 500	4 042 919
4.1.3 Af: uitkeringen				-80 663	-100 000	-52 746
	10 000		12 500	3 854 935	3 955 500	3 990 173
4.1.3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo				-66 418	-80 000	-52 746
- Overige uitkeringen				-14.246	-20 000	
				-80 663	-100,000	-52,746

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	het 4e Gymnasium 30GC			Gymnasium Bernrode 02DW		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen				46.332	66.000	46.362
4.2.3 Inventaris en apparatuur				60.730	70.300	59.949
				<u>107.062</u>	<u>136.300</u>	<u>106.311</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur				53.031	49.000	50.142
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening					25.000	
4.3.3 Onderhoud				61.451	66.000	63.970
4.3.4 Energie en water				35.478	56.500	46.369
4.3.5 Schoonmaakkosten				46.088	46.000	44.854
4.3.6 Heffingen				63		30
4.3.7 Overige						
				<u>196.110</u>	<u>242.500</u>	<u>205.365</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	1.898		1.001	133.445	128.500	145.426
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.343			57.454	55.300	64.973
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	<u>2.216</u>		<u>4.524</u>	<u>415.361</u>	<u>426.400</u>	<u>446.755</u>
	<u>5.457</u>		<u>5.525</u>	<u>606.259</u>	<u>610.200</u>	<u>657.154</u>
<i>4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>						
- Inventaris en apparatuur	1.343			32.475	30.300	34.239
- Leermiddelen				24.979	25.000	30.734
	<u>1.343</u>			<u>57.454</u>	<u>55.300</u>	<u>64.973</u>
<i>4.4.4 Nadere specificatie overige</i>						
- Projecten				28.647	35.000	17.984
- Boekenfonds			4.524	112.514	133.000	119.540
- Kantine				34.542	29.200	36.426
- Schoolreizen/excursies				122.457	140.000	147.615
- Overige lasten				117.200	89.200	125.190
	<u>2.216</u>		<u>4.524</u>	<u>415.361</u>	<u>426.400</u>	<u>446.755</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	3.848		4.931	8.204	5.000	8.041
5.5 Lasten						
	<u>3.848</u>		<u>4.931</u>	<u>8.204</u>	<u>5.000</u>	<u>8.041</u>

ter identificatie

 Van Ree Accountants

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbos			BestuursBureau-Toezicht		
	20AJ			13556		
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
€	€	€	€	€	€	
3.1. Rijksbijdragen OCW						
3 1 1 Rijksbijdrage sector vo	5 051 426	5 035 000	4 947 802			
3 1 2 Overige subsidies OCW niet geoormerkt	437 752	431 300	419 683			
3 1 3 Doorbetaalde rijksmiddelen	62.563					
	5 551 740	5 466 300	5 367 486			
3.2. Overige overheidsbijdragen						
3 2 1 Gemeentelijke bijdragen	115.815	103.500	125.385			
3 2 1 Nadere specificatie gemeentelijke bijdragen						
- Huurvergoeding gebouw	47.500	47 500	47 500			
- Terreinvergoeding						
- Renovatievergoeding						
- Nieuw-/verbouwvergoeding						
- Huurvergoeding sportacc.						
- OZB	36.195	36 000	35.706			
- I/D-banen						
- Overige lokale/regionale bijdragen	8 000		8 000			
- Lokale/regionale Zorgbijdragen		20.000	34 179			
- Subsidies tbv docenten	24.120					
	115.815	103 500	125.385			
3.4. Opbrengst werk voor derden						
3 4 3 Overige						
3.5. Overige baten						
3 5 1 Verhuur	1 000	1.500	1 350			
3 5 2 Detachering personeel	31.937	40.400	32 093	10 000	10 000	12 500
3 5 4 Sponsoring						
3 5 5 Ouderbijdragen	274.463	282 600	290 944			
3 5 6 Overige	52.946	35 000	34 127	3 089		
	360.346	359 500	358.514	13.089	10.000	12.500
3 5 5 Nadere specificatie ouderbijdragen						
- Ouderbijdragen	72.427	76.000	83.273			
- Boekenfonds	3.460	3.000	4 664			
- Schoolreizen	198.576	203 600	203 008			
	274.463	282 600	290 944			
3 5 6 Nadere specificatie overige baten						
- Kantine	27.421	35.000	30.248			
- Overige	25.525		3 879	3 089		
	52.946	35.000	34 127	3 089		
4.1. Personele lasten						
Brutolonen en salarissen	3 627 466		3 494 852	245 991		219 659
Sociale lasten	432 805		394 445	22 701		33 245
Pensioenpremies	460.799		486 120	25 717		32 546
4 1 1 Lonen en salarissen	4 521 070	4 515 700	4 375 417	294 409	324 000	285 450
Dotatie personele voorzieningen	63 171	15 000	25 117	4 085		2 045
Personeel niet in loondienst	1 311		23 474			
4 1 2 Overige personele lasten	155.054	226 500	187.816	-772 945	-782 000	-739 535
	4.740.606	4 757 200	4 611 824	-474 450	-458 000	-452 040
4 1 3 Af: uitkeringen	-109 830	-100 000	-44 263	484 865	480 000	379 216
	4 630 775	4 657 200	4 567 561	10 414	22 000	-72 824
4 1 3 Nadere specificatie uitkeringen						
- Ontvangst uit ZiZo	-84.084	-80 000	-24 065	484 865	480 000	379 216
- Overige uitkeringen	-25.746	-20 000	-20 198			
	-109.830	-100 000	-44 263	484 865	480 000	379 216

B4 Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 per school

	Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch 20AJ		BestuursBureau-Toezicht 13556			
	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€	€	€
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Gebouwen	22.925	22.700	22.761			
4.2.3 Inventaris en apparatuur	92.352	118.500	97.775	2.277	1.500	2.085
	<u>115.277</u>	<u>141.200</u>	<u>120.537</u>	<u>2.277</u>	<u>1.500</u>	<u>2.085</u>
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur	99.121	100.500	96.682	44.707	50.000	43.940
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening						
4.3.3 Onderhoud	53.613	90.000	70.567			
4.3.4 Energie en water	74.665	55.500	54.163			
4.3.5 Schoonmaakkosten	80.263	88.000	77.536			
4.3.6 Heffingen	42.996	40.000	37.398			
4.3.7 Overige	5.314	7.500	5.210			
	<u>355.973</u>	<u>381.500</u>	<u>341.556</u>	<u>44.707</u>	<u>50.000</u>	<u>43.940</u>
4.4 Overige materiële lasten						
4.4.1 Administratie en beheerslasten	141.591	168.700	149.374	63.230	38.000	25.751
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	106.467	87.000	85.870		1.000	368
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen						
4.4.4 Overige	591.729	518.700	567.124	-107.124	-97.500	-71.518
	<u>839.787</u>	<u>774.400</u>	<u>802.368</u>	<u>-43.894</u>	<u>-58.500</u>	<u>-45.399</u>
<i>4.4.2 Nadere specificatie inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>						
- Inventaris en apparatuur	48.683	38.500	43.439		1.000	368
- Leermiddelen	57.784	48.500	42.431			
	<u>106.467</u>	<u>87.000</u>	<u>85.870</u>		<u>1.000</u>	<u>368</u>
<i>4.4.4 Nadere specificatie overige</i>						
- Projecten	47.956	50.000	33.665	755	500	1.020
- Boekenfonds	183.241	155.000	182.955			
- Kantline	26.521	25.000	26.911			
- Schoolreizen/excursies	205.729	203.600	205.505			
- Overige lasten	126.282	85.100	118.088	-107.879	-98.000	-72.538
	<u>591.729</u>	<u>518.700</u>	<u>567.124</u>	<u>-107.124</u>	<u>-97.500</u>	<u>-71.518</u>
5 Financiële baten en lasten						
5.1 Baten	25.359	25.000	33.881	0		-0
5.5 Lasten						
	<u>25.359</u>	<u>25.000</u>	<u>33.881</u>	<u>0</u>		<u>-0</u>

D1. GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam instelling : Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
Adres : Schipholpoort 2, 2034 MA Haarlem
Postadres : Postbus 5233
Postcode/Plaats : 2000 CE Haarlem
Telefoon : 023 5517147
Internetsite : www.oszq.nl
Bestuursnummer : 13556
Bestuurders : Z. Kwint (voorzitter)
P.E.J.M. Schoemaker-Konings, A. Hietbrink, M. Kemper, J.W.H. van Muilekom
E-mail : kwint@stedelijkgymnasiumhaarlem.nl
vanmuilekom@vossius.nl; ahietbrink@barlaeus.nl; m.kemper@felisenum.nl; sr@sgdb.nl
Contactpersoon : G. T. C. Wassenaar
Telefoon : 023 5517147
E-mail : a.wassenaar@oszq.nl

Brinnummers :

<u>Naam</u>	<u>Brinnummer</u>	<u>Sector</u>
Stedelijk Gymnasium	20QY	VO
Gymnasium Felisenum	20DG	VO
Barlaeus Gymnasium	21AB	VO
Vossius Gymnasium	21AF	VO
Gymnasium Bernrode	02DW	VO
Stedelijk Gymnasium	20AJ	VO

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20QY		Gymnasium Felisenum 20DG		Barlaeusgymnasium 21AB	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	-77.098	-59.852	-643	-123.298	127.220	38.876
Bestemmingsreserve	6.100	-22.965	6.327	-28.689	38.095	5.169
Totaal resultaat	-70.998	-82.817	5.684	-151.987	165.316	44.046

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	6.100	-22.965	6.327	-28.689	38.095	5.169
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>6.100</u>	<u>-22.965</u>	<u>6.327</u>	<u>-28.689</u>	<u>38.095</u>	<u>5.169</u>

a. Sociaal plan

Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties.

Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;

b. ZiZo-fonds

De scholen van de OSZG vereffenen onderling hun ziektekostenvervangings. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht. Het fonds heeft in 2016 een negatief resultaat laten zien van € 414. Er is nu een positief saldo van € 270.753.

c. Verzekeringsfonds

Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annulerings bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem. Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

D3 BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAAT

	Vossiusgymnasium 21AF		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode 02DW	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	83.350	-106.578			196.286	81.978
Bestemmingsreserve	46.674	-3.793			45.226	50.854
Totaal resultaat	130.025	-110.371			241.512	132.832

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	46.674	-3.793			45.226	50.854
- ZiZofonds						
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>46.674</u>	<u>-3.793</u>			<u>45.226</u>	<u>50.854</u>

- a. *Sociaal plan*
Volgens afspraak met de vakbor
Tot nu toe is het niet nodig geweest
- b. *ZiZo-fonds*
De scholen van de OSZG vereffen.
Het fonds heeft in 2016 een negati
- c. *Verzekeringsfonds*
Dit fonds bevat de bijdragen die
Hier zijn geen wijzigingen in geweest

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAAT

	Stedelijk Gymnasium 20AJ		Bestuursbureau		Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	101.995	31.396			431.112	-137.477
Bestemmingsreserve	9.452	21.847	-414	84.698	151.460	107.121
Totaal resultaat	111.448	53.243	-414	84.698	582.572	-30.356

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan						
- Reserve nieuwbouw						
- Reserve eigen middelen	9.452	21.847			151.874	22.422
- ZiZofonds			-414	84.698	-414	84.698
- Herculesfonds						
- Verzekeringsfonds						
	<u>9.452</u>	<u>21.847</u>	<u>-414</u>	<u>84.698</u>	<u>151.460</u>	<u>107.120</u>

- a. *Sociaal plan*
Volgens afspraak met de vakbor
Tot nu toe is het niet nodig geweest
- b. *ZiZo-fonds*
De scholen van de OSZG vereffen
Het fonds heeft in 2015 een negati
- c. *Verzekeringsfonds*
Dit fonds bevat de bijdragen die
Hier zijn geen wijzigingen in geweest

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20QY		Gymnasium Felisenum 20DG		Barlaeusgymnasium 21AB	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	-77.098	-59.852	-643	-123.298	127.220	38.876
Bestemmingsreserve	6.100	-22.965	6.327	-28.689	38.095	5.169
Totaal resultaat	-70.998	-82.817	5.684	-151.987	165.316	44.046

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan
- Reserve nieuwbouw
- Reserve eigen middelen
- ZiZofonds
- Herculesfonds
- Verzekeringsfonds

	6.100	-22.965	6.327	-28.689	38.095	5.169
	<u>6.100</u>	<u>-22.965</u>	<u>6.327</u>	<u>-28.689</u>	<u>38.095</u>	<u>5.169</u>

a. *Sociaal plan*

Volgens afspraak met de vakbonden bij de oprichting van de OSZG wordt € 455.000 bestemd voor de gevolgen van reorganisaties

Tot nu toe is het niet nodig geweest deze reserve aan te spreken;

b. *ZiZo-fonds*

De scholen van de OSZG vereffenen onderling hun ziektekostenvervangning. Het verschil tussen premies en uitkeringen komt in het ZiZo-fonds terecht.

Het fonds heeft in 2016 een negatief resultaat laten zien van € 414. Er is nu een positief saldo van € 270.753.

c. *Verzekeringsfonds*

Dit fonds bevat de bijdragen die betaald worden ter bekostiging van annuleringen bij schoolreizen voor het Stedelijk Gymnasium Haarlem.

Hier zijn geen wijzigingen in geweest. Het fonds heeft een saldo van € 33.437.

D3 BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Vossiusgymnasium 21AF		4e Gymnasium		Gymnasium Bernrode 02DW	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	83.350	-106.578			196.286	81.978
Bestemmingsreserve	46.674	-3.793			45.226	50.854
Totaal resultaat	130.025	-110.371			241.512	132.832

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan
- Reserve nieuwbouw
- Reserve eigen middelen
- ZiZofonds
- Herculesfonds
- Verzekeringsfonds

	46.674	-3.793			45.226	50.854
	<u>46.674</u>	<u>-3.793</u>			<u>45.226</u>	<u>50.854</u>

D3. BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

	Stedelijk Gymnasium 20A.J		Bestuursbureau		Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	€	€	€	€	€	€
Algemene reserve	101.995	31.396			431.112	-137.477
Bestemmingsreserve	9.452	21.847	-414	84.698	151.460	107.121
Totaal resultaat	111.448	53.243	-414	84.698	582.572	-30.356

Nadere uitsplitsing van
het resultaat
bestemmingsreserve:

- Reserve sociaal plan
- Reserve nieuwbouw
- Reserve eigen middelen
- ZiZofonds
- Herculesfonds
- Verzekeringsfonds

	9.452	21.847	-414	84.698	151.874	22.422
					-414	84.698
	<u>9.452</u>	<u>21.847</u>	<u>-414</u>	<u>84.698</u>	<u>151.460</u>	<u>107.120</u>